

سپينلاقت

كردستانى مەدەنيەتە يا رەزەندەبەرى كشتى بە ل ئامبەدىر، مەردەكەشەت

راكه هنداكارا چالاک شيلان مەبدولمەنافا
روئەكى گرتگ دراگە هاندنى
دا دپينيت و پينگاقان بەر ب
ناقداربونى دهاقيت و
روژنامەقانى بويه پشكەك ژ
ژيانا وى

روژمەلات بو سپلاڤ:
90% يين ژهەقدورا دزهوجن، دئاقبهرا واندا چيروکين
خووش چيدبن، ئەز يەك ژوانامە

سیلاقت

هژمار
54
چریا نیکی ۲۰۱۰

گوقارهکا هه یقانه یا رهوشه نیری گشتی یه ل نامیدی دهرده کفیت

**به ندانا نیلیسو و
کاریگه ریین وی
ل سهر روژه لاتا
ناشین**

خودانی نیمتیازی

محمد مه د محسن

سهرنقیسکار

خالد دیره شی

xaliddereshi@yahoo.com

دهسته کا نقیسکاران

عه بدوللا مشه ختی

د. ناشتی عه بدوللا کیم

محمد مه د عه بدوللا نامیدی

یوسف محمد مه د سه عید

دهرهینانا هونه ری

محمد مه د مه لا جه مدی

mehemed_sersink@yahoo.com

فوتو: دلوقان عه ته م

تیبیلیدان: کوما کاری

چاپخانا خانی - دهوک

**بلا چهک
بو پاراستنا
ژینگه هی
بیت،
نهک
به روفاژی**

جوداهیین جیندهری دناقبه را زانستی و ناشویی دا

**قی ستیرا
جیهانی
بنیاسه**

نه دریس :

نامیدی - کانیا مالا

موبایلا سهرنقیسکاری:

Mobile: 4642107

E_mail:

guvara_sulav@yahoo.com

guvara_sulav@hotmail.com

Tel: 0627633369

www.amedye.com

سیلاقت ل سهر تورا نیسته ریستی:

- ههر بابته تی دگه هیته سیلاقت، بهیتته به لافکرن، یان نه، بو خودانی ناهیتته زفراندن.
- ژیلی تهو گوتار تی ناقتی سیلاقت ل سهر ته م به ریرسیار نینین ل ناقه روکا چ گوتار و بابته تیته دهینه به لافکرن.

تورك و عه‌ره‌ب و فارس دووژمنیت مه بوون؟ یان

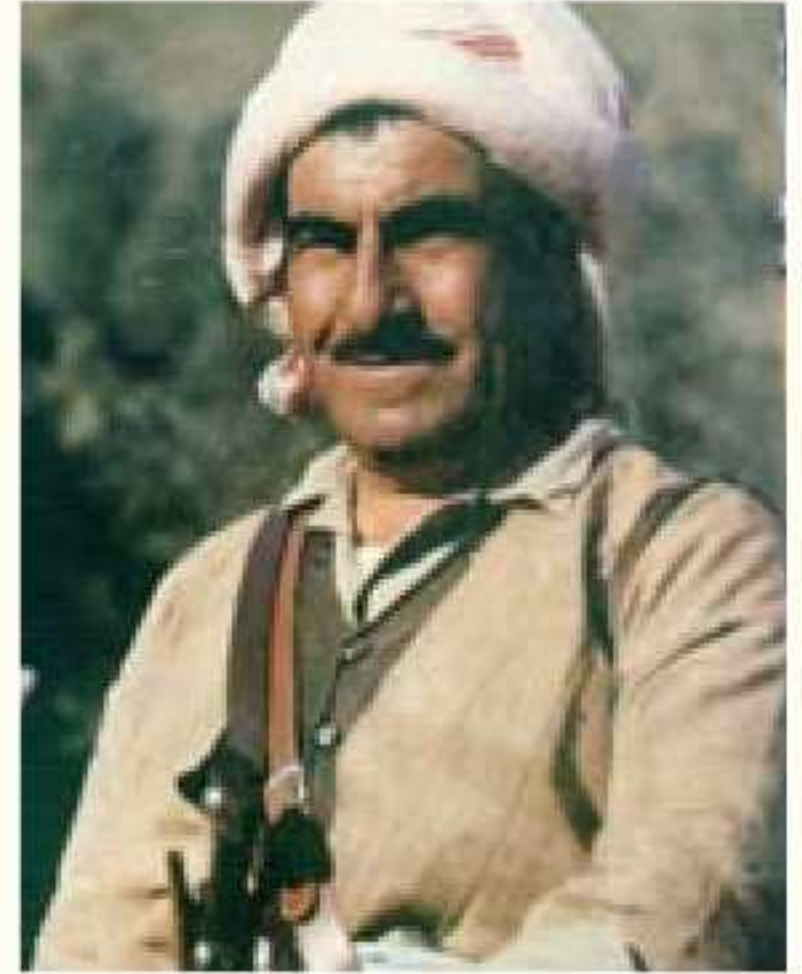

خدر نوری نیروهیسی

ل شه‌ری دهری‌ه‌ندی بازیان بریندار کر و ده‌سته‌سه‌ر کر ب مه‌رجه‌کی رموانه‌ی گوندی پیران کر کو ده‌ست ل کاروباریت سیاسی وهرنه‌ده‌ت. ما ئەف ناهیته هه‌ژمارتن ژ زورداریین هه‌ره مه‌زن، بوچی دی ژبیر که‌ین؟. ته‌کومارا کوردستانی ژبیر کر کی پشته‌فانی لی کر؟! ما روسی بو؟ پشتی به‌رژموه‌ندی پی نه‌مای هیلا ده‌ستی دوژمنادا، هند گه‌هشت ئالای پیروزی کوردستانی بده ته ده‌ستی بابی کوردا (ملاسته‌فا بارزانی) ته‌ئف زولمه‌ژی ژبیر کر. ژ هه‌میا گرنگتر بابی کوردا یی شورشگێرو سه‌رکیش (ملاسته‌فا بارزانی) سه‌رکیشی شورشا ته‌یلولی یی کو کوردا خه‌ون بشورشا ویشه ددیتن شورشی گه‌له‌ک ده‌نگ فه‌دا گه‌هسته ئاسته‌کی بلند، لی ل سالاه‌ ۱۹۷۵ ریکه‌فتننما جه‌زائیر دناقبه‌را (تاغوت و دکتاتوری عیراقی صدام وشاهی ایران) ب پشته‌فانیا ته‌میرکا هاته مورکرن بو ژناف برنا شورشا ته‌یلولی وژناف بر وخه‌ونیت کوردا بژاله‌کرن .ئه‌فه هه‌ر ئەون ئەفجا چاوان گولا

ژبیرکر!! چونکه ئەف تورك و فارس و عه‌ره‌به چه‌کین ته‌میرکا و به‌ریتانیا و روسی بو ژ بو بنبرکرنا مه . ژبیر نه‌که‌ین زولما مه‌زن به‌ریتانیا و امریکا و روسی یا ل مه‌کری. راستیا هئ چه‌ندی به‌لگه ل به‌ر ده‌ستی مه‌نه ئەوا راسته‌وخو ل مه‌ کری یی کو ولاته‌کی دی بکه‌نه چه‌کی خو. ل سالاه‌ ۱۹۱۸ (میجر نوئیل) وه‌کونونه‌ری به‌ریتانیا هاته باژیری سلیمانیی ل ۱۷ تشرینا دووی ۱۹۱۸ شیخ محمودی حفید حکومه‌تا کوردی دامه‌زراند ب هئ چه‌ندی نوینه‌ری به‌ریتانیا تیک چو ب گرنگی‌فه زانی بو به‌رژموه‌ندیین خوینن تاییه‌ت حکومه‌تا شیخی بروخینن و روخاند و شیخ ده‌سته‌سه‌ر کر ورموانه‌ی هندستانی کر، ۱۹۲۲ بارودوخ عیراقی تیک چو شیخ فه‌گه‌راند سلیمانیی نه ژبه‌ر هندی بو کوبه‌شیمان بیون، به‌لکو بو به‌رژموه‌ندیین خو بون دوباره شیخی حکومه‌تا کوردی دانا، به‌لی هئ جاری به‌ریتانیا ب فروکیت جه‌نگی په‌له‌مارا باژیری سلیمانیی دا و ب سه‌دان مروفتیت سفیل کوشتن، شیخ

ئهم مله‌تی خو ب مله‌ته‌کی زولم دیتی دزانین، لی مخابن نزانین کینه زولم ل مه‌ کری، ئەفجا چ ب ریکه‌کا ئیکسه‌ر بیت، یان ژی هنده‌کین دی کرینه چه‌ک ده‌ستی خودا دا کو سه‌نگه‌ره‌کی ل به‌ر سینگی مه‌ چیکه‌ن، و هیشتا دوست و نه‌حه‌زین خو ژیک جودا ناکه‌ین (ده‌ژمارا بوریدا یاگوفارا سیلاف بابه‌ته‌ک هاته به‌لاف کرن ژ به‌ره‌ه‌فکرنا برای من کامی گوهرزی ژیرنای دژایه‌تیکرنا وه‌لاتین روژنایا و اسرائیلی ل کوردستانی کاره‌کی نه دجه‌ی خودایه) مه‌رم پی ته‌وبوو فان وه‌لاتان زولم و سته‌م لمه‌ نه‌کریه، دفتیت ئەم ریزی لی بگرین! و نایفیری ئاماژه ب وی چه‌ندی دا کو ب دریزاهیا میژوووی ئەم کورد ل بن زولم و زورداریا تورك و عرب و فارسانه‌ بوینه . دروسته ئینکارا زولما تورك و عرب و فارسا ناهیته کرن، لی دفتیت ئەم هه‌می دوژمنیت خو بنیاسین کازولما مه‌زن کی لمه‌ کریه، بوچی ته‌ تورك و عرب و فارس ژبیرنه کرن؟ به‌لی ته‌ به‌ریتانیا و امریکا و روس

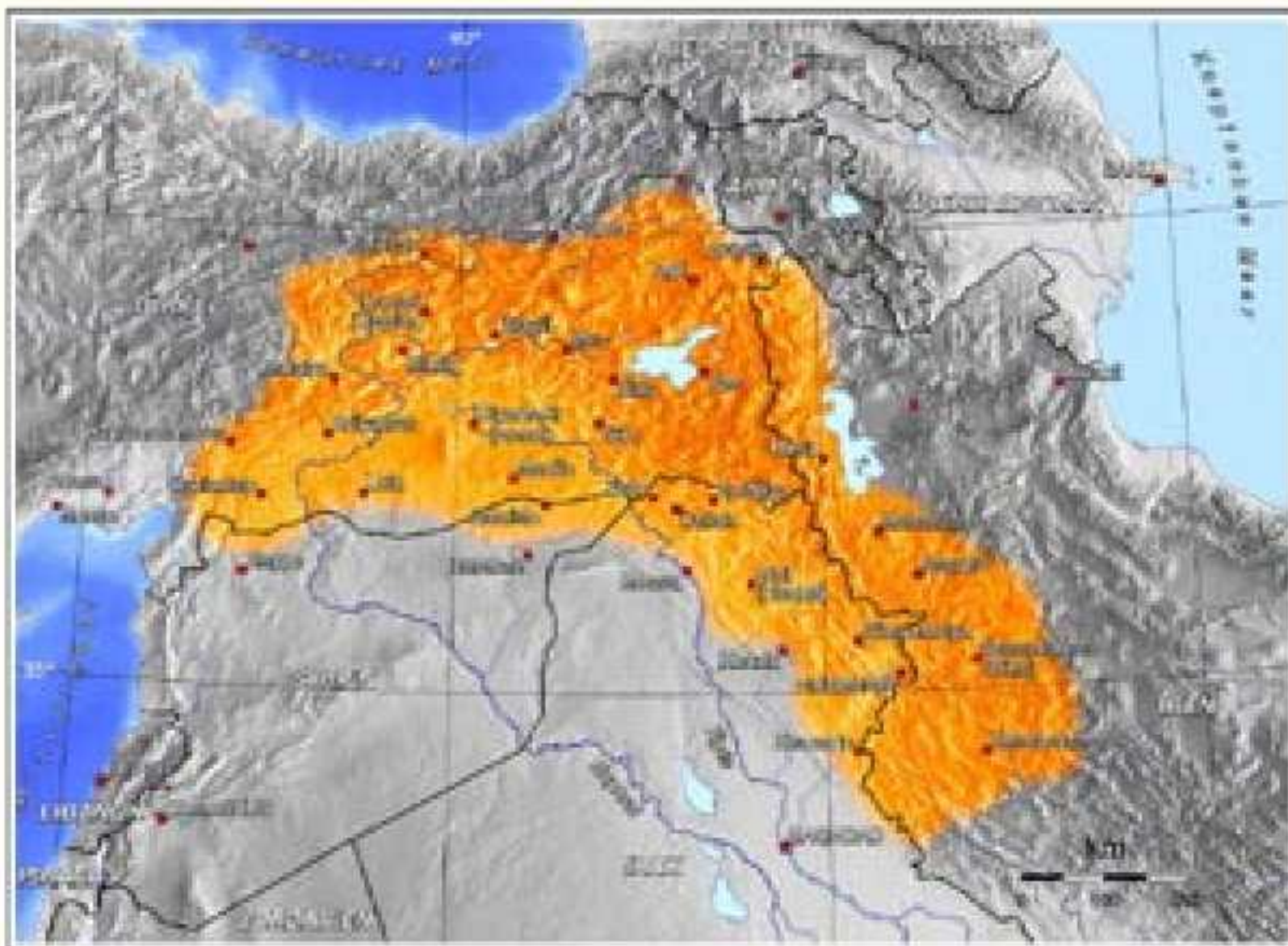

لئ مخابن ته ئاین ژی ژبیرکر مانئ
سه رکیشیت مه ههمی شیخ وملا
بون.

ل دوماهیئ من دقیت بدمه
دیارکرن کو ماسیین مهزن دهمئ
دگهرن ماسیین بچویک خوددنه گهل
دا، داکو بهینه پاراستن و دهمئ
ماسیی مهزن خارنئ دخوت هندهک ل
بهر دهمئ وی دمینیت ماسیی بچویک
بخوتن لئ باش بزانه ته گهر ماسیی
مهزن چ دهست نه که هفت دئ ماسیی
برخ خوفه خوت.

مه. ته گهر ته بیر ل میژویا کوردان
تهنها یا ۶ سالان کر با دا تو رامانا
قان روندکا زانی بدریژیا میژویئ ته م
ملله ته کئ بن دهست بوین ته م باش
رامانا زولمئ دزانین، کورد خودانئ
هسته کئ نازکین ویژدانا وان ریکئ
نادمت کو بچاقیت خو ببینیت زولم
یال نه ته وه کئ دهیته کرن و روندکا
بو نه بارینن ته ز سه ربلندم ب هر
روندکه کا کورد بونه ته وین دونیایئ
ببارینن، توباش بزانه ته گهر ئیسرایل
دوژمنئ ته نه بیت دوژمنئ ئاینئ ته یه،

ل دور وان بچینین؟ برایئ بهریز
بوچی ئەمریکا وی دهمی پشتگیریا
بارزانی نه دکر؟ چونکه ل وی دهمی
گه لهک دبه رژه و هندیا خودا نه ددیت،
ته قجا ب ههر نه دزانی شه رکه ره کئ
خو بدمه ته کوشتن، به لئ نوکه دئ
شیت ب هزاران سه ربازین خو بدمه ته
کوشتن، لئ ته قه ژی نه بو به رژه و هندیا
مه یه، به لکی بو به رژه و هندیین خو و
هه مده ستین خویه. مه کوردان
شورش دویف شورشئ کر تاکو شیاین
ب خوینا شه هیدین خو پارچه کا ژ
وان چار پارچین ولاتئ خو ئازاد و
رزگار بکه ین و نوکه تو دیژئ بخیرا
روژئاڤا و ئەمریکا ته م ئازاد بوین! ئایا
سه ربازین روژئاڤا هیا و ئەمریکا بون
ل قان دول و نهالیت کوردستانئ خوین
ریشتی بو ئازادیا مه؟ ئایا سه رکیشین
وان بون، ئایا چار سه ربازین وان بون
هاتینه سیدارهدان ژ بهر کاروبارین
سیاسیئ کوردستانئ؟ بوی بیرا خو
نائینینه (سه رکردئ کوردستانئ مه لا
مسته فا بارزانی و پیشه و قازی
محمد.....)؟ ته گهر
تهنها بیر ل وان روندکا بکه ین ته وین
دایکین شه هیدین مه باراندین دئ
زانین کا ته ف ئازادیه مه ب دهست
خوفه ئینایه یان وولاتین روژئاڤا دایه

بلا په‌رله‌مانی کوردستانی ژى وی شاشیی نه‌که‌ت!؟

رزگار کیسته‌یی

ژ میژ هنده‌ک که‌س ب ناڤی ره‌وشه‌نبیر و زمانزان ل ناڤ کوردین سوران ناخیف هه‌ول دده‌ن ناڤی دوه‌ره‌کیه‌کی دناڤ کوردان دا گه‌ش بکه‌ن ب ناڤی زمانیی کوردیی ستاندارد، یان ژى ستانداردکرنا زمانیی کوردی. هه‌لبه‌ت پلان دانه‌ر و خودانین قی هزری چه‌ند که‌سه‌کین دیار و به‌رچاڤن کوژ هنده‌ک جهین به‌رگومان و نه‌حه‌زین کوردان پشته‌قانی ل وان و پروژی وان تیتته‌ کرن.

قی بزافا شیلاندن و پارچه‌کرنا زمانیی کوردی ژ ده‌ستپیکا سالین ۱۹۹۰ ده‌ستپیکریه و ل فان سالین دوماهی خورتتر لی هاتیه، کو گه‌له‌ک جارا گه‌هشتیه وی راده‌یی کو هنده‌ک ژفان (بناڤ ره‌وشه‌نبیر و نفیسه‌ران) بنه‌مالا خه‌باتکه‌را به‌درخانیان و ب تاییه‌ت میر جه‌لادمت به‌درخانی میری ئەل‌فا بییا کوردی ب (خائین و دوقه‌لانکی ئیمپریالیزمی) بناڤکریه، ژبه‌ر چیکرنا ئەل‌فا بییا وی یا کوردی-لاتینی.

ئەف بزافین فان که‌س و گروپان ب نفیسن و هیرشکرنی تنی قه‌ نه‌مان، به‌لکو ل قی دوماهی گه‌له‌ک هه‌ول دان چ د گه‌ل سه‌روکاتیا کوردستانی و چه‌ ژى دگه‌ل کابینا پینجی یا حکومه‌تا کوردستانی کو بریاره‌کی پی بدنه‌ ده‌رئیکستن و ب ناڤی زمانیی ستاندارد سورانیی سه‌پینن ل سه‌ر هه‌موو کوردان ب کرمانجی و هه‌ورامی و فه‌یلی و هه‌موو دیالیکتین دی قه‌.

لی ژ به‌رکو هه‌م سه‌روکی کوردستانی و هه‌م ژى سه‌روکی کابینا پینجی یا حکومه‌تا کوردستانی باش دزانن کو چ زمان ب بریارین سیاسی

ناهیینه‌ چیکرن، به‌لکو ئەفه‌ کارى ده‌زگا و بسپورین زمانی یه و زمان بخو د ئەنجامی پروسه‌کی دا پیش دکه‌فیت و جیگیر دبیت.

پشتی کو ئەف بزافین وان ژى نه‌گه‌هشتینه‌ چه‌ ئەنجامان و دبینن کول باکوری کوردستانی ژى هیدی هیدی زمانیی کوردی-کرمانجی نازاد دبیت و پیش دکه‌فیت، وان دیسان ده‌ست ب بزافه‌کا دی کرن و بریکا ده‌زگایی (بناڤ "ئه‌کادیمیا کوردی") یا کو چه‌ په‌یوه‌ندیا وی نه‌ دگه‌ل ئەکادیمی بوونی و نه‌ژى دگه‌ل زمانزانیی نینه، پروژه‌یه‌کی سورانیکرنی ب ناڤی ستانداردکرنا زمانیی کوردی پیچیکیشی ئەنجومه‌نی وه‌زیران کابینا شه‌ش کرن و گه‌له‌ک ب مخابنی قه‌ سه‌روکاتیا ئەنجومه‌نی وه‌زیران چه‌ بزانیان و چه‌ ژى ب نه‌زانیان ئەف پروژی وان ژ ئەنجومه‌نی ده‌ربازی په‌رله‌مانی کوردستانی کر.

ب دیتنا من ئەف پروژی، کو دبنگه‌ه‌ دا هنده‌ک که‌سین جهی گومانی پی رابوونه، گه‌شکرنا ناڤه‌کی فتنه‌ و دوه‌ره‌کیی یه‌ دناڤ کوردان دا و پیدقی سه‌روکاتیا کابینا شه‌ش یا حکومه‌تا کوردستانی تیگه‌هشتیان کانئ مه‌ترسی و زیانا قی کارى ئەو پی رادبن چه‌نده‌ بو کوردان.

به‌ری هه‌ر تشته‌کی زمان نه‌ بتنی زمانیی مه‌ کوردین باشور بتنی یه‌ داکو ئەم بریاره‌کی ل سه‌ر بدمین و سورانیی بکه‌ینه‌ زمانیی فه‌رمیی کوردان، به‌لکو زمانیی کوردی زمانیی ۴۰ ملیون کوردانه، ئەگه‌ر بریار دانه‌ک یان ریفیراندومه‌ک ژبو زمانی هه‌بیت دقیت ئەف ۴۰ ملیونه بریارى ل سه‌ر بدین نه‌ کو ته‌نی ۶ ملیون کوردین باشور، یا دی ژى چه‌ جارا نه‌بوویه‌ دجیهانی دا

زمانه‌ک ب بریاره‌کا سیاسی هاتیبته‌ چیکرن، یان ژى زمانیی ۲۵٪ ژ کوردان ل سه‌ر ۷۵٪ ژ خه‌لکی دی به‌یتته‌ سه‌پاندن ب بریاره‌کا سیاسی.

ئەگه‌ر خودانین قی پروژیی راست دبیزن هند خه‌مخورین زمانیی کوردی نه‌ و دقین دیالیکتین کوردی نیزکی هه‌ف بین، بلا به‌ین خه‌باته‌کا زانستی و ئەکادیمی بکه‌ن و ل سه‌ر بنگه‌ه‌ی قه‌کولینین زانستی هه‌ول بدین به‌ری هه‌ر تشته‌کی ئەل‌فاییه‌کا ئیکگرتی بو زمانیی کوردی دانن، کانئ کیژ ئەل‌فا بی پتر کورد بکاردینن و ژبو پاشه‌روژ و پیچکه‌فتنا زمانیی کوردی باشتره‌، بلا وی بکه‌نه‌ رینقیسا هه‌موو زمانیی کوردی، دوی ده‌میدا ئەگه‌ر کوردی هه‌موو ب ئیک ئەل‌فا بی هاته‌ نفیسن، دی دیالیکتین کوردی ژى نیزکی ئیک بین و پاشه‌روژ دی بریارى دمت کانئ دی زمانه‌کی ستانداردی کوردی چی دبیت یان ژى دی بنه‌ دوو دیالیکتین کرمانجی و سورانی.

ب دیتنا من ئەف پروژی جهی گومانی، هنده‌ک ئارمانجین ره‌ش و کریت ل پشتن و نه‌دوووره‌ مه‌ تووشی دوووبه‌ره‌کیه‌کا خراب بکه‌ت و ژ بلی ژیک قه‌قه‌تاندن و دژایه‌تی تشته‌کی دی بو کوردا نائینیت.

ژبه‌ر هندى هیڤیا مه‌ ژ په‌رله‌مانی کوردستانی ئەوه‌ شاشیا سه‌روکاتیا کابینا شه‌ش دووباره‌نه‌که‌ت و خو نه‌ئیکه‌ه‌ قی خه‌فکا کو هنده‌ک که‌سین به‌رگومان قه‌دایی و دقیت په‌رله‌مان و حکومه‌تا کوردستانی بیخه‌ تیدا و بریاره‌کا شاش ب وان بدنه‌ ده‌رئیکستن کو د پاشه‌روژی دا دی ده‌رئه‌نجامین گه‌له‌ک خراب و زیانبه‌خش هه‌بن ژبو ته‌قایا ملله‌تی.

ئەرى ئەم ھوسا د ئازاديا رادەربىرىنى دگەھىن ؟

نومىد وەلاتى

ئازادىيا را دەربىرىنى ئىكە ژ بنەمايىن ديموكراتىزەكرنا سيستەمى ھەر ھەت و وەلاتەكى، خوشحالىقە ئىرو ل كوردستانى پشتى خەبات و بەرخودانا شورەشىن ئىك ل دويىف ئىكىن گەلى مە و تا سەرھەلدا نا پىروز و ئازادىيا عىراقى مە ھەمىيان و ب تايىبەتى پارتىن سىياسىين كوردستانى بزاڧ كرىنە كو كوردستانى ل ژىر دروشمى دىكتاتورىيەتى رزگار بگەين و ب ئاوايەكى ئازاد خەلكى مە ژيارا خو برىقە بىەت.

جەھەكى كەسى ئەو ماف نىنە ئازاديا كەسى بەرامبەر ژ ئاڧ بىەت، بوچى ؟ چونكە ئەگەر من ئازاديا كەسەكى بەرزەكر و ھزراخو لسەر وى سەپاند وى دەمى چ تىشەك نايت بئاقى ئازاديا را دەربىرىنى.

لى ئەف كەسىن من گوتى وان دقئىت ھەر چ ژ دەست و بازىن وان دەئىت بىژن و برىارى لسەر بدن و كەس و لايەنىن بەرامبەر وان خو بى دەنگ بگەن، نمونە ژى بو ڧى چەندى دماوى رابردوودا و دەمى ئەو راگەھاندنا ب ئاڧ ئازاد و سەربخو ھەستان ب ئاڧ زراندا پارتى د مېدىا خودا، بەرامبەر ڧى چەندى ب ئاوايەكى ھەردەميانە ئەڧى پارتى ياسا كرە سەرورە لى جارەكا دى ئەو شاش تىگەھشتن و دىيژن پارتى دقئىت دەنگى ئازاد نەمىنىت.

ئىمزا نەدكر. بوچارا ئىكى دەمى ئەو ياسا گەھشتىە بەردەستى جەنابى وى زڧراندىف پەرلەمانى كوردستانى و تاكو زىدەتر و ياسايەكا باشتر بو تەخا رۆژنامەنقىسا بنقىسن پشتى ھنگى و جارا دووى جەنابى وى ئىمزا كر.

ئەڧروكە ھندەك كەسىن دور ژ ئىتىك و ئەخلاقى رۆژنامەنقىسىن د ھندەك بەرپەرەين رۆژنامە و گوڧارين بئاق ئازاد دا بووينە دادپەرورەين راگەياندىنى و ئەو ئازاديا جەنابى سەروك بارزانى ئىمزا لسەر كرى بكار دئىنن بو بەرژمەندىن تاكەكەسى و بىرئىزكرنا گيانى براىەتى و پىكشە ژيانا خەلكى كوردستانى دژايەتى كرنا ئىك دى.

د ھەر وەلاتەكى دا ئەگەر ئازاديا را دەربىرىنى ھەبىت بى گومان ياسايەك ژى دى بو وى ئازادىي ھەبىت، ل چ

سوپاس بو خودى ئەف چەندە بچە ھات، لى جەھى داخى يە ئىرو پشتى بچە ئىنانا ئازادىيا را دەربىرىنى و دەركرنا ياسايەكا پرى ئازاد بو بزاڧا راگەياندىنى ل كوردستانى ھندەك دەھول قوتىن نەد بەرژمەندىا نەتەوا خودا بووينە بەبەغا و بەردەوام ھىرشى دكەنە سەر پارتى ديموكراتى كوردستان ئەو پارتا كو ھەر ژ رۆژا دروستبوونا وى ڧيايە خەلكى كوردستانى يى ئازاد بىت و ب ئاوايەكى بەرڧرەھ بشىن ئازاد بن د دەمى را دەربىرىنى دا بوويە ئىك ژ بەرنامىن ڧى پارتى، بەلى تىگەھشتا وان ھندە و دىيژن پارتى دقئىت ئازاديا را دەربىرىنى و ئازادىيا رۆژنامەگەرىنى نەمىنىت لى ئەو د شاشن، چونكە ئەگەر وەسا با جەنابى سەروك بارزانى دەمى ئىمزاكرنا ياسايا رۆژنامەگەريا كوردستانى ئەگەر دىتيا د بەرژمەندىا پارتيا وى دا نىە

بهنداڤا ئيليسو و كاريگهريين وي ل سهر روژهه لاتا نافين

فەتاح بارزانی

بهنداڤا ئيليسو دهيتە ههژمارتن ئيك ژمهزنترين بهنداڤين تورکيا کوحکومهتا قى وولاتى ژميژهيه نهخشه بوکيشاي پيخهमे ت كونترولکرنا سهرچاوين نافا روژهه لاتا نافين. بهري بنياتي بو قى پروژەى ژلايى سهروک وهزيرى تورکيا رهجهب تهيب نهردوغان ل تهباخا ۲۰۰۶ هاتيه دانان. نهف بهنداڤه ژلايى دارايى قه دهاته پالپشتيکرن ژلايى چهندين وولاتين نهروپى مينا نهلمانيا و نه مسا وسويسرا، لى ب گویرهى ژيدهرين روژنامهقانى نهقان وولاتان ههر ژ سالا ۲۰۰۹ هاريکاريين خويين دارايى ژنهقى پروژەى برينه، چونکه ب هزارا وان حکومهتا تورکيا نهشيابه هه لومهرجين پيدقى بو قه گواستنا خه لکى نهو ناوچين ژيرتاقى دکهفن ب رهخسينيت. بهلى دناخشتهکا خو دا نهردوغان ناماژى پى دکهت کو هندهک ژيدهرين دى بين دارايى بو تهمامکرنا پروژى بهنداڤا ئيليسو پهيدا بوونه. بو زانين رووبهري قى بهنداڤى ۳۰۰ کم ۲ و دشياندايه (۱۱،۴۰) مليار مهترين چوارگوشه ژتاقى هه لېگريت. نهف بهنداڤه ب دويراتيا ۴۵ کم ژسنورى سوريا هاتيه دانان.

ستراتيجيه تا قى پروژەى

* پروژى بهنداڤا ئيليسو چهند بهنداڤه کن لسهر ههردوو رووبارين ديجه و فورات. ستراتيجيه تا قى پروژەى وهسا هاتيه دارشتن کو دپاشه روژهکا نيزيکدا تورکيا بشيت كونترولى لسهر ژيدهري سهرهکى يى ژيانا مروفايه تى بکەت ل روژهه لاتا نافين کو نهوژى نافا شرينه.

* ئيك ژ ئارمانجين دى بين نهقى پروژەى ليدانا بزافا رزگاريوخوازيبا گه لى كورده ل باکورى كوردستانى، نهو ژى ب ريكا راگواستنا ئاکنجيين پينچ سه د گوندين كوردا لدهقهرين وان بو

هندەك جەهین دویتر. ب هێ چەندی لەشکەرێ تورک دێ شیت کونترولی لسهەر هەر لقین و بزافهکی کەت ل وی دەقەرێ، هەرچەندە حکومهتا تورکیا د راگهاندنێن خودا دیاردکەت کو ئارمانج ژفی پروژە ی پیش ئیخستنا دەقەرێ یه ژلایێ ئابوری شه، د راستی دا رهنگه هندەك دەرڤهتین کاری بو خەلکی دەقەرێ پەیدا بکەت، بەلێ زیانیت فی پروژە ی بو خەلکی کوردستانی گەلەك پترن ژمفایێ وی.

*هەرۆسا ژ ئارمانجین دی بین فی پروژە ی ژناقبرن و نههیلانا میژوو و کلتوری کوردی یه، چونکه ب تمامبوونا ئەفی پروژە ی چەندین شوینوارین میژووی دی هینە بن ئاف کرن ل دەقەرا (حسن کیفا) کو دەوروبەرێ هزار شکەفت و کوچکین شوینواری بخوفه دگريت و میژوویا وان دزفریت بو پیش زاینی و ژلایێ ریکخراوا یونسکو هاتینه ناسین وهکو جەهکی شوینواری یی جیهانی.

*ل دویف پیش بینین زانایان ئیک ژ مەزنترین ئاریشین د پاشەرۆژی دا توشی رۆژهلانا نافین دبیت قەیرانا کیمبوونا ئافی یه، وه تورکیا باش قەکولینا ئەفی مەسەلی کری یه و دزانیت کو ئەو تشتی ب هیژی ب دەست قە نهاتی دپاشەرۆژی دا دی ب ئافی دەست قەهیت ئەف چەندە ژ د ئاخفتنهکا سەرۆک کوماری تورکیا عەبدوللا گویل باش خویا دبیت دەمی پیش چەند سالهکا سەرمدانا وهلاتی قەتەر کری و گوته میری وی وهلاتی " ئەم دشین د پاشەرۆژی دا ئافی ب گازی بگورین " و ئەقە مەزنترین گەفه لسهەر کوردستانی و عیراقی و دوور نیه تورکیا ئاریشا کوردی و پەکهکی دگەل وهلاتی عیراقی بەرامبەر بەردانا ئافی چارەسەربکەت، چونکه ب تمامبوونا فی پروژە ی سالانه (۹,۷)

دیاردا بیابان بوون و توزبارینی و ئەقە ژ مەترسیهکا چاقەرێ کریه لسهەر تەندروستی خەلکی رۆژهلانا نافین ب گشتی.

*ل دووماهیێ ئەم دشین بیژین تورکیا ب ریکا فی پروژە ی دی شیت د پاشەرۆژی دا زال بیت لسهەر رۆژهلانا نافین هەمی و ئەو هیزا باپیرین وان عوسمانیا هە ی جارەکا دی ب زفرینهقە.

مليارمەترین چوارگوشه ژئافا دیجله دی کیم بن کو دبیتە ۴۷٪ ژداهاتی سالانه یی رووباری دیجله، ئەقە و ژبلی پروژی (GAP) یی کشتوکالی کو ۹۰٪ ژداهاتین ئافا فورات دی کیم کەت، ب هێ چەندی ئاسایشا خوراکی یا عیراقی دی کەفیتە دەترسیی دا ژبەر هسکبوونا رووبەرەکی مەزن ژ ئەردی کشتوکالی ل باشوور و نافەرستا عیراقی و گورینیت ژینگه ی و زیدەبوونا

د دیتن گهریده و روژه لاتناسین بیانی دا

نمایدی

نقیسین: د. عیما د عبدالقادر محمد سعید
وهرگیران وپیداچون: کوفان نحسان یاسین

پشکا دووی و دوهامی

مزگینی بهر و دو مینیکو و پیره کی
ئیالی (کامبانیلی) لچاخ هه ژدی
زاینی به حسنی نامیدیچ لسه رده می
به هرام پاشای مه زن (۱۷۱۴_۱۷۶۸ز)
دکه تن و په سه نا وی دکه ت و هکی
که سایه تیه کی باش و سه رده ریه کا
باش دگهل خه لکی، دیسان کامبانیلی
به حسنی نامیدیچ دکه تن و هکی باژیره کی
که فن و ناسی و پشته خو بهندی راست
دکه تن کو گه له ک پاشا و وهزیرا
له غدا و میسل بزاق کریه دسه ردا
بگرن لی ئه ف باژیره کی یی شیاپی
به رگری ژ خو بکه تن بتاییه ت بریا
وان توپا ئه فین به هرام پاشای بده ست
خو فه ئیناین^(۲).

دیسان کومه کا مزگینی به را
به حسنی گریدانا میرگه ها به هدینان
دگهل دهوله تا عوسمانی کریه و چاوانیا
سه رده ریا میرین میرگه هی دگهل وان
دهوله تا، دیسان سه رده ریا وان دگهل
ویلایه تا میسل و به غدا چونکه لژی
رکیفی دهوله تا عوسمانی دابون، ار
میرین میرگه ها به هدینان سه رده ریا
دگهل وان هیزا دکر بلایه نه کی

بگهریده و شینوارناس و مزگینی به رین
ئاینی (مبشر) لسه نامیدیچ نقیسی
یه بتاییه ت لایه نی سیاسی، ئه وان
لسه پایته ختی میرگه ها به هدینان
نقیسی یه، دیسان به حسنی چهن دین
میرین میرگه هی کریه و تاییه تمه ندین
وان دسه رده مین دیروکیدا و گریدانا
وان دگهل دهورویه را.

یا گرنگ ئه وه وان روژه تناسا
بگره ژ بالیوزا و گهریدا و شینوارناسا
گه له ک گرنگی بلایه نین جودا ودا
لنامیدیچ دایه ژ بو سکرنا بابه تی مه
دی به حسنی چهند لایه نه کا که ین کو
جهی بال و گرنگیا وان بون وه کی:
_ لایه نی سیاسی: یا دهیته
تیبینی کرن ئه وه کو ئورپیا

نهرمی سیاسی فه و دیاری پیشکیشی والین میسل و به غدا دکرن بو وی چهندی دا (باب عالی) رازی بکن و پشته قانیه کا فه رمی ژئی و هر بگرن، ژ لایه کی دپته میرین میرگه ها به هدینان لبه رسنگی هیژین عوسمانی دراوستان بمیرانیه کا جه سارمت فه ،دی لقیره بو هوه نمونه کی فه گو هیژین ئیک ژ مزگینی بهرا دیژیت: پستی مرنا میر (به هرام پاشای ۱۷۶۸ز) و هاتنا کورئی وی (ئیسماعیل پاشای ئیک ۱۷۶۸_۱۷۹۸ز) هه فرکیه ک دنافه را ئیسماعیل پاشای و ئیک ژ که سین بنه مالی دا چی بو دگوتی (به هرام به گ کورئی سلطان نوره ددینی) به هرام به گی بزاف کر خو بگه هینیه به غدا به ره ما داخازا هاریکاری ژ والین به غدا (عمر پاشای) ژ بو دست دانان و کنترول کرنا ئامیدی، عوسمانیا ئه ف چهنده بخو بده رفه ت دیت و رابون بهاریکاری والین به غدا و (به هرام به گ) وه کی والین فه رمی یی ئلمیدی هاته دامه زرانده، و پشته قانی ولایه نگری و هاریکاری عوسمانیا میر (به هرام به گ) ب له شکه ره کی مه زن فه به ره ف ئامیدی فه هات، ئه ف له شکه ره شیا دهستی خو بدانیته سهر هنده ک ده قهری دهوروبه رین ئامیدی لئ میری دروستی ئامیدی (ئیسماعیل پاشا) شیا به رگری ژ که لها ئامیدی بکه تن ژ بهر ئاسی بونا وی^(۲۰).

دیسان هنده ک گه ریده و مزگینی بهرا به حسنی ئامیدی یی کری لده می که فتنا میرگه ها به هدینان لسهر دهستی (میر محمدی مه زن) ل ساللا ۱۸۲۳ز گه ریدی به ریتانی (فریزمر) لده می گه رینا خو بو ده قهری ساللا ۱۸۲۴ز به حسنی لایه نی بی هیژیا میرگه هی دکه تن و دیژیت: ئه وان دهسته لات دکر مه رم ژئی محمد سعید پاشایه کو ئیک ژ بنه مالین

کر، به لی ئه گه رین بابته تی ئه قین فریزمر به حسنی وان دکه تن به حسنی هیژ و شیانین میری ره واندوزی دکه تن و لبه رام به ره دهر فه تا بی هیژبونا میرگه ها به هدیدینان، یا گرنگ لقیره ئه وه ئه وان گه ریدا ههسته کا دیروکی هه بو ژ بو شروقه کرنا رویدان و بویه رین دیروکی و پشت راسته کر ژی شروقه کرنا فریزمری یه ژ بو ئه گه رین که فتنا میرگه ها به هدینان.

ژ لایه کی دپته ئامیدی گرنیه کا مه زن هه بو لده ف روژ ئاقای پستی که فتانا وی لسهر دهستی (میر محمدی مه زن) ل قیره (د. گران) رابویه بسهر مدانه کی بو ئامیدی پاشی به حسنی کافله باژیری ویرانگری دپه رتوکا خودا (نه ستوری و خیلین به رزه_النساتره و القبائل المفقوده) دکه تن و دیژیت: باژیر هتیه دیتن کو که سه ک لئ نه مایه ژ بهر شه ری ئه و شه ری کوردیت ره واندوزی ئینایه سهر ،دنافه را هزار خانیا بتی (۲۵۰) خانی

کوردی یب ناف و دهنگه و دهاته دانان ژ لای (باب عالی) فه لئ ژ بهر خرابیا دهسته لاتئ و حه سیدی ژ لایه نین دی فه و هه فرکیین نافخوی بو ئه گه را که فتنا هه می (مه رم ژئی میرگه ها به هدینان_وه رگری) و ولات هاته پشک کرن بو چه ندین دهسته لاتین نافخوی بین بچویک، ئه م بدویر نادانین کو پاشای سهر کرده زه لامه کی بی هیژبو... و میر محمدی ره واندوزی ده قهری دبریت و هیدی هیدی دهسته لاتین بچویکین ده قهری ژناف دبه تن^(۲۱).

ژ ئاخفتین فریزمری دیار دبیت کو شروقه کرنه کا زانستی دایه ئه گه رین که فتنا میرگه ها به هدینان و به حسنی ئه گه رین خوی و بابته تی دکه تن، ئه گه رین خوی بی هیژیا (محمد سعید پاشای ۱۸۲۴_۱۸۲۳ز) و خرابیا بریقه برنا میرگه هی، ژ بلی هه بونا هه فرکی و هه قذری دنافه را میرگه هی بخودا ئه فان ئه گه را هیژا میرگه هی کیم

دئاکنجی بون و نهو پشکین دی ژ بلی باژیری ههمی هاتبونه ویرانکرن^(۲۷) .

دیاره بارودوخئ ئامیدیی گهلهك خراب ببو، بئ گومان نهف خرابیه بو سیاستا تورکیا بهرامبه ر دهفهرین کوردی دزقریتهفه برهنگهکئ گشتی وئامیدیی برهنگهکئ تاییهتی، نهف چهندهژی ژ بیرهاتین گهریدهیهکئ روژئاقایی بناقئ(هنری بندیه) دیار دبیت نهفئ سهرهدانا ئامیدیی کری ل ساللا ۱۸۸۶ز و پهرتوکهك دانای بناقئ(گهریانهك بو کوردستان ومیسوبوتامیا وفارس) وبهویری پهسنا ئامیدیی و بارودوخئ ویچ یئ تیچجویی دکهتن و دبیریت: ئامیدیی دبارودوخهکئ تیچجویی دابو و کوردا خهلك شهلاند بو بریکین خو و تورک خو بلند کربو وهکی خو و چ گرنگی بناقارنا باژیری نه دابو، وان هندهك بهرپرس دامهزراندن موجهیهکئ کیم دایی دا خهلك تهراههرا بین نهفه ژی بو هندي یه دا چ نههیته کرن د نهجام دا باژیر پیشکهفتن وباشی بخوفه نهیینیت^(۲۸) .

لایه نئ ئاینی: لایه نئ ئاینی ل ئامیدیی جهئ پویتهدانا روژئاقایا بو و بتیروتهسلی بهحسئ پیکهاتین ئاینی ل وی باژیرکی کریه، نهف چهنده ژی جهئ شکو وشانازیه کو نهو روژئاقایه مهندهوش بون بوئ لیبورینا ئاینی نهفا ئامیدیی هه ی ههر چهنده گهلهك ئاین و مهزههه هه بون وهکی جوھی ومهسیحیهت وئیسلام .

گهلهك ژ مزگینی بهرا وگهریدا وشینوارناسا بهحسئ پیکهاتئ ئاینی ئامیدیی کریه بگره ژ نهستوری وکلدان و نهرمهه وکاتولیکا، نهفه شینوارناس(هنری ئوستن لایارد) بهحسئ هه بونا کلدان ونهستوریا دگهل جوھیا ئامیدیی دکهتن، دیسان گهریدی فرهنسی(هنری بندیه) بهحسئ هه بونا پشکهکا مهزنا جوھیا ئامیدیی

دکهن^(۲۹) .

ههر دیسان شاندي نهستوری نهفئ سهرهدانا ئامیدیی وچهند دهفهره کری ساللا ۱۸۲۵ز بسهروکاتی(د. گرانت) پهرتوکهك دانا بناقئ(نهستوری وخیلین بهرزه) کو تیدا بکورتی بهحسئ جوھیا ئامیدیی دکهن، لی نهو تشتئ دفیت بهیته گوتن کو پهرتوکا (گرانتی) گرنگیهکا مهزن یا هه ی و مادهیهکئ باومر پی کریه لسهر نهستوریا نهفین لدهفهرین چیا یئ دژیان بتاییهت دهوروبه رین ئامیدیی، نهوئ هوبریا کاری خو ئیخستبو سهر تیتالین کومه لگههئ، دیسان دهیته دیتن وهکی پشتراستکه رهك بو تیبینی ودیتین وان نهوئ دینژن نهستوری نهفین ئسرائیلیانه^(۳۰) .

دیاره فه کوله ری ئه لمانی(ئهریک براومر ۱۸۹۵_۱۹۴۲ز) بهویری بهحسئ بابته تین تاییهت بئامیدیی دکهتن بتاییهت(جوھین ئامیدیی) و گهلهك تشت بین بهحس کرین رهنگه بهری وی دهمی نه دیار بن، نهوی دویفچونین خو لگهلهك زانکویین ئه لمانی وعبری به لاف کرن، دیسان فه کوله ری ئه لمانی په رتوکا خودا(جوھین کوردستانئ یهود کردستان) نهفا لدهزگههئ ئاراس (لههولیرئ) هاتیه چاپکرن، بهحسئ دیروکا کوردین جوھی دکهتن وبهحسئ کلتوری وانئ ماددی لکوردستانئ وئامیدیی دکهتن بتاییهت ژ لایه نئ جل وبهگ وخوارنا فه، دیسان لایه نئ کومه لایه تی بین جوھین ئامیدیی وهکی ژنئینان و جادو(سحر) و سهرده ریا ژنکا، دیسان بهحسئ لایه نئ ئابوریئ جوھیا برهنگهکئ تاییهت دکهتن وهکی بازرگانی وچاندن وکارین دهستی، دیسان بهحسئ لایه نئ ئاینی وکومه لایه تی و فیرکنا جوھیا ل ئامیدیی دکهتن، ژبلی شیائین ئهریک براومری بین زانستی نهوی

بخو شاهره زاییه کا باش دلایه نین نهتولوجی دا هه بو نهو وینه کیشهکئ زیرهك بو دگهل زانینا وینئ فوتوگرافی نهوی گهلهك وینین جل وبه رگا و جوانکاری و گهلهك ماددین دی بین فلکلوری وئتولوجی و بهزارهها وینه لسهر گرتبون کو دتاییهت بون بجوھین دهفهره ئامیدیی(۲۱)، (لشیره یا پیدفی یه نه م دوو روژه لاتناسین مهزن ژ بیرنهکین کو سهرهدانا ئامیدیی کریه نهوژی بابئ کوردناسی قهشئ ئیتالی ماولیزیو گارزونی نهوئ ۱۷ ساللا ئامیدیی ژیا، دیسان خودانئ په رتوکا لاندکا مروقایه تیئ_مهد البشریه دهلیوئئ_ وگرام کو بهحسئ ئامیدیی دکهت ولبه راهیا چاخئ بیستئ هاتیه دهفهرئ_وه رگیر) .

لایه نین دی: ژ بلی لایه نئ سیاسی و ئاینی ل ئامیدیی فه کوله ر وگه ریدین بیانی گرنگی بچهنین لایه نین دی د دا وهکی ئابوری وروشهنیری و گهلهك لایه نا و نه م دشین بچینه سهر چهند ژیده رهکا کو نهفئ بهحسئ دکهن^(۳۱) .

ژندهر:

- ۲۴_ فرهاد حاجی عبوش:
ئامیدی(العمادیه) فی کتب عدد من الرحاله والمبشرين الاجانب خلال العهد العثماني ۱۵۱۴_ ۱۹۱۸م، مجله دهوک، دهوک، ۲۰۰۴، ۲۵، ص ۷۸ .
- ۲۵_ المصدر نفسه، ص ۷۹ .
- ۲۶_ المصدر نفسه، ص ۸۰ .
- ۲۷_ اریک براور: یهود کردستان، اکمله واصدره رافائیل باتای، نقله الی العربیه ،شاخوان کرکوکو عبوالرزاق بوتانی، دار ئاراس، اربیل، ۲۰۰۲، ص ۷۵ .
- ۲۸_ المصدر نفسه، ص ۷۶ .
- ۲۹_ فرهاد حاجی عبوش: ئامیدی، ص ۸۴ .
- ۳۰_ اریک براور: یهود کردستان، ص ۴۱ .
- ۳۱_ المصدر نفسه، ص ۱۹ .
- ۳۲_ للمزید یفر، فرهاد حاجی عبوش: ئامیدی، ص ۸۱_ ۸۴ .

جڙاتا خه مخوریت ئامیدیی و پروژی مایه ب ریقه

نجیب ماهر *

(۲) جڙاتا وهك ریكخراوه كا جه ماوهری هیئش ئارمانج و پروگرامی ناخول به ردهست نینه داکو بشین بیژن بهلکو نیژیک دهستوریری (نیجازهئی) دی وهرگرین.

(۳) ل ماوهیی بووری (چهند هه یقیئت بوهارئی) مه گهلهك كومبوونیت بهرفره دکرن بی ته نجام! هه لیهت خرغه بوونا ژمارهكا مهزنا مروغان ل جههکی دویر مهزاختا پارهی و شیائیت دی پی دقین، ته قجا شیائیت مادی و مه عنوی قیا ب ههروه نه چووبان.

(۴) ژته نجامی چالاکیئت نه هاتینه کرن بیئت خالا (۲) یا چوویی، جورهکی بیزاریی بو مه گهلهك ته ندانمان چیبوویه خودی نه کهت بییته هه سترن پ بی هیقیاتی.

(۵) مه وهك خه مخوریت خوبه خش ل دهسپیکئی پیشنیاز کر بوو کو کومپانیه کی دانین، تهو کومپانی راییت ب جهئینانا پروژان، ل هیقیئا ئاخقتن و خیچک و نقیسن ل سهرکاغهزی بینه کریار ل سهر ئهردی پاشی . . . م . م . مه نه زانی چ لیها . . . ! بوچی سهر نه گرت ؟ نزانم.

* ته ندانی جڙاتا خه مخوریت ئامیدیی

وهزیران)، تهو یاداشت هاته تیمزاکرن ژلایی نیژیکی ۷۰۰ سهروک خیزانان فه هه می خه لکی ئامیدیی و گوندیت دموروبهرا، هه ر ل وی ده می و سهر داخازیا ریكخراوا سهنه ری گه شه پیدان بی ئامیدیی و کاک محمد محسن وهك خه لکی ئامیدیی و ریقه برنا کاک کاوه محمد بهرپرسی ریكخراوا ناقبری، چهند کومبوونیت بهرفره هاته گریدان دگهل نوینهر و سهروکیئت بنه مالیت ئامیدیی هه میان بی ی جوداهی ئو دویر ژ حزباتیا ته سک کو ته م د شیین بیژن دویر ژسیاسه تی ته ف خه لکه ئاماده بوون ب ژماره کا مه زن، تیدا پیدقیئت ئامیدیی بیئت گرنگ و سه ره کی که قتنه بهر به حس و فه کولینا، و ل دویمایا وان کومبوونیت مه زن جڙاته ک هاته هه لبرارتن ب شیوه کی دیموقراتی و یاسایی، ته ف جڙاته ب سهروکاتیا بهر یز محمد محسن و ته ندانه تیا نیژیکی ۶۰ که سانه هه می ژی خودان شیان و باوه رنامه و بسپور و خودان سه ربور و بیئت دابه شکرینه سهر کومیت و لوجانیت یاسایی و ته ندازیاری و کارگیری و گوزاری و هتد.

(۱۲) لوجنا. جڙاتا مه هاتیه نا فکرن ب (جڙاتا خه مخوریت ئامیدیی). ب راستی ته ف جڙاته هاته دانان ته نجامی پیکولا کاک (محمد) ی ب دهره جا نیکی و پاشی کاک (کاوه) ی کو ته م دشین بیژن وان ب شه ف و روژ ماوه یه کی دریز رهه تی نه دیتییه و کار کریه هه تا گه هانديه فی راده ی فی گافی ته م دگهل وان د ئاماده مینه بو هه ر کاره کی مه پی چیبیبت ل دویف شیائیت هه ر نیکی ژمه، ل فی ری ته ز دی گله یی ل خو که م بهری هه میان وهك ته ندانم و ل جڙاتا ناقبری کو:

(۱) هه تا فی گافی ری و ره سمیت سویند خارنی بو ته ندانمیت جڙاتی نه هاتینه دروست کرن و بجه ئینان، مینا ریكخراوه کا باوه ریپیکری.

هه کو تو قه ستا ئامیدیی دکه ی ئو دگه هیه سیلاقی دی ل چه پی زفیری و دی هه ست که ی تو ژبه ر پانکی چوویه بهر موبه ریدی، و دی مینه بهه تی ژوان دیمه نیئت سروشتی و بیئت هاتینه دروست کرن ژلایی لاوان فه . ب راستی ته وینه و دیمه ن و په یکه ر و سروشتی جوان وهل مروقی دکهن ل ویری بمینیت و زوی ب زوی ل سکری (جسری) دهر بازنه بیئت، به لی مخابن جسری ته مباقی هندی بهرفره نینه مروقی ل سهر راوه ستن یان دوو تومبیل بی منه ت دبه رتیکرا بیین و بچن. ههروه سا وهکو تو ژبه ری پیقازارا بووری دی گه هیه قه دکه کا جاددی لب ن فه رمانگه ها پوسته ی، ته وژی جهه کی فره که هیه و زور زحمه ته دوو تومبیل دبه ر تیکرا بچن. ته ف دوو نمونیت پیدقیئت ده قه را ئامیدیی بو جاددا و خوشکرنا ریکیئت هاتن و چوون، ته فه د بهر جافن بو هه ر که سه کی چ ئاکنجیئ ئامیدیی بیئت یان ژ دهر قه ی ئامیدیی بهیئت. هه لیه ت ته گه ر ته م بچینه دنا ف بابه تی دا و سپارا پیدقی و پیدقیئت پله ز بیئت ده قه را ئامیدیی دی بینین گه له کن . . . گه له کن بهرامبه بیئت باژیره کی وهك زاخو، یان ئاکری، بوچی ؟ چونکی یا بو وان ده قه را هاتیه کرن بهلکو چاریکا وی بو ئامیدیی نه هاتیه کرن.

ده قه را ئامیدیی ژشیلادزی بگره و نیروه کا سیتوی، هه تا دگه هیه ته سه رسنکی و بامه رنی و بهرواریا یا پیدقی پروژیت زه مخه بیئت ئافه دانکرنی ژلایی: ریك و پرا، ئاف و که ره با، چاندن و ئافدانی، پروژیت ئاکنجی بوونی، پروژیت دانانا کارگه هیئت جورا وجور، ئو پروژیت بنه جه بیئت گوزاری. مه وهك خه لکی ئامیدیی چ ئاکنجیئ ئامیدیی یان بیئت ل دهر قه هه ست ب فی چهن دی کریه ژمیژه، مه چهند که سه کا بهری نیژیکی ساله کی یاداشته ک دروست کر ب فی بابه تی بو هه رسی سهروکاتیا ل کوردستانی (سهروک هه ریم، په رله مان، ئو سهروک

داستانا کانیماسی

۱۳-۱۴/۹/۱۹۸۷

رزگار کیستهیی

تا کو قیری هر تشت نورمال بوو،
لن مخابن پیشمه‌رگین (ی.ن.ک) ب
بهانه‌یا کو کریار کریاره‌کا به‌رمیه و هه‌موو
دیل دی ل باره‌گای (ل.ن.ن.تامیدی)
ل گه‌لیی بی‌شیل هیته کو‌مکرن، وان نهو
هه‌ردوو سه‌رۆک جاشین دیل ژ ده‌ستی
به‌رگری ملی ئیانه‌ده‌ر و برنه باره‌گای
خۆ ل گه‌لیی بازی.

ژ به‌ر کو (ی.ن.ک) ل به‌هدینان
گه‌له‌کا لاواز بوو و ئاریشه‌یه‌کا مه‌زن هه‌بوو
ژ بو په‌یدا کرنا پیشمه‌رگه و ئالیگران و
قان هه‌ردوو سه‌رۆک جاشان ژی ته‌ف
چه‌نده باش دزانی، له‌وما وان سوژ دای
ب پاره و مروقان هاریکاریه‌کا باش یا
(ی.ن.ک) بکه‌ن نه‌گه‌ر وان ته‌سلیمی
(پ.د.ک) نه‌که‌ن، چونکی نهو گه‌له‌ک
دترسیان بکه‌فته ده‌ستی (پ.د.ک) ژ
به‌ر وان کریارین خیانه‌تکاری بین وان ل
دژی شوژی و پیشمه‌رگه‌ی کرین.

قی کریارا براده‌رین (ی.ن.ک)
وه‌کر کول شوونا ته‌ف داستانه،
هه‌روه‌کی هاتیه پلانکر، بیته نه‌گه‌را
موکومکرنا هه‌فه‌یه‌مانی و ده‌گه‌دانا
به‌ره‌یی کوردستانی، بوو نه‌گه‌ری
په‌یدا بوونا ئاریشه‌یین مه‌زن و دلساری
دناقه‌ه‌را هه‌ردوو ئالیان دا، ژ به‌ر کو (ی.ن.ک)
ب هیچ ئاوایه‌کی ئاماده‌نه‌بوو
وان بده‌ته ده‌ست (پ.د.ک) پشتی کو
وان نهو سوژین قه‌له‌و داینی.

هه‌روه‌سا پشتی ده‌مه‌کی هه‌ردوو
سه‌رۆک جاش ب دزی (پ.د.ک)
قه‌ هاتنه به‌ردان، پشتی کو ئیک ژوان ب
ریکا مروقین خو بین جاش هنده‌ک چه‌ک
بو (ی.ن.ک) ژ ناف دوژمنی
ئینان و یی دی ژی کوژمه‌کی پارمی یی
مه‌زن دایه (ی.ن.ک).

به‌لی هند نه‌مابوو ته‌ف ئاریشه‌ بیته
نه‌گه‌ری تیکدانا به‌ره‌یی کوردستانی، لن
دیسا ژی (ی.ن.ک) ئاماده نه‌بوو
وان بده‌ته ده‌ست (پ.د.ک). لن
تشتی سه‌یر نهو بوو کو ژ ئالیه‌کی دی
قه‌ که‌سه‌کی دی یی کو نهو ژی که‌توو
ده‌ستی (ی.ن.ک) کو ژ
سالا ۱۹۷۶ تا کو ۱۹۸۶ نهو و بابی خو
هه‌ردوو پیشمه‌رگه بوون لگه‌ل (پ.د.ک)

پشکا پینجی و دوماهینی

گابنیرکی) دا پشکداربوون کو به‌رمیه‌کی
گرنگ نه‌بوو و پرانیا هیژین قی به‌ره‌ی
ژی ژ هیژین به‌رگری ملیین سه‌ر ب (پ.د.ک)
پیکه‌اتبوون.

ده‌می کانیماسی هاتیه رزگارکر و
هیژه‌کا پیشمه‌رگه‌ی ژ ویری هیژشه‌ک ب
هیژ ئینایه سه‌ر هه‌ردوو فه‌وجین جاشا
یین گوندی راشنا، سه‌رۆکین هه‌ردوو
فه‌وجا و لگه‌ل سه‌رۆکی فه‌وجا جاشا
ل کانیماسی (کو ب شه‌ف رمفی بوو و
خۆ گه‌هاندبووه ده‌ف وان) به‌ره‌ف ئالیی
فه‌وجا سوئکی و لیوا بیگۆفا فه‌ ره‌فین.
به‌لی ل نیژیکی گوندی باتوفا سه‌یدا و
ژی‌ریا گوندی نه‌لکوشکی که‌فته بو‌سه‌یا
هیژین به‌رگری ملی و د نه‌جام دا
سه‌رۆک جاشه‌ک هاته کوشتن، پشتی کو
نه‌قیای خوه ته‌سلیمی وان بکه‌ت و دوو
ژی هاتنه دیلکر.

سه‌رۆک جاش ب دزی تینه به‌ردان و
که‌فته پیشمه‌رگه ژی تینه کوشتن:
هه‌روه‌کی دیار ته‌ف کریارا له‌شکه‌ری
یا مه‌زن ژ ئالیی پیشمه‌رگین پارتی
دیموکراتی کوردستان قه‌ هاته نه‌جامدان،
لن ژ به‌ر کو ده‌مه‌کی کیم بوو هه‌فه‌یه‌مانی
دناقه‌ه‌را (ی.ن.ک) و (پ.د.ک)
دا د چارچوفا به‌ره‌یی کوردستانی دا
هاتوو ئیمزاکرن و ژ نه‌جامی وی ژی
هیژه‌کا بچووکا (ی.ن.ک) هاتوو
به‌هدینان. (پ.د.ک) ژی ژ بو کو
ته‌ف هه‌فه‌یه‌مانیه د مه‌یدانا خه‌باتی
ژی دا بکه‌فته دپراکتیکی دا و دناف
مه‌دیایی ژی دا دمنگه‌فه‌ده‌ت، قیا هیژه‌کا
بچووکا (ی.ن.ک) ژی هه‌ر ژ بو
مه‌سه‌لین مه‌دیایی و ده‌نگه‌دانا به‌ره‌یی
کوردستانی پشکداریی دق داستان دا
بکه‌ت. هه‌ر ژ به‌ر هندی ژی گرۆبه‌کا
پیشمه‌رگین (ی.ن.ک) د به‌ره‌یی (

دەقەرەکا گرنگە ژ ئالیی جیپۆلیتیکی و لەشکەری قە، ژ بەر کو ئەف دەقەرە هەفسنوورە لگەل باکووری کوردستانی (ترکی) و دەقەرە سەرزیری و گوندی دەشتانی بیوونە خالا پینگەهەشتا هیزین لەشکەری یین ترکی و ئیراقی کو بەردەوم هەماهەنگی و پلانگیری ب هەف ره ل دژی شۆرش دکر و زانیاریی هەوالگیری ل سەر بزاقین پێشمەرگە و شۆرش ددانە هەف. ژ ئالیەکی دی قە باشووری قی دەقەرە کو دکەفیتە پالا باکوورا چیا یی مەتینا کو چەند بارەگایین پێشمەرگە ل گەلیین قی چیا یی هەنە و ب دەهان مال ژ ی ل وان گوندین بەر چیا یی دژین کو ب سالانە بوونە باشترین پشتهقان و هاریکاریین شۆرش.

۵- دەنگەدانا مەدیای: هەرۆکی دیار تا کو وی دەمی رژیم ئیراقی چەمبەرەکا مەدیا و راگەهاندنی ئیخستبوو سەر شۆرش و نە دەپلا ب چ ئاوا یەکی دەنگەکی وەسا دەرکەفیت کو جیهان بزانیی شۆرشەکا ل کوردستانی هەیی و ب هیچ شیوہیەکی موکور نە دەهات کو شەر و نەخوہشی و ئوپۆزییۆن ل کوردستانی هەییە. ژ بەر هندی ژ ی چ روژنامەقان و پەيامنیرەکی بیانی نە دشیا خوہ بگەهینییە کوردستانی، ژ بلی وان یین کو خوہ تووشی گەلەک مەترسیان دکر و جار جار ب ریکا شۆرش و ب قەچاخی ل سنوورین ترکی و ئیرانی دەر بازی کوردستانی دبوون. هەلبەت ژ بو شۆرش ژ ی گەلەک گرنگ و پیدقی بوو دەنگی خەبات و بەرخوہدانا گەلی کوردستانی بگەهیتە جیهانی و دا ناف چیا یین کوردستانی دا نەهیتە خەندقانن. لەوما ژ ی شۆرش بەردەوام هەولدا کو دەنگ و نووچە یین کریار و بزاقین پێشمەرگە و هوقاتی و ویرانکاریا دوژمنی بگەهەنە مەدیا جیهانی و خەلکی بیانی های ژ قی دڕندەیی و مرۆفکوژیا رژیم بەعس هەبیە.

قیجا مەزنی و هیزا قی داستانی دەستپیشخەری ژ دەستی رژیمی دەریخست و چەمبەرا وی یا مەدیای شکاند و دەنگی قی داستانا گرنگ ل مەدیایین

گەلەک ب چەکی هەبوو ژ بو بەردەوامی و پێشکەفتنا شۆرش. قیجا دەستکەفتنا ب سەدان پارچە چەکیین جوړ ب جوړ وەکر کو هەم هیزا پێشمەرگە تیر چەک بییت و هەموو بیئە خودان چەکەکی باش و هەم ژ ی ئەو چەکی زیدە ل سەر هیزا بەرگری ملی ل گوندا بیئە لیکفە کرن کو تاکو چەکی نافجی ژ ی وەکی ئار پی جی و هەندەک جوړین رەشاشا پستی قی داستانی کەفتە دەستی بەرگری ملی کو هیزەکا پشتهقانیا کاریگەر بوو بو پێشمەرگە ل پرانیا شەران.

۳- گوهارتا هەفسەنگیا هیزی: تا نوها هەر وەسا هاتبوو تیگەهەشتن کو دوژمن خودان هیز و چەکەکی مەزنی و شۆرش ژ ی خودان هیزەکا پێشمەرگە یا سنووردار و چەکەکی سادە و کیمە. لی قی داستانی دیارکر کو هەردەمی ریبەری و پلانین باش هەبن ژ بو هیزا پێشمەرگە ئەو هەردەم هیزەکا کاریگەر و مەزنی و دشیت ل سەر هیزا دوژمنی یا مەزنی پرچەک ب سەرکەفیت. قی چەندی ژ ی وەکر کو ئەو تیگەها کەفن و هەفسەنگیا هەیی ب تەمامی بهیتە تیکدان و هزر ل کیشان و پیقانین نوو بهیتە کرن. دق قی داستانی دا دەرکەفت کانی پێشمەرگە ب قی هەژمارا خوہ یا کیم و چەکی خوہ یی سقک و سادە خودان چە هیزەکا مەزنی و کاریگەرە و دوژمن ژ ی ب قی هەژمارا مەزنا جاش و لەشکەران و چەکی مەزنی و مۆدەرن و ویرانکەر چە هیزەکا لاواز و شکەستی و بیشیانە. هەلبەت تاکو هینگی ئەف راستیە نە ل دەف دوستا و نەژی دوژمنانە یا دیاربوو. مر ژ نشکەکی قە ئەف هەموو شیان و هیز و کاریگەریا پێشمەرگە وەکی بۆمبەکی پەقین و دەرکەفتن و هیزا دوژمنی ژ ی وەکی پەیکەرەکی ژ بەفری چیکری ب ئیکجار ل بەر هیز و باومەریا پێشمەرگە حەلیا و خوہنەگرت. قی چەندی ژ ی مۆرالەکی نوو دا شۆرش و خەلکی کوردستانی و هیزا دوژمنی ژ ی پتر ژ خوہ بیباوەر و ترسنۆک بوو.

۴- گرنگیا جیپۆلیتیکی و لەشکەری: دەقەرە کانیماسی و مشارا بەرواری بالا

(و ل سال ۱۹۸۶ ژ رەوشا ژیا نا خو یا خراب خو تەسلیمی دوژمنی کربوو و ژ نەچاری ل گەل ئیک ژ وان فەوجا بیوو جاش. د دەمەکی دا کو (ی.ن.ک) پەیوہندیین خو و (پ.د.ک) تیکدان سەر خاترا وان هەردوو سەرۆک جاشان، ژ ئالیی دیقە ئەو رابوون ئەف کەسی ۱۰ پێشمەرگاتی و سالەک جاشاتی کری گوللەبارانکر، بیی کو قی کەسی روژەکی ژ ی دەست هەبیە دکریارەکا دوژمنکاری دا ل دژی پێشمەرگە و شۆرش. لی ، وەک دەهاتە گوتن، ئیک ژ بەرپرسی (ی.ن.ک) یین بەهیدیان مەسەلایەکا کەسایەتی لگەل وی هەبوو.

مخابن قان هەردوو روودانان گەلەک ژ بها و مەزنی قی داستانا گرنگ و مەزنی کیم کر.

گرنگیا داستانا کانیماسی:

۱- گوهرینا جوړی یا کریاریین پێشمەرگاتی: تا کو وی دەمی د دیرووکا شۆرشا گولانی دا، کو ئەو ۱۱ سال بوو بەردەوام، چ کریاریین وەکی قی مەزنی و کاریگەر نە هاتبوونە ئەنجامدان. ژ بەر کو کریاریین تاکو وی دەمی پرانی گرتنا ئیک یان چەند بنگەهان (رەبیە) یان بۆسە یان ژ ی شکاندنا هیرشین دوژمنی یین سەر دەقەرە بوو. لی قی داستانی ب مەزنی و گرنگیا خوہ شۆرش گەهاندە پلە یەکا نوو و رەوشا لەشکەری ب ئیکجاری گوهارت و ب قی ژ ی ترس و لەرزەکا گەلەک مەزنی کەفتە دلی دام و دەزگایین لەشکەری و سیخووریین دوژمنی.

۲- دەستکەفتین پێشمەرگە: ژ بەر کو شۆرش چ چافکانیین چەک و پیدقیین لەشکەری نەبوون ژ بلی دەستکەفتین کو ژ دوژمنی دستاندن، ژ بەر هندی قی داستانی گرنگیا کا خوہیا گەلەک مەزنی هەبوو ژ ئالیی دەستکەفتنا چەک و پیدقیین لەشکەری قە، ب تاییەتی ژ ی ئەو چەکی مەزنی و گوللە یین چەکی جوړ ب جوړ. هەرۆکی ئەم دزانین تاکو وی دەمی ژ ی گەلەک پێشمەرگا پەز و گیاندارین خوہ دفرۆتن و چەک پین دکر و شەری دوژمنی پین دکر، ژ بەر هندی ژ ی پیدقی شۆرش

جیهانی به لاف بوو و روژانه مه دیا جیهانی ئەف روودانا گرنگ دشوایند و داخوایانی سەرۆک بارزانی و نووچهیین داستانی به لاف دکرن. هەر ژ روژا ۱۵-۲۲/۹/۱۹۸۷ کانیماسی ببوو خالا هه ره گهرم و گرنگا راپورتین ئاژانسین نووچهیان و رادیو و روژنامین جیهانی و دوان روژان دا گه له ک راپورت ل سهر خه بات، دیرووک و شوژشا کوردستانی هاتنه به لاف کرن. دقان روژان دا هه موو ئاژانسین رویتەر، یونایتد پریس ئینتەرناشنال، ئەسیوشیتد پریس، ئاژانسا نووچهیان یا ئوتریشی (نه مساوی) و گلاله پریس داخوایانی سەرۆک مه سعود بارزانی به لاف کرن. دیسان هه ژماره کا مه زن ژ روژنامین جیهانی بین وه ک تایمز، ئیندینت، واشنتون پۆست، ئاربابیتهر زمیتونگا، کوریر و دی پریس بین ئوتریشی، نیویورک تایمز و گه له ک روژنامین دی بین جیهانی نووچهیا داستانا کانیماسی و داخوایانی سەرۆک بارزانی به لاف کرن. هه ره مه سا گه له ک رادیو بین جیهانی بین وه ک (بی.بی.سی.سی.)، دهنگی ئەمریکا و دهنگی ئەلمانیا ئەف نووچهیه به لاف کر و دیارکر کو بگرتا ده قهره کا هنده به رفهره و گرنگ ژ ئالیی پیشمه رگه ی قه نوها مه ترسیه کا مه زن که فته سهر دهرگه ی (براهیم خه لیلای) بی نافنه ته وه یی کو ئیک ژ سی ریکین گریدانا رژیمی بوو ب جیهانا دهرقه قه و هه ره مه سا مه ترسی که فته سهر بۆرین په ترولا ئیراقی یا کو د ده قهره زاخو را دهر بازی ترکی دییت.

هه له بهت ئەف سهر که فته مه دیایی یا کو شوژشا کوردستانی ب ریا داستانا کانیماسی بده سته ئینایی سهر که فته کا مه زن و دهه مان دهم دا نوو بوو ژ بو شوژشی و قی چهندی ژی وه کر کو گرنگیا قی داستانی هیشتا مه زنتر لی بهیت.

ژ بهر هندی ژی ئیکجاری پستی بهیستا فان نووچه و شوژقان ژ مه دیا جیهانی رژیم هار و دین بوو و ده سته پیکر هیزه کا مه زنا له شکه ر و جاشان ژ ده قهرین دی ئینانه قی ده قهری وهندی هیزه ک و چه که کئ ویرانکه ر د دهستی

دا هه یی ل دژی گوندان و خه لکی سقیل بکارئینا.

خودانین شههیدان شانازی ب وان دکهن

وه کی مه دیارکری هه ژماره کا پیشمه رگین قاره مان و هیژا د قی داستانی دا شههید بوون. لی ل شوونا کو که سوکارین وان خه م و به هیی گریدهن، ئەو شاناز و سهر بلند بوون ب شههیدین خه م. ئیک ژ وان نمونان ژی ئەف ناما بابی شههیدی قاره مان وه سفی سه لمان بیدوهی یه کو بابی چهنه روژا پستی شههید بوونا کورئ خه ئاراسته ی سهرۆک مه سعود بارزانی کره:

هیژا سهرۆک مه سعود بارزانی ریبه ری گه لی مه پستی سلاقه کا پری وه فاداری و دلسۆزی.

ب ده کئ گه ش مه برووسکا ته یا به هیداری و مرگرت یا کو هه وه که ره م کری و ب ریکا ئیزگی دهنگی کوردستانا ئیراقی ئاراسته ی که سوکارین شههیدین داستانا دیرووکی یا کانیماسی کری ل روژا ۱۸/۹/۱۹۸۷. د ده مه کی دا ئەم ریز و سوپاسین خه پیشکیشی دکهن، هه ره مه سا هه سته هه وه یی بابینین بلند دسه نگین و ئەم جارمه کا دی سۆزی بو هه وه و گه لی خه یی بده ست نوو دکه ینه قه کو چ جارا ژ ریبازا پیروژ لانه دهمین وه ره دهمام بین دکار و خه باتی

تیبینی:

دا لژی سهرۆکاتیا جهنابی هه وه یی هیژا تا کو بجی ئینانا ئارمانجین مه بین کو ب هه زاران خه باتکه ران گیانی خه کریه گوری.

جه نابی سهرۆک ژ بو مه شانازیه کا مه زنه کو مالباتا مه ئەف ره که شه ره فا شههید بوونی و مر دگریت و خه دینیت مالباته کا شههیدان دناف مالباتین شههیدان دا و د پارتیا شههیدان دا. شههید بوون مه پتر رژد دکهت ل سهر پیشقه برن و خور تکرنا خه باتی و باوه ریا مه یا موکوم ب دۆزا مه وهل مه دکهت کو روژ بو روژی ئەم به ره دهمام بین ل سهر پیشکیشکرنا قوربانیان و ئەم ب باوه رین کو ژیا نا گه لین بده ست د خه ره اگری و خه بات و قوربانیدانی دایه. جارمه کا دی ئەم سۆزی دهمین کو ئەم به ره دهمام بین ل سهر به ره دهمامیا خه باتی ب هه موو ری و ریبازان ژ بو پیشقه برنا کاروانی پیروزی شوژشی تا کو بجی هاتنا ئارمانجین پارتیا مه کو ئەو ژی هیقی و داخوایین گه لی مه نه.

هه ر بمینن سهرۆک و ریبه ری سهر فراز وسیمبولا خه باتا گه لی مه یی کوردی هیژا.

ئیدی بو پیشقه

دلسۆزی وه

سه لمان محمه د بیدوهی

بابی شههید وه سفی

۱۹۸۷/۱۰/۱

ب نفیسینا فان چهنه ریژان من قیا ئەز هنده ک ژ قاره مانین دیرووکا مه یا نوو بیخمه سهر کاغه زی دا کو ووندا نه بییت، لی ئەز نابینم ژی کو تشتی من نفیسی یی بی کیماسی یه، ژ بهر هندی هیقی من ژ هه موو هه قالان ب تاییه تی ئەوین د ناف فا رودانان دا ژیا یین و پشکاداری تیدا کرین ئەگه ر من تشته ک ژ بیرکریت یان ژی هه ر کیماسیه کی یان تیبینه کی د قی نفیسینی دا ببینن ب ریکا مه یلی من کو ل خواری یه بگه هینه من دی گه له ک سوپاسگوزار بم، دا کو ئەگه ر روژه کی ئەف نفیسه وه ک په رتووک به لاف بوو یا بی کیماتی به.

پیشده م سوپاس

رزگار کیسته یی

Kesteyi_rizgar@yahoo.com

بلا چەك بو پاراستنا ژینگهه‌ی بیت، نهك بهروهاژی

نادر هاریکی

وهکی تی دیتن کو ب سهدان کهس و هیژ تر جوهره
چهکهکی هه‌لدگرن و بهر ب چیا و دارستان و چه‌مان
قه دچن ژ بوی هندئ کو روژانه چه‌ندین جورین بالندان
بکوژن و نهو کهسین ب قی کاری رادبن پتیریا وان خودان
باوه‌رنامین بلندن و پله‌دارن و دیاره باوه‌رنامه و پله‌داری
باش کارتیکرنئ د وژدانا مروقی دا ناکهت، یان ژی وهکو
یاسایهك نهف چه‌نده ناهیتته پاراستن.

ره‌شویله، دارکوکئ شامی، کرکاک،
تفیرک، پور، قهل، کوتر، می‌ش خور،
قاقشک و . . . هتد).
ئه‌ری ژ ناف برنا بالندان نه
تیکدانا ژینگهه‌ی یه؟ ئه‌ری هه‌فسه‌نگیا
ژینگهه‌ی ناهیتته تیکدان؟ ئه‌ری جوانیا
قی واری ناهیتته وندا کرن؟ ئه‌ری نه
بی ووژدانیه به‌رامبه‌ری گیانه‌وه‌ران؟
کو روژانه هزارها بالنده ژ ناف بچن
و نه‌خاسمه گیانه‌وه‌رین سود به‌خش.

ژ ناف دچن، ئیدی نه ده‌نگئ وان ما
کو ئه‌م به‌یزین، نه جوانیا وان دمینیته
بهر چاقین خه‌لکی.
به‌ری چه‌ند ساله‌کان گه‌له‌ک
جورین بالندان مه دیتن و ئه‌فرو ئه‌و
بالنده نه‌مانه، یان ژی ژ به‌ر ترسی
کوچ باربونه، یان ژی گه‌فا قرکرنئ ل
سه‌ر په‌یدا بوویه. ئه‌و جوهره بالندین کو
هه‌ین و ل فان ده‌فه‌ران دژیان ئه‌فه‌نه
(سیقاندوک، زه‌رویله، هژیروک، که‌زان
که‌لوت، چورکانه، دارکوکه، هودهود،

ئه‌ف دیارده روژانه به‌رفره‌هتر لئ
ده‌یت و چیدییت ببیته ئه‌گه‌ری هندئ
کو گه‌له‌ک جورین بالندان ژ ناف بچن
و نه‌مینن ئانکو (قرببن) یان ژی
گه‌له‌ک ل بن گه‌فین نه‌مانئ دا بژین.
و ب قئ ری گه‌له‌ک جوهره گیانه‌وه‌رین
دیتر ژی ده‌یتته کوشتن کو نن بالنده‌نه
و ئه‌ف جوهره کوشتنا گیانداران روژ
بو روژئ به‌ر ب زیده بوونئ یه و
ژ گوند و کومه‌لگه‌ه و قه‌زایان ژ
قه‌دگریت و روژانه ب ده‌هان بالنده

ریکخراوا زاب کار دکهت بو بهرز راگرتنا سهروهه ریا یاسایی و هه بوونا هزرین جودا. و داکوکی ژ رول و مافی ئافرهتی دکهت د چارچوخی پرنسیپین مافی مروقی دا.

سهردار هیتوتی

ریکخراوا زاب بو دیموکراسیهت و مافین مروقی وهک ریکخراوهکا ناحکومی، سهربه خو و بی لایهن ژ لایی کومهکا گهنجین خوبهخشین دیرهلوکی ل ریکهفتی ۲۰۰۹/۱۲/۱۹ هاتیه دامهزاندن و مهروم ژ دامهزاندنا وی رهوشهنبیرکرن و دیموکراسیکرنا جفاکیه د بیافین مافی مروقی و پرنسیپین دیموکراسیهتی دا، ئەف ریکخراوه خو ب خودانی بهلافکرنا رهوشهنبیری و دیموکراسیهتی دزانیت بو ههمی تهخ و چینین جفاکی و ژ گرتگرتین ئارمانجین وی گرتگی دانه ب جارناما مافی مروقی ژ پیخهههت ئافاکرنا جفاکهکی سقیل.

کوفارا سیلاف ب فهر دیت دانهناسینهکی بو قی ریکخراوی بکهت و بیرو و بوچونین ههقالین ئافهکه رین ریکخراوا زاب بو خوینهران بدهته دیار کرن.

سیلاف: بوچی ریکخراوا زاب بو دیموکراسیهت و مافین مروقی؟

ل دهست پیکئ محمد سهعید میزی ئیک ژ دامهزینهرین قی ریکخراوی و بهرپرسی پشکا یاسایی و رهوشهنبیری بو سیلاف هاته ئاخفتن و گوت: ب هزرا مه ئافاکرنا جفاکهکی ئارستانی و مودرین ل دهستیکی ل سهر بناغی هه بوونا دیموکراسیهتی و ههست کرن ب مافین مروقی د وی جفاکی دایه واته د هه موو جفاکین پیشکهفتی دا بهر کو دیموکراسیهت بیته سیستهه، هزر و رهوشهنبیریته بویه لهورا مه ژی ب فهر دیت قی ئارمانجی هه لگرن و بشین تاکی ئافا بکهین کو ل سنووری ئهرك و مافین خو زیدهتر داخاز نهکته ب وی رامانی کو ئهركی ب جه بینیت و داخازا مافین خوبهت.

سیلاف: ئایا ئەف گافه و بو قی سهردهمی گهلهکا فه ره کو هه وه هافیتی؟

ب قی شیوهی محمد سهعید دیئزیت: هه بوونا دیموکراسیهتی ل دهقهرا مه جوداهیهکا مهزن ههیه ل دهقه رین دیت لهورا مه ب فهر دیت قی ریکخراوی دامهزینین ژ بهر هه بوونا چهند رهوشت و

د بهرسقا قی پرسیارئ دات ئەو دیئزیت: دیرهلوکی پیدقی ب ریکخراو و سازین جادا هه نه بو پیشخستنا جفاکی و رهوشهنبیری و ب دیتنا مه وهک پیدقی زمینه نههاتیه خوشکرن کو ئەف

تیتالین نهیین هاریکار بو ئافاکرنا جفاکی ل سهر سستهههک مودرین. سیلاف: واته دیرهلوکی گهلهک پیدقی ب قی ریکخراوی هه بوو ژ هه ره جو ره ریکخراوهکا دیتره؟

جوره ریکخراوه ل سنووری دیرهلوکئی ههبن و بو نمونه ژ سه رجه من ۱۳۰۰ ریکخراوا ل سهر ئاستی کوردستان ب تهنی ئیک ریکخرا ل ناحیه کا ۵۰ هزارا مه سی دا ههیه و هیقیه مهیه زیده تر ریکخراو بهینه ئافاکرن و دیرهلوکئی ب تهنی پیدفی ب ریکخراوا زاب نینه بهلکو زاب بو خو ژئی ئیکه ژ پیدفیاتین دیرهلوکئی.

ریقه بهرئی ریکخراوا زاب بو دیموکراسیهت و مافین مروقی شه مدین خالد ب فی شیوهی بهرسقا پرسیارا مه یا لدور گرنگی دانا زاب ب رولئ ئافرهتی و مافین وئ ددهت و دبیریت: وهک د پهریرهوی مه دا هاتی ئیک ژ ئارمانجین فی ریکخراوی خورتکرنا بنه ما و پرنسپین مافین مروقی ب گشتی و ب گرنگی دا ب رولئ ئافرهتی ب تاییه تیه و ب دیتنا من ئافرهتا دهقهره مه یا گه هشتیه وئ باومرئ کو ته گهر ئافرهت یا چالاک نه بیت نه شیت بگه هیه مافین خو چونکه ماف دهیته ستانن ناهیهته دان و دئ ریکخراوا زاب ب هه موو شیانیت خو دئ یا پشته قانا بزاقا ئافرهتی بیت.

سیلاف: باشه هوبن بو دیموکراسیهت و مافین مروقی هاتینه دامه زرانن لئ دئ د هه مان دم دا چهند شین کار ل سهر هشیار کرنا جفاکی کهن؟

د بهرسقا فی پرسیارا مه دا ریقه بهرئی ریکخراوا زاب گوته: دیاره په یوهندی کرن ب جفاکی ب شیوهیی راسته خو و نا راسته وخو دهیته کرن بهلئ دئ ریکخراوا زاب پتر گرنگی دهته لایهنئ راسته وخویی په یوهندی چونکی ب فی ریکئی دئ شین پتر کارتیکرنئ ل تاکین جفاکی کهین ب ریکا کور و سمینار و وورک شوپاز

سیلاف: باشه ریکخراوا زاب ل دیرهلوکئی هاته ئافاکرن بهس ئایا هه وه بو خو سنوور دانانه یان دئ ل ناحی دمرکهفن بو بزاق و چالاکیان؟

شه مدین خالد دبیریت: ب دیتنا من کارئ ریکخراوی یئ گریدای نینه ب دهقهره کا دیارکری بهلکی ریکخراوین ناحکومی سنوورهکئی گه لهک بهرفره یئ هه ی و وهک بزاق ئهم ئامادهینه ل هه موو دهقهرین کوردستان کار بکهین و

و دیموکراسیهتی و د بهرسقا پرسه کا دیتر دا کانئ گهنج د جفاکه دا چهندي هشیاره؟ تهو دبیریت: هشیاریا گهنجی بو ئافاکرنا جفاکی ل دهقهرهکئی بو دهقهره کا دیتر جوداها خوهیه لئ ب دیتنا مه وهک ریکخراوا زاب گهنجین دهقهره مه د ئاستهکئی باش دانه و ههردهم بزاق و کارین وان یین دیارن و گه لهک د خه مخورن لئ پیدفی ب پیگه هاندن و رهوشه نییری هه نه و دفیت پالپشتی و پشته قانی ژئ بو هه بیت داا کول دوماهیئ ههف ئارمانج بین ژ پیخه مهت ئافاکرنا جفاکهکئی سقیل.

وهک هاتیه دیارکرن کو ریکخراوا زاب دئ زیده تر ژ ههر تشته کی گرنگی ب تهخا لاوان و گهنجان دمت لهورا مه سه ربهست ئیبراهیم بهرپرسن ناقه ندا لاوین دیرهلوکئی ئینا ئاخافتنئ و لدور ههول و بزاقین ریکخراوا زاب تهو دبیریتکب باومرئا من تهو دروشمی ریکخراوا زاب کار بو دکهت د جیهانا ئهفرو دا جفاکی مه گه لهک پیدفی پئ ههیه و هیقیه منه بشین ب دروستی کار ل سهر بکهن د ناف هه می تهخین جفاکی ب تاییهت تهخا لاون تهوا پتریا جفاکی پیک دئینیت.

فی چهندي ب ئه رکئی خو دزانین. رهنهت عبدالله ئیک ژ گهنجین خویه خشین ئافاکرنا زاب بو سیلاف دهیته ئاخفتن و د بهرسقا پرسیارهکئی دا لدور جفاکی دیرهلوکئی و چاوانیا خو گونجانن دگهل دا دبیریت: دیاره کو دیرهلوک یا ژ دوو نه تهوین جدا و هن هزرین عه شایری و دینی و هزری پیک هاتیه لئ د دهما کاری دا راسته دئ ری ب ری ئاریشان بین و دبیت باجا وئ ژئ بدهین لئ مه باومرئا ب وئ ئارمانجئ و دروشمی هه ی یا ئهم پئ هاتینه دامه زرانن و ب هه می شیانان دئ کار کهین کو شین دهست و بهره من مه یئ دیار بیت ل دیرهلوکئی.

سیلاف: دئ پتر هوبن وهک ریکخراوا ل سهر کیژ تهخا جفاکی کار کهن و بوچی؟

رهنهت عبدالله کو نها جیگرئ ریقه بهرئی ریکخراوی یه ژئ دبیریت: چ پینه قیت پاشه روژا ههر گه لهکی گهنجن و گهنجه کو دشیت خو بگوهریت دگهل ههر پیشهاته کا نووی لهورا ئهم وهک ریکخراو دئ گرنگیه کا زیده دهینه گهنجی ژ بوی پیگه هاندن و ئافاکرنا وان ل سهر هزر و بهلاکرنه گیانی لیبورینی و پیکه ژئیانی

بورجا بهیره می دیروک و شوینه وارەکی ژبیرگری

کوفان نحسان یاسین

هەر دەستەهلاتەکا هاتبیت هەندەک ژ
کلتوری خۆ ل سەر ئاخ و هزر و بیرین
خەلکی دی داجرانندی یه و دناڤ میسکین
واندا ئەڤ هزره هاتیه داریشتن. گەلەک
جارا ئەفیونەکا نەپەنی دناڤ میسکی
نەڤەحەویایی دەڤەری دا بەلاقریه و
گەزەنگین قی نەڤەحەویایی گەهشتینه
بەربابین پاشی و پاشی. تەخمینکرنەکا
هزری، دیتنەکا دیروکی، گەریانەکا
شینواری ل دویڤ ژیانەکا هەبوی و مای
لی ژنوی خەلک بسەرەلدبیت. دیارە
ڤەکولینین شوینواری نە ژلایی کاری
نە ژلایی دیتناڤه کویراتیەک بخوڤه
نەدیتیە تا ئیک ژ هیمایین شوینواری
ل دەڤەری بهیتە بەرچاڤکرنز هەر
چاوابیت هەندەک دلسوزا ب خوہ و رەنجا
خۆ هەندەک گریکین زانستی، شوینواری،
کلتوری ل قی دەڤەری ڤەکرینە.

و لەزەتین میرین میرگەھی بوو).
ئەڤی بارودۆخی هەوار ئیخستە دناڤ
ئەردنیا دا و ئەردنی ب دویڤراچوون ژ
ئەنجامی پیکدادانا هەندەک ژ وی گروپی
و سێ ئەردنیین دی هاتە کوشتن، و
ئەردنیا تالانی خۆ ژئێ ستاند، لی دەما
لەشکەری میر مەحەمەدی رەواندووی
ڤەستا زاخو کری ب مەرما ستاندنا زاخو
ژی، شەرەکی مەزن ل ئاڤا ئەردنا دگەل
دەیتە کرن و ئەڤ راستیە ژئێ هاتیه زانین
پشتی سترانەک هاتیه گوتن و ڤەلورانن
هەرچەندە ئەڤ سترانە ب (زەینل بەگ
ئەرزى) و لەشکەری میری کورە هاتیه
گوتن، بەلی گەلەک رویدانین دی بخۆ ڤه
گرتینە، و گەلەک راستی داینە ئاشکراکرن
هەر وەکو دڤان دیرین بیت دا دئ بینین.
هەر چەندە ستران گەلەکا دریزە، لی ل
دویڤ پیدڤیا خۆ مە چەند کوبلەکین وئ
راکریه ژ بۆ شروڤەکرن و ستران ب قی
رەنگی هاتیه:

ئەرزى خوش ئەرزى

خودى خرابکەت مالا میرى کورە

دەستیت زەینەل بەگى دانانە دارى

بادینان خویکا قی چەندى دایە. میرى
رەواندووی (میر مەحەمەدی کورە) دەڤەر
کرە ئارمانج و ل سالا ۱۸۲۴میرگەها
بەهدینان ئیخستە ژیر کونترولا خوڤه.
پشتی دەڤەر هاتیه داگیرکرن (ببورن ئەڤ
پەڤا تەحله و ژەهرە!) ژ لایی لەشکەری
رەواندووی ڤه ئیلچی و خوش زەلامین وی
دەست ب وەرگرتنا خویک و خەراجا کر
ژ ئیک ئیکە گوندین دەڤەری، (هەیلا لشی
خەلکی هەوار) ژیان بخۆ یا ب زەحمەت
بوو و ب دەست ئیخستنا قویتی روژانە نە
کارەکی ب ساناهی بوو.

ژبەر قی چەندى گروپین میرى
رەواندووی ڤەستا گوندان دکر ب مەرما
خرڤەکرنا خویکی ژ وی خەلکی هەژار
'هەندەک گوندان گوت، ئەم درازی
نینین خویکی بدەین ژوان ژئێ گوندى
ئەردنا، (ئەری ئەری کەس هەیه خویکی
نەدەتن!!) میری لەشکەرەک هەنارتا
ئەردنیا و دئەنجامدا دوو ئەردنی هاتە
کوشتن و پەزى ئەردنیا بر تا گەهانديه
(ناڤیلا_کافله گوندە ئاڤهکا بوشا هەى
جەهکی خوش و دلڤهکەرە و جەئ سەیران

ئەڤ بابەتن ئەم ل دویڤچوونى بو
دکەین ژ لایی ئەدەبی و چیرۆکی ڤه
نقیسەری دەڤەری (مستەفا عبدالرحمن
ئەردنی) سەلماندى یه، ئەڤه ژئێ پشتی
ل دویڤچوونەکا هویر و کویر بو هاتیه
کرن، لی یا ل سەر ملیت مە ئەوه ئەم
ب دروستاهی ژ لایی شوینواری ڤه ئەڤى
راستى ب سەلمینین.

ل روژا ۲۰۱۰/۴/۱۹ پینگافهکا دی
ژ بو هەبوونا شوینوارەکی دی هاتە
هاڤیتن دگەل مەدا هەر ئیک ژ (مستەفا
عبدالرحمن ئەردنی و ئەحمەد عبدالله
ئەردنی) هاتن و ئەم ب سەرکەڤتین بو
لایی باشوری روژەلاتی ئەردنا.

شەرەنیخا دەولەتا عوسمانى_فارسی
بو ئەگەرا ژ دایکبوونا کومەکا میرگەهین
کوردی ژ لایی نەتەومی ڤه ب تى
تراژیدیەک بوو کورد پى دەهاتە خاپاندن،
چونکی هەر دەمی ڤیابا دا کوردان ب
سەرچاڤین ئیک را بەردەن هەر چاوابیت
پیدڤی یه ئەڤ راستیە بهیتە زانین و یا
ئەم دزانین مەزنترین دەردەسەری ئەو
بوو یا دەڤەر کەڤتیی و مە وەک دەڤەرا

کهله مچن

بهري وی دا قهسرکیت رهواندوزی
 نهرزی یا بکهقر و کاشه
 عهسکه ر بسهرکهفت و میری بی
 شاشه

کهلا نهرزی یا ب زمیتینه
 میر گهلهکن ب کهرب و کینه
 عهسکه ری میری ل پاش ماینه
 ل(بورجا بهیرمی) دچیت خوینه .

تهگه ر ته م فی سترانی شروفه بکهین
 دی گههینه کومهکا راستیا ن ژ وان بهحس
 نهرزی دهپته کرن. دراستیا خو دا نهرزی
 گوندهکی خوشه و سروشتی دلوفانی پی بریه
 و یا ژوی گرنکتر تهوه کو کهلهکا دیرین
 (کهله نهرزی) ل ویری ههیه و میرین
 میرگهها بههدینان ب کارئینایه، و دیاره
 وکی جههکی ناسی دهپته دیارکرن زوی
 ب زوی میری کوره نه شیا به داگیربکهت
 هه ر چنده ب تنی نوکه جهین دیوارین
 وی ماینه .

راستیا دووی دفی سترانی دا دیار
 دبیت بهحس نافی (زمینهل بهگی _کوری
 محمهده بهگی یه ژ بنه مالا هوزانقانی
 ب ناف و دنگ بهکر بهگی نهرزی)
 هاتیه کرن. بی گومان تهف رویدانه یا
 دروست بووی پشتی زمینهل بهگی شه رک
 مهزن دگهل لهشکه ری میری رهواندوزی
 کری و هاتیه نیخسیرکرن و رهوانه ی
 رهواندوزی کری .

دی هیینه سهر راستیهکا دی
 یا گریدای بابهتن مه تهو ژی دفی
 سترانی دا هاتیه (ل بورجا بهیرمی
 دچیت خوینه؟) نهری بورجا بهیرمی چی
 یه؟ و دکه فیه کیری؟ بو بهرسقدانا فان
 پرسیار پیدفیه ته م بهری خو بدینه جه
 جیونارکیولوجی دقه ری بو وی چندی ته م
 راستیا فی چندی بزاین، لی تهگه ر ته م
 بهری خو بدینه ناف و تیرم و توپولوجی
 جها ژ نهرزی تا نامیدی ب تنی (گرکی
 بهیرمی) ل نهرمدنا ههیه و چ جهین دی
 ب فی نافی نین، لی راستیهکا دی ژ
 بو مه ل فی ره دیار دبیت نایا نهرمدنا
 مهلبه ندهکی ب هیزی میرگهها بههدینان
 بوو؟ سهراچوونهکا دیروکی و فهگه ریانکه بو
 دستهلالات و جهین شونواری ل نهرمدنا

راستیهکا دی ددهته دستت مه، هه بوونا
 خانهکی ل نهرمدنا ل سهردهمی میر حسین
 وهلی (۱۵۲۴_۱۵۷۰) جهی نهرمدنا ژ لای
 جوگرافی نیشا مه د دهت و گرنکیا وی
 نهری بوچی میر حسین وهلی خانه ل
 نهرمدنا دروست کر؟ تهفی چندی ته م
 دشین ژ بهر دوو تهگه را بهحس بکهین،
 نیک جهی جوگرافی نهرمدنا کو ته م
 دشین بیژن خالهکا ستراتیجی بوو ژ بو
 میرگهها بههدینان ژ لای دیوراتیا وی ژ
 هیرش و ب سهرداگرتنا دستهلالاتی دی
 و تهگه ر ته م بزاین کو نیژیکیا نهرمدنا
 بو جهی دستهلالاتی و پایتهختی میرگههی
 تهف چنده دای، یا دووی هه بوونا رییهکا
 دیروکی کو د نهرمدنا را دیووری (دیاره رییا
 سهرمکیا میرگههی بوون ب تاییهت ژ بو
 فه بوون ل سهر دقه ری دی وکی موپسل
 و زاخو و دیسان فه بوونهکا کنترولکرنی
 ل سهر سپنی بههدینا) جهی فهجهماندنا
 بازگانا بوو و هاتن و چوونا وان دهاته
 ریخستن و دیسان رییا سهرمکی بوو ژ
 کوردستانا باکور و دقه را بهرواریا بو
 میسل و دهوکی .

تهف چنده ما بهحس لی کری تیهنهکا
 دی د دهته بابهتن مه کو راسته بورجا
 بهیرمی دکه فیهته نهرمدنا. بورجا بهیرمی
 (بی نوکه نهرمدنی دبیزنی گرکی بهیرمی)
 دکه فیهته لای باشوری روژهلاتا نهرمدنا.
 تهف بورجه ل سهر گرگی بلند و زال
 ل سهر وی دقه ری و ل بهرامبه ر زه فی
 (سه ندهل ناغای) هاتیه چیکرن و ژ فی
 بورجی ب تنی بهرمایین ژوورهکا وکی
 هیکی ماینه تیری وی (۵م)ه و دریزاهیا
 وی (۸۰۲۰م)ه ژ بلی شویرهکا دی یا
 مهزن کو ل دور گرکی هاتیه دروستکرن
 ب مه رما پاراستنا بورجی. دیسان رییا
 دیروکی یا مهزن د نهرمدنا را دیووریت و
 ته م دشین بیژن هه ر نهک رییهکا پیاده بوو
 بهلکی عه رهبانین ب دوپف هه سپا فه تیرا
 دیوورین. تهف راستیه دهپته زانین دهما
 مروف ژ دویر بهری خو د دهته تهوی جهی
 وکی تیقه ریزهکا دیار دکه فیهته بهرچافین
 مروفی. دیسان دانانا بورجی ل سهر فی
 ری بیرواریا مه نیژیکتر دکهت ژ راستی .
 ژ بو مه رما وهرگرتنا خویک و خه راجا ژ

خه لکی دقه ری یان ب رهنگه کی دی ته م
 دشین بیژن بو مه رهمین گومرکی هاتبوو
 دانان ب تاییهت ل سهر رییا سهرهکیا
 میرگهها بههدینان بو دقه را بهرواریا و
 کوردستانا باکور، چونکی هه تا نوکه دبیزنه
 وی رییا پشتا گوندی نهرمدنا (چه پین
 خویک) یان کو تهو جهی خویک و خه راج ژ
 بازگان و کاروانیا دهاته وهرگرتن. نافی
 تهفی بورجی وکی گهلهک جها ب نافی
 میر(بههرام پاشای مهزن ۱۵۲۸_۱۵۸۶)
 فه هاتیه گریدان رهنگه تهف بورجه ل سهر
 دهمی وی کهفتبته کاری. دیسان دناف
 ریژن تهفی سترانی دا هاتیه (عهسکه ر ب
 سهرکهفت و میری بی شاشه؟) راستیهکا
 دی تهوه کو ل بهرامبه ر بورجا بهیرمی بهرک
 ههیه دبیزنی (بهری شاشه میری) و
 نیژیک(۲۰۰م) بی ژ بورجی دویره، گهلهک
 راستی و تهفسانه تیکهلی نیک بوینه ژ بو
 شروفه کرنا تهفی بهری و نهرمدنی دبیزن
 پشتی شهر گهرم دبیت دنافیه را لهشکه ری
 میری و خه لکی گوندی دا شاشکا میری
 دمیتیه ل بهر وی بهری و ژ بهر هندی بهر
 هاتیه نافکرن بهری شاشه میری، چونکه د
 سترانی ژی دا هاتیه (عهسکه ر بسهرکهفت
 و میری بی شاشه) .

لی یا دروست تهوه تهفا دناف فی
 سترانی دا هاتی کو ل نیک تهفی جهی
 (دچیت خوینه!) و تهو جهی تهف بهره
 لی بی ناسی یه رهنگه میری کوره توشی
 شکهستهکا مهزن ببیت ل سهر دستت
 خه لکی تهفی دقه ری ب تاییهت خه لکی
 گوندی نهرمدنا یا مه دلشینیه فه بو فی
 چندی هه بوونا کاقله گوندهکی مهزن و
 شونوارین خانیا ب رهنگه کی مهزن تیدانه
 رهنگه ل سهر دستت میری کوره تهف
 ججه هاتیهته تالانکرن و تیکدان .

ژیدم:

۱_ مستهفا عبدالرحمن نهرمدنی و عبدالله
 درویش: نهرمدنا، چاپخانا کاروان، هه ولیز، ۲۰۰۷، لاپره
 ۸۸_۹۰ .

۲_ گه ریانکه مهیدانی بو دیتا بورجا بهیرمی ل
 ۲۰۱۰/۴/۱۹ .

۳_ تهف سترانا هاتی (مستهفا عبدالرحمن) ی ژ
 (حهکیم مستهفا بنافی) وهرگرتیه کو ژین وی ۶۰ سالن
 و ل نیشکن دژین .

راگه هندکارا چالاک شیلان عه بدولمه ناف

روله کی گرنگ دراگه هاندنی دا دبینیت و پینگاقان بهر ب ناقدار بونی
دهاقیت و روژنامه قانی بویه پشکهک ژ ژیا نا وی

ب: سیلاف

شیلان:

- روژنامه قانیا نازاد ل کوردستانی یا هه ی، بهلی مخابن هندهک لایه ن نهقی
ئیکی بو خوب دهرهفت دزانن کو پروپاگه نده و گوگوتکان ژبو هندهک نارمانجین خو
به لاف بکه ن.

- مروفت دشییت ب ریکا هه لبهستی دهربرینی ژ ههست و سوزین خو ودهردین گهل و
جفاکی خو بکه ت.

شیلان عه بدولمه ناف حسن نوکه قوتابیا زانکویا دهوک کولیرا نادابن / امیژوا
ل قوناغا چارییه، کچهکا پر بزاف و چالاکیه و حهزهکا مهزن بو کاری راگه هاندنی
ههیه و بو دهمی شهش سالانه دناف سازیین راگه هاندنی دا کار دکهت و ب تایبته
د راگه هاندنا تویرا قوتابیان دا و کاری خو گهلهک ب سه رکهفتیاننه نهجام دایه،
دیسان یا پر بزاف بویه د کار و بارین قوتابیان دا، ههروهسا راپورت و ریپورتاژ بو
روژنامه و کوفاران بهرههفت کرینه و شیلانا شوخ و شهنگ دهستی نشینا گوتار و
هه لبهستان ژی ههیه و چه ندین روژنامه و کوفاران بهرهه مین وی هه مبیژ کرینه
و نوکه ژی بهرهه فکار و پیشکیشکارا بهرنامه کی پر جه ماوهره ل رادیویا لاوان یا
سه ر ب فه رهه نگخانا دهوک شه.

جاره کی راپرسیهک ل سه ر خواندن و
فروتا کوفار و روژناما بهیته کرن دی
بین بیانی پشکا شیریه بهرکهفیت و
ته گهر ژی بو ناخفتنا خو یا ل سه ری
فه دگه رینیت.

ههروهسا د ثالیه کی دیترا دا تهو
باسی روژنامه قانیا نازاد و هه بوونا
وی ل کوردستانی دکهت و دبیریت:
روژنامه قانیا نازاد ل کوردستانی یا
هه ی، بهلی مخابن هندهک لایه ن
نهقی ئیکی بو خوب دهرهفت دزانن
کو پروپاگه ندان و گوگوتکان ژبو
نارمانجهکا سیاسی، یان یا مادی ل
سه ر دهسته لاتن، یان که سایه ته کی ب
ناف و دهنگ به لاف بکه ن و تا کو گه لهک
جاران ژی گه هشتیه رادی هه تک برنی
و ناف کریت کرنی و نهقه دیاردهکا

لایه کی فه راگه هاندنا دهفه را مه یا
شیای تا راده کی باش رولی خو بگیری
لی ژ لایه کی دیقه ژی مخابن دی بینی
هندهک که سانین نه پسرور د کاری
راگه هاندنی دانهو دی رابن کوفاره کی
یا روژنامه کی دهر ئیخن کو گه لهکا
لاوازه ژ لایه نی بابته و نافه روکی فه
و د فی کاری دا ژی ب هزرا شیلانی
مه ره ما فان که سان ب فی کاری ب
تنی مه ره مه کا بازرگانی یه و دبیریت:
ب ته نی مه ره ما فان که سان بازرگانی
کرنه ب کاری روژنامه قانی دا کو ب
فی ریکی پاره کی ب دهست خو بیخن.
و تهو دبینیت کو خوینده فان ژ خواندنا
فان جوهره کوفار و روژنامان دهره فیت
و به رهف کوفارین بیانی فه دچیت
و تهو د وی باوهری دایه کو ته گهر

سیلاف: هه لبهت پیشه یا
روژنامه قانی و راگه هاندنی یان ب
کورتی کاری میدیای هاتیه ناسین ب
پیشه یا وهستیان و سه رگیژیان، بوچی
ته نهف کاره هه لبرارت، شیلان د
به رسقا فی پرسن دا وهما دبیریت:
راسته کاری راگه هاندنی کاره کی ب
ساناهی نینه، نه خاسمه بو کچی،
ته فچاپیدی ب زیره کی و ویره کی
هه یه دگهل هندی دا ژی هه ر ژ
زاروکی نیا خو من حه ز هه بوو کو د
بیافی راگه هاندنی دا کار بکه م، چونکی
د فی بیافی دا خو پتر سه رکه فتی
دبینم. و د به رسقا هه لسه نگاندا
خو دا د بیافی کاری راگه هاندنی دا
تهو دبیریت: تا راده یه کی باش خو د
فی بیافی دا دبینم و ب دیتنا وی ژ

گهلهك خرابه دناڤ جڭاكي مه‌دا،
 لي ته‌فه زي ومكي په‌قيشكين سهر
 ئاڤينه، ئانكو بو دمه‌كي گه‌له‌كي كي‌مه
 و پاشان خه‌لك دي ل سهر راستيا وان
 لايه‌نان ب ئاگه‌ه هي‌ت و ب ئيك جاري
 دي خو ژ فان جوړه راگه‌هاندنا دهنه
 پاش، چونكي بو خه‌لكي خويا دبیت
 كو مه‌رما وان لايه‌نان تيكدانا ره‌وشا
 خه‌لكي و دوه‌ره‌كي يه دناڤ جڭاكي
 دا. هه‌روه‌سا ژ لايه‌كي ديقه ته‌وي
 هن داخزي ژ ده‌زگه‌هين راگه‌هاندني
 هه‌بوون و داخزي دكه‌ت كو ته‌و
 كه‌سين دناڤا سازين راگه‌هاندني دا
 كار دكه‌ن پتر رولي بده‌نه گه‌نجان
 و چ ئاسته‌نگان نه‌دانن دريكا وان دا
 به‌لكو ريخوشكه‌ر و پشته‌فان بن دكو
 پتر لاوي مه‌ بشيت رولي خو دناڤا
 راگه‌هاندني دا ب بينيت. و ل دور
 كاري خو ل راديويلاوان ته‌و دييژيت:
 ته‌ز به‌ره‌فكار و پيشكيشكارا به‌رنامي
 خه‌ملي‌نم و ب ديتنا من دهمي مروفي
 كاره‌ك ب دلسوزانه و باش نه‌نجامدا
 خه‌لك زي دي ژ مروفي رازي بن و
 برياري زي شيلان خان بو جه‌ماوهری
 ده‌يليت و ل دور تيكه‌ليا وي دگه‌ل
 خه‌لكي دا ته‌و دييژيت: ته‌ز تيكه‌لي
 خه‌لكي دبم و خو ژ گله و گازندي
 وان دكه‌مه‌ خودان، لي من سنوري خو
 بي هه‌ي و تيناپه‌رينم و ژ كه‌سي زي
 رازي نابم كو سنوري خو ل هه‌مبه‌ري
 من ببه‌زينيت. و ژبه‌ر گه‌له‌ك كاران
 ته‌و دييژيت: ته‌ز ب سهركه‌فتيانه
 هه‌مي كاران نه‌نجام ددم، لي گه‌له‌ك
 جاران پيدفي ب بيهنقه‌دانيمه، چونكي
 گه‌له‌ك ماندي دبم، هه‌روه‌سا ژ به‌ر
 نه‌نجامدانا هن كاران و قوتابيا زانكوي
 يه نه‌شيت زوي ب زوي سهردانا خزم
 و كه‌س و كار و هه‌قالين خو زي
 بدمت. و ديشكه‌كا ديتر دا ته‌و دييژيت:
 پشته‌فانين سهره‌كي بو من خيرانا منه
 ب تايه‌ت دايك و بابي من و سوپاس

بو وان، چونكي چ جاران ريگرنه‌بوينه
 ل هه‌مبه‌ر ئاره‌زو و حه‌ز و فيانين
 من. ل دور نقيسينا هه‌لبه‌ستان زي
 ته‌و ل سهرخو دكه‌ته پيدفيه‌كا فهر كو
 پتر گرنگي ب لايه‌ني هه‌لبه‌ستي دابا
 و زيده‌تر دم دابا في ئيكي، چونكي
 ته‌و هزرده‌كه‌ت كو مروفي دشي‌ت ب
 ريكا هه‌لبه‌ستي دهربريني چ هه‌ست و
 سوزين خو وده‌ردين گه‌ل و جڭاكي خو
 بكه‌ت، لي ژ به‌ر گرنگي دانا وي بو
 هنده‌ك بياڤين ديتر تا راده‌كي خو ب
 خه‌مسار دبيني‌ت ل ئاستي هه‌لبه‌ستي
 و كا خه‌لك ب چ چاف ته‌ماشه‌ي
 وي دكه‌ن دهما كو ل جه‌كي گشتي
 وي دبين و دييژيت: دهما كو خه‌لك
 من ل جه‌كي گشتي دبين گه‌له‌ك ب
 جواني پيشوازي من دكه‌ن و ب چافي
 ريزگرتي ته‌ماشه‌ي من دكه‌ن و ل
 دوركاركرنا وي د تيله‌فزيونه‌كي دا كاني
 دي روژه‌كي پروگرامه‌كي پيشكيش كه‌ت
 روژنامه‌فانا مه‌ خوژ به‌رسف دانا في
 پرسيازي فه‌دزيت و ناخازيت به‌رسفا
 مه‌ بده‌ت و ژ دل سوپاسيا سيلاف زي
 دكه‌ت بو في ديداري.

رۆژھەلات بو سیلاف:

۹۰٪ یین ژ ھەقدورا دزەوجن، دناقبەرا واندا چیرۆکین خوش چیدبن، ئەز یەك ژ وانامە

ھەقپەیقین / کامی گوھەری

- * ھەتا نھا روشنبیرییەتا سینەمایى ل جەم مە کیمە .
- * پر ژنیی گرفتەك مەزن و گەلەك پاشکەفتی دبینم
- * درۆژھەلاتا نافیندا جقاكەك نیرسالارە و میر دەستی خوە ددانە سەر ھەر کارەکی

روھلات محەمەد سالح کچا رۆژنابقایی کوردستانی، کو نھا ل کوردستانا نازاد ناکنجیە و خزمەتا راگەھاندنا کوردی دکەت و پیشکیشکەر و راگەھاندنکارەکا بشیانە ل کەنالی ناسمانیی کوردستان تی قی کار دکەت، مەژی ب پیتقی زانی قی ھەقپەیقینی دگەلدا بکەین، داکو بو خویندەقانیین ھیزاییین سیلاف پیتەر بەدەینە ناساندن :

ل دور ژیاننا خوە یا تایبەت روھلات دیبژیت : ئەز کوردا باژیری ئەفرینیەم، ئەدەبیاتا ئنگلیزی من خواندیە، ل سالا ۲۰۰۸ ی ھاتیمە کوردستانا نازاد و ل کەنالی کوردستان تی قی وەکو پیشکیشکەرا پروگرامەکی سینەمایى کار دکەم، ئەز زەوجیمە و ھەقالی من دەرھیتەری سینەمایى یە و من زاروکەك ھەیە ژیی وی ۱ سالە بناقی " ئیقیان" .

سەبارەت ب ئاستی سینەمایا کوردی ل کوردستانی، روھلاتی گوتی : ب راستی ئەم نکارین بیژین سینەمایا کوردی، ژ بەرکو مە سینەما نینە و ھەر ولاتەك ھەتا سینەمایەکی وانا تایبەت چیدبە گەلەك سال پیویستە کول سەر وی تشتی بخەبتین، لی مە فیلمی کوردی ھەیە و ل گور نیرینیین من دبینم کو فلمی کوردی وەکو زاروکەکییە گاھی خوە یی یەکی دەھاڤیژە، لی ھیدی ھیدی پیشدکەڤە و ھەتا مە کەسین

ئەكادىمى و پروفېشنال ھەبە، دىقۇ كۇ ئەم نەترسىن .

ل دور وى چەندى كانى روھلات يا بەرھەفە ب كارى ئەكتەرىن رابىيە ئەگەر داخواز ئى بەن كرن، روھلاتى گوتى : كارى ھونەرى كارەك گەلەك خوەشە لى بەلى گەلەك ب زەحمەتە، بتايىھەتى كارى ئەكتەرىن گەلەك ومخت و كار بو وى پىويستە و ئەز ومكو كەسەك كۇ كارى راگەھاندنى دكەم و گەلەك ئ كارى خوە حەز دكەم، ئەز خوە دقى كارىدا نايىنم .

دپرسىارەكا دىكەدا ل دور وى چەندى كانى روھلاتى ب ئەقنىنى شوى كرىيە ئاننە، روھلات دىئىت: ئەز حساب دىم كۇ ئەز يەك ئ فنى جىلى نۆمە و ومك تۇ دزانى ۹۰٪ بىن ئ ھەقدورا دزەموجن، دناقبەرا واندا چىروكىن خوەش چىدبن، ئەز يەك ئ وانامە .

ھەروەسا ل دور وى چەندى كانى روھلات چەند گرنكىن ب ومرزىش دەمت ئەو بى رەنگى ھاتە ئاخافتن: من ھەتا بەرى دەمەكى ومرزىش بەردەوام دكر، لى ئەفە دەمەكە ئەز نكارم ئ بەر كىم بونا دەمى، لى ئەز گەلەك ئى حەز دكەم و ئەز دخوازم كۇ ھەركەسەك ومرزىش بكە، ئبەر كۇ گەلەك باشە ئ بو تەندروستيا مروقان .

ل دور وى چەندى كانى روھلات ئ بەر كارى خوە توشى گرفتان دىت، روھلاتى گوتى : ژيانا مە ھەمىان ب گرفتان دەرباز دەبە و كارى مە بەشەكە ئ بەشىن ژيانى و ھەتا تۇ كارى خوە بىاشى و دروست بكەى، مروف گەلەك توشى گرفتان و كەسەن نەزان دەبە و ئەز ومكو پىشكىشكارەك كۇ پروگرامەكى سىنەماى پىشكىش دكەم، جارنە جار د پروبلىمىن كارى دەرباز دىم، ئ بەر كۇ ھەتا نھا روشنبىرىيەتا سىنەماى ل جەم مە كىمە .

د پارسىارەكا دىكەدا كانى ھىقىا روھلاتى چىيە، روھلات بى رەنگى ئبو مە ھاتە پەيىن : ھىقىا من يا مەزن كۇ ئەز روژمەكى بىنم مللەتى مە ئ ھەقدوو حەز دكە و ئالىكارىيا ھەقدوو دكە و ھەقدوو ب پىش دئىخن ومكو مللەتىن پىشكەفتى دقى جىھانى دا، داکو ئەم مللەتەك بەئز بىن ل ھەمبەر دوژمنىن ولاتى خوە .

دبەرسقا پارسىارەكا دىكەدا، كانى روھلات ب چ مەبەستەك ھاتە كوردستانا باشور، وى گوتى : ھەر كوردەك ئ كوردىن ھەر سى پارچەبىن دىن كوردستانى دخەيالا خوەدا باشورى كوردستانى ومكو بەھەشتەك خوەش دىنن، و خەونا وىيە كۇ ومەرى باشورى كوردستانى و ھەر كەسەك ل دور زانا بونا خوە خزمەتەكى بكە بەھر شىوہىكە بىبە، ئەو كەسە حساب دكە كۇ باشورى كوردستانى ولاتى وىيەژى و ھىچ جىاوازىيەك دناقبەرا كورداندا نىيە، لى پشتى كۇ دەھى فېرە و پىچەك فكارا مروقى دەھى گوھارتن و ئەز يەك ژوانم .

ل داويدا مە سوپاسيا وى كر كۇ ئەف دەرفەتە داىە مە، وى ژى گوت : سوپاس بو ومژى كۇ وە ئەف ھەقدىتە يا خوەش ب مەرا چىكر، و بو ھەر كەسەكى فنى ھەقىدەتتى بخوينە .

ل دور دياردا پر ژنىن، روھلاتى بوچونىن خوە بى ئاواىى ديار كرن : چاخى بىستى دەرباز بوو، ئەم كەتىنە دەسەد سالىا ۲۱ لاند، بگوتەكى دن ئەم بەر ب پىشكەتتا ولاتان و مروقان دچن، دقى ئەم ل ھەر ئالىەكى خوە ب پىش خىنن، ئەگەر ئالىى زانستى بى ئان ئالىى ئابورى بى يانژى ئالىى سىاسى، ئ بەر فنى تىشتى ئەز گرفتا پر ژنىن گرفتەك مەزن و گەلەك پاشكەفتى دىنم .

سەبارەت ترسىنا كچا كورد ئ كارى راگەھاندنى، روھلات بى رەنگى ھاتە ئاخافتن : ئافرەت ئ ھەر كارەكى دترسە نە بەس ئ كارى راگەھاندنى، ئ بەركو دروژھەلاتا ناقىندا جقاكەك نىرسالارە و مىر دەستى خوە ددانە سەر ھەر كارەكى و چ دەرفەتى نادەن

خەونا بلوئىلى

نقىسینا: ھىرمان ھىسسى
 ۋەرگىران ژ ئەلمانى: سەئىد دىرەشى

چاۋا ھەمى گول بەرى خۇ ددەنە ۋى،
 ئوب ۋى كولىلکا ل سەر پەرجانى رەزى
 ۋ دقئىت بگەھىتە ۋى ۋ بۇ ھەر تىتەكى
 دگەل ۋى.

ۋى ژ دل گوھى خۇ داسترانى ۋ
 گۆت، گەلەكا خۇش بوو. ئو ۋەختى من
 گۆتىن، كو ئەز يى برسېمە، سەرھەفېرك
 ل سەر زەمبېلى راکر ۋ كەرەكى نانى ژى
 دەرىسخت ۋ دا من ۋ من ژدل كەرى نانى
 دا بەر لەقا ۋ ب لەز برىقە چووم، دىسا
 ۋى گۆت: ((دقئىت مرؤف خارنى برىقە
 نەخۇت. بلا ھەر تىتەك پىشتى يى دى
 بەھت.)) ئو ئەم روينىشتىنە سەر گىاي
 ۋمن نانى خۇ خار، ئو ۋى ھەردو دەستىت
 خۇ يىت گەنمى د چۆكىت خۇ ۋەراندن ۋ
 بەرى خۇ دا من. پىشتى من سترانا خۇ
 گۆتى، پسىار ژ من كر:

((تە دقئىت بۇ من ھىشتا بستى؟))
 ((ئەرى من دقئىت، چ يىتن؟))
 ((ژ كچەكا، كو ئەفندارى ۋى ئەو
 ھىلاى ۋ خەمگىن بووى.))

((نە، ئەز نەشىم قى سترانى
 بىژم. ئەز نزانم ئەفە چبوو، دقئىت
 مرؤف ھۇسا يى خەمگىن نەبىت. دقئىت
 ئەز ھەردەم سترانىت خۇش ۋ دلئەكەر
 بىژم، ھەرۋەكى بابى من گۆتى. دى بۇ تە
 سرانا ب چوچىكافە بىژم، ب بەلەتېكافە
 بىژم.))

پاشى ۋى پسىار كر: ((ما تو چ
 سترانىت ئەفندارىن نزانى؟))
 ((سترانىت ئەفنىنى؟ بەلى، ئەو
 خۇشترن ژ ھەميا))

ھەر د ۋى گافىدا من دەسپىكر ۋ
 ستران ب تىرۆزكىت رۆژى ۋ ئەفينا ۋى
 يا دگەل گولا خشخاشى قە گۆت، كا چاۋا
 ب كەيفەكا خۇش ئەو ھەنەك ۋ لاقردىيا
 دگەلدا دكەت. ب سىفاندۇكى، دەمى ئەو
 دەمىنە ژفانا نىرى خۇ، ئو دەمى نىرى ۋى

من يا ھنگىنىنى ھىيار كر ۋ ھىدى ژەل
 چوو ھەتا گەھىتە سەر ملن من، پاشى
 فرى ۋ بۇ گفە گفا ۋى ل ھنداڧا سەرى من
 ۋ دو جارا ل دۆر من زقېرى، پاشى راست
 پىشت خۇفە زقېرى ۋ بەر ب مال چوو.

ل قىرى كچكەكا جىئىل ژ رىلى
 دەركەفت ۋ زەمبېلەك ب ملن ۋى قە
 بوو، كولاڧەكى فرەمى سىبەرى ژ پویشى
 راجاندى ل سەرى ۋى يى زەر بوو.

((رۆژ باش)) من گۆتە ۋى، ((دى
 كىقە چى؟))

ئەو ھاتە برەخ منقە ۋ گۆت: ((ئەز
 دى بۇ پالنىت دروینى خارنى بەم. ئو تو
 دى قى رۆژى كىقە چى؟))

-((ئەز دى چم ل دىنباي گەرم، بابى
 من ئەز يى قىرىكىم. ئەو ھزر دكەت،
 دقئىت ئەز بۇ خەلكى بلوئىلى بىژم، لى ئەز
 ھىشتا باش نزانم، بەرى ھەر تىتى دقئىت
 ئەز ھوى بىم.))

ھا ھۇسا. ئەرى، راست ما تو دى
 شى چىكەكى؟ دقئىت مرؤف تىتەكى
 بزانىت.))

((ئەز تىتەكى ديار نزانم. لى دىم
 سترانا بىژم.))

((كىژ سترانا تو دزانى؟))
 ((ھەمى رەنگىت سترانا، يىت سپىدەھىيا

ۋ يىت تىقاريا ۋ يىت ھەمى داروبارا ئو
 يىت ھەيوانا ۋ گولا. بۇ ميناك ئەز دىم
 نھۇ سترانەكا خشكوك ب كچكەكىقە بىژم،
 ئەو كچك ژ رىلەكى دەركەفتىيە ۋ خارنى
 بۇ پالنىت دروینى دىبەت.))

((راستا تو دىمى؟ پا دى سترانەكى
 بىژم!!))

((بلا، بەس پا ناقى تە چىيە؟))
 ((برىگىتتى.))

((من سترانەك ب برىگىتتيا جان ۋ
 ب ۋى كولاڧى پویشى يى لسەرى ۋى قە
 گۆت، ئو كا چ د زەمبېلا ۋى دايە، كا

بابى من گۆتە من "ئەفە بۇ تە" ئو
 بلوئىلەكا بچوئىكا ژ ھەستى داف من، "ھا،
 قى ھەلگەر ۋ ئەگەر تو چوويە ۋەلاتىت دوير
 ۋ خەلك ل بەر ئاۋىزىت ۋى كەيفخۇشبوو،
 پىرەبابى خۇ ژ بىر نەكە. خۇش دەلىقەيە
 كو تو دىنباي بىنى ۋ تىتەكى ھوى بىي.

من ئەف بلوئىلە يا بۇ تە دايە چىكرن،
 ژبەركو تو ھەژ چ كارىت دى ناكەى ۋ
 بەس تە دقئىت سترانا بىژى. ھزرىت خۇ
 باش بکە، كو دقئىت تو سترانىت رند ۋ
 خۇش بىژى، ئەگەر تو قى نەكەى دى

ئەف خەلاتى خودى دايە تە ب ئاقىدا
 چىت. "بابى منى خۇشتى تىتەكى كىم ژ
 مووسىكى دزانى، ئەو ئىك بوو ژ زانايان،
 ئەوى ھزر دكر، دقئىت ئەز بەس قى
 بلوئىلا بچوئىك ۋ خشكوك بىژم ۋ ئەفە دى
 تىتەكى گەلەك باش بىت. من ژى نەدقيا
 باۋەريا ۋى بشكىتم، ژبەر ۋى چەندى ژى
 من سوپاسيا ۋى كر ۋ بلوئىل كرە دىروئىكا
 خۇدا ۋ خاترا خۇ ژى خاست.

ئەو نھالا كو ئەم تىدا ۋ ھەتا "ئاشى
 چەمى مەزن" ژى ئەزى لى شەھەرەزا
 بووم، يا ژمنقە ل ۋىرى ۋىقە ژ نوى دنيا
 دەست پى دكەت، ئو ئەز ب قى چەندى
 گەلەك كەيفخۇش بووم. مېشەكا ھنگىنىنى
 يا ۋەستىيى نشيا سەر ملن من، من دگەل
 خۇ بر ۋ چووم، داکو جارا ئىكى دەمى
 دگەھمە بنەجھەكى ۋى بکەمە پەيىكەك
 ۋ سلاڧىت خۇ دگەل ۋى بۇ مالا خۇ
 قىرىكەم.

ئەز و رىل ۋ مېرگ ب رىكەكىدا چووين،
 ئو رويبار ژى ب خۇشى د گەل مندا دەت،
 من نىرايى، جوداھىيەكا كىم د ناقبەرا مالا
 من ۋ دىنباي دا ھەيە. داروبار ۋ گول،
 گولپىت گەنمى ۋ بندەقئىت بىشا د گەل من
 دئاخقتن، من سترانىت وان قەدگىران، ئو
 ئەو د من دگەھشتن ھەر ۋەكو چاۋا مالا
 مە د من دگەھشتن، لى وان سترانا، مېشا

دھیت، ئەو دفریت و ھەسا خۇ دئینیتەدەر ھەرۋەكۇ يا فەجنىقى. ديسا من ستران ب وئ كچا چاقبەلەك فە گۆت، ب كورئ كو ھاتىە دريكا وئ دا و وئ نانەك خەلات داي، لئ ئەوى نھۆ ئىدى نان نەقئت، بەلئ پا وى ماچەك ژ وئ كچكئ دقئت و ھەز دكەت چاقئت وئ يئت بەلەك ببينيت، ئو ئەو دئ ھەر سترانا بيژيت و بەتال ناكەت، ھەتا ئەو دگرنژيت و ھەتا ئەو ب لئقئت خۇ دەقئ وى دگریت.

ئينا بريگيتئ خۇ خار كر و ب لئقئت خۇ دەقئ من گرت و چاقئت خۇ نقاندىن و جارەكا دى زل كرن، من نپرا ھەردو چاقئت وئ يئت بەلەك و ھەكى ستيرا، من خۇ و چەند گولئت ميگرئ تئدا ديتن. من گۆت: ((دنيا گەلەكا جانە، بابئ من راست دگۆت. نھۆ دئ ھارى تە كەم و زەمبىلا تە ھەلگرم، داکو بۇ مروقئت تە ببەين.))

من زەمبىلا وئ ھەلگرت، ئو ئەم ھەر چووین، وئ پئنگاقئت خۇ دگەل پئنگاقئت من دەھاقئتن، كەیفخۇشيا من و وئ دبوو ئىك، ب دەنگەكئ نازك و دلئەكەر ریل دگەل چيايئ بلند دئاخقت، د ھەمى ژيانا خۇدا ئەز ھۇسا كەیفخۇش نەگەرپايەم، بەردەوام بەكەیفخۇشى يئ سترانا ديژرم و ژبەر وئ كانيا سترانا ياکو بۇ من زای نەشيم ژى بەتال بەكەم: ژ نھالئ و ژ چياي، ژ گياي و ژ بەلگا، ژ روپبارى و ژ بيشى، ھەمى پئكئە بۇ من دئاخقن و فەدگيژن.

دقئتن ئەز ھزر بەكەم، ئەگەر فان ب ھزارا سترانئت كو ددنيايئدا ھەنە تئبگەم و بسترم، بسترم ژ گياي و گولئ و مروفا و ئەفرا و ژ ھەر تئتەكى، ژ بەلگئت ریلی و ژ كاژا و ديسا ژ ھەمى ھەيوانا، ديسا ژ ھەمى سترانئت بەحرئت دویر و سرتئت چيا، ئو سترانئت ستيرا و ھەيئى، ئەگەر فان سترانا ھەميا د ھناقئت من دا دەنگفەدا و سترين، ھنگى ئەز دئ بمە خودئ، ئو دقئت ھەر سترانەكا نوى ببیتە ستيرەك ل ئەسمانى.

لئ ومختئ من ھزر د قئ ھەمىئ دا دكر، ئەز د ھناقئت خۇدا يئ شا و تەنابووم، ژبەرکو بەرى نھۆ ئەف تئتە

نەكەفتبوو سەر ھزرا من، بريگيتئ راوہستيا و وئ ئەز حششك ب دەستكئ زەمبىلكئ فە گرتم.

وئ گۆت: ((نھۆ دقئت ئەز د قئريپرا بچم، مروقئت مە يئ ل وئري ل ناف وەرزى. ئو تو، دئ تو كئفە چى؟ دئ دگەل من ھىئ؟))

((نە، ئەز نەشيم دگەل تە بەيم. دقئت ئەز دەرکەفمە دنيايئ. بريگيتئ، ئەز منەتدارئ تەمە بۇ نانى، ئو بۇ ماچئ، ئەز دئ گەلەك بيپرا تە كەم.))

وئ زەمبىلا خارنئ ژ من وەرگرت، د بەر زەمبىلپرا ئاقريەك فەدا و چاقئت خۇ كرنە ناف چاقئت من، لئقئت خۇ كرنە ناف لئقئت من، ماچا وئ ھندا خۇش و ب ئەفین بوو، ئەز ژ وئ خۇشيا مەزن دلخەمگين بووم. پاشى بلەز من خاترا خۇ ژئ خاست و ب لەز كەفتمە ريكئ و چووم.

ھىدى ھىدى كچك سەرکەفتە سەر چياي، ئول بن تايئت دارەكا مازى ل رمخئ ریلی ما راوہستايى و ل دويف مندا بەرئ خۇ دا، ئو دەمئ من شەفقئ خۇ راكرى و پئ ئيشارەت دايئ، وئ ژى ديسا ئيشارەتەك دا من و ھىدى ھەكى كەقالەكى ل بن سيبەرا دارا بەرزە بوو.

لئ پا ئەز د ريكا خۇدا چووم و كەفتمە ناف خياللا، ھەتا كو ريكا من ل كوژيەكى قاژى بووى.

ل وئري ئاشەك كەفتە د ريكا مند، ب رەخ ئاشى فە گەمىەك ب سەر ئاقئ فە يا راوہستايئ بوو، زەلامەكئ بتئ د وئ گەمىيئدا بوو و ھەسا دياردكر كو يئ ل ھىقيا من، ژبەرکو ھەما چاوا من شەفقئ خۇ لسەرئ خۇ كر و ل گەمىئ سيار بووم، ھەر د گاقئدا گەمى ھاژۆت و بەر ب روپباريدا چوو، ئەز روينشتمە د نئقەكا گەمىيئدا، ئو ئەو زەلام ژى ل پشئ ل جھئ ھاژۆتئ يئ روينشئى بوو و دەمئ من پسيار ژئ كرى، دئ بەرئ خۇ كئفە دەين، وئ ئاقريەك ل من فەدا و ب چاقئت خۇ يئت گەور و نئف نئستى بەرئ خۇ دا من.

ب دەنگەكئ نەرم گۆت: ((وى جھئ تە دقئت، دئ ب روپباريدا چينە خواری

ھەتا دگەھىنە بەحرئ، ئان ژى دئ چين بۇ باژيرئت مەزن، ب دويف دلئ تەيە.

((ئەو ھەمى ملكئ منە.))
((ئەو ھەمى ملكئ تەيە؟ پا ھەما تو مەلكئ؟))

وى گۆت: ((بەلكى، ئو تو، ھەرۋەكى ئەز دىنم تو شاعرى؟ پا دئ بۇ من سترانەكا ومغەرى بيژم!))

من خۇ فئكخستەفە، ئالۆزى بۇ من ژ قئ زەلامئ ب سەھم چىبوو، ئو گەميا مە ب لەز و بيئەنگ مەلەفانى د روپباريدا دكرن و دچوو، من سترانەك ب روپبارى فە گۆت، ب وى روپبارى گەميا دەھلگريت، تاقئ د ھناقئت خۇدا دپئچيت، قۇچانئ دگەل ھەلانئت رمخئت خۇ دكەت و گەلەكئ ب ريقئنگيا خۇ شاھە.

سەرۋچاقئت زەلامى لئقئن تئدا نەبوو، ومختئ من ستران بەتال كرى، ھەكى مروقئەكئ د خەونئدا ھىدى سەرئ خۇ ھژاند. پشئى قئ مەندەھۇشيا من وى دەست ب سترانا كر، وى ستران بۇ روپبارى گۆت و بۇ ريقئنگيا روپبارى د نھالادا، سترانا وى خۇشتر و ب ھىزتربوو ژ سترانا من، لئ چ تئت تئدا ھەكى ئىك نەبوون.

دەمئ وى ستران بۇ روپبارى گۆتئن، روپبار ھەكى ديۋەكئ مەزن ژ چيا دەھاتە خواری، نافچاقگرئ و دروندە، ب پەنجيت خۇ يئت دريژ شەرئ وان ئاشان كر يئت دكئنە دريكا ويدا، دبن پيران را دەرباز دبوو، كەريئت وى ژ ھەمى وان گەميا فەدبوون يئت كو وى دەھلگرتن، وى ل سەر پئليئت خۇ و ل سەر گيايئ وى يئ شينئ دريژ كەلەخيت سپئ يئت خەنقىيان ب كەیفخۇشى دەھلگرتن.

ئەفە ھەمى بدلئ من نەبوو، دگەل وئري ژى دەنگئ وى يئ خۇ شبوو و يئ پرى نەپەنى بوو، ھەتا وئ ئىكئ كو ئەز دگەل دەنگئ وى بچم و پئ ئالۆ ز بيم و بئ دەنگ بىم. ئەگەر ئەفە راست يئت يا كو ئەف سترانبىژئ پير و سەوداسەر و ئاقلدار ب قئ دەنگئ خۇ يئ تەرۋ نازك دستريت، پا دئ ھەمى سترانئت من چقئلى و ياريئت بچويكا بن. ئىدى پاشى دنيا د كۇكا خۇدا يا باش ناييت و ھەكى خودئ يا

ب رۇناھى نايىت، بەلكى دى يا تارى و بى ھىقى بىت، يا خراب و خەمگىن بىت، ئو ئەگەر خىشىن ژ رىلان ھات، ھنگى ئەو نە ژ خۇشىن يە، بەلكى ژ تازارى يە .

ئەم ھەر چووين و سىبەر درىژبوون، ئو ھەر جارەكا، كو ئەز دەست ب سترانا دكەم، زەلاليا دەنگى من كىم دىت و دەنگى من ھىدېتر لى دەھت، ئو ھەر جارەكا پىرەمىر سترانەك لى من فەدگىرېت، دىنا پتر ب گرى دكەھت و ب ئىش تر لى دەھت و من دئىشىنىت و خەمگىنتر لى دكەت .

گىانى من دئىشىت و ھەسرەتا دكېشم، ژبەركو ئەز نە ل ناف جۇتكىلى و ب رەخ گولافە مە، ئان ژى ل نك برىگىتتاي جان، داکو دگەل رۇژئاقايى دلەدلى خۇ بدەم، دىسا ب دەنگەك بىلند من دەست ب سترانى كر و ل بن سۇراتيا ئەسمانى ئىقاريا ستران ب برىگىتتى و ماچىت وئ قە گۇتن .

تارى دەستىنكر و ئەز بىدەنگ بووم، ئو زەلام ل جەھ ھاژۇتنى ستران گۇتن، ئەوى ژى ستران ب ئەقنى و ب خۇشيا ئەقنى قە گۇتن، وى ستران ب چاقىت بەلەك و شىن قە گۇتن، ب لىقنىت سۇر و تەر قە گۇتن، ئەو ستران دجوان و كۇفانى بوون، وان سترانا پەردەكا خەمگىنى ل سەر تارىاتيا رويباريدا كىشا، لى د سترانىت وى دا ژى ئەقنى يا تارى و ب سەھم بوو و ھەكى نەپەنەكا كوژەك كو مرۇف ل راستيا وئ دگەرن و ژ وئ مرۇف دىن بووینە و برىن د ژارى و بەلەنگازيا مرۇفى دا قەكرىنە و ب خەرىبىن دحەسىپن و ئىك و دو دزەوینن و ئىك و دو دكوژن .

من ھەر گوھدارى كر و ئەز ھند وەستيام و خەمگىن بووم، ھەرۋەكو ئەقە ب سالايە ئەز ب رىكېشە و سەفەرا من كەقتە رىكا ژارى و ژىرىن . ئەز ژ پىرەمىرئ غەرىب ب بابەلىسكەكا ھىدى و سار ھەسىام و ئالۇزى و خەمگىنى دگەل خۇ دئىنان، ئەو بابەلىسك بۇ لايى من دخشيا و دچوو دناف دلى من دا .

دوئماھىن من ب خورقە گازی كر: ((ئەقجا ديارە ژيان نە پىرۇزتر و جانترىن تىشە، لى بەلى مرن . ئەز ھىقىن ژ تە

دكەم، ئەى مەلكى خەمگىن، سترانەك بۇ من ب مرنى قە بىژە!))

ئەو زەلام ل جەھ ھاژۇتنى روينشتى ئىدى ستران بەس ب مرنى قە گۇت، سترانا وى ژ ھەمى سترانىت من بھىستىن خۇشتر بوو . لى دىسا مرن نە جوانترىن و پىرۇزترىن بوو، لى ھەتا د مرنى ژى دا خۇشى نەبوو . مرن ژىن بوو، ژىن ژى مرن بوو، ئەو ھەردو پىكشە د ھەفركى و شەرەك ئەقنەكا ھەرۋەھەر دابوون، ئەقە يا دوئماھىن بوو و ئەقە تىگەھشتنا دىنايى بوو، ئو پاشى تاقەكا رۇھن ھەلات و رۇناھى ھات و ھەمى ژارى و بەلەنگازى راوہستاندن، جارەكا دى سىبەر ھاتن و ھەمى كەيفخۇشى تىكېرن و ھەمى رەخ و دور تارى كرن . لى كەيفخۇشى د دلى تارىن دا جوانتر دەرکەت، ئو د وئ شەقیدا ئەقنىن ژى كوېرتر رۇناھى قەدا .

من گوھدارى كر، ھەمى تىش د بىدەنگىن دا ما، ئىدى من چ پىچىنەبوو تىن ئەو ما كو گوھى خۇ بدەمە زەلامى غەرىب . ب بىدەنگى و ب دلەك خەمگىن و دلۇفانى، بەرى وى ما ل من و چاقىت وى بىت گەور د تڑى كول و ژان بوون و د تڑى بوون ژ جوانيا دىنايى . ئەو بۇ من گرنژى، ئو من دلى خۇ گفاشت و من ژ بىچاريا خۇ ھىقى ژى كرن: ((ئاخ، بەھلە دا قەگەرىن، تو! ئەز ل قىرى ژ شەقى دترسم، ئو من دقنىت قەگەرم و بچمە وى جەھ كو بشىم برىگىتتى لى بىنم، ئان ژى قەگەرمە مالا بابى خۇ))

زەلام رابۇقە و تىلا خۇ درىژكرە شەقى، رۇناھيا فانووسا وى كەقتە سەر سەرۋچاقىت وى بىت لەواز و پر ھىقى و ژدل و ب خۇشتمى گۇت: ((چ رىكىت زقرىننى نىنن، ئەگەر مروقى بقت ل راستيا دىنايى بگەرېت، دقنىت مرۇف ھەر بۇ پىشقە بچىت . ئو تە چوانترىن و خۇشترىن تىش ژ وئ كچا چاقبەلەك وەرگرت و تو چەند ژ وئ دوېركەقى، دى گەلەك باشتىر و چىتر بىت . لى تو بەردەوام پاژۇ، كىرى تە دقنىت، من دقنىت جەھ خۇ بى ھاژۇتنى بدەمە تە دا تو پاژۇ!))

ئىدى بىھىقىەكا كوژەك بۇ من چىبوو،

ئو من دىت يى دروست ھەر ئەو، ب خەرىبەكا دژوار من ھزرا برىگىتتى و مالا خۇ كر و ھزرا خۇ د ھەر تىشەك كو نىزىكى من و بووېه يى من، كر، ئو نەھ ھەمى ژ دەستىت من دەرکەقتن . لى پا دقنىت ئەز نەھ جەھ وى غەرىبى بگرم و سەرۋبەرى ھاژۇتنى برىقە بىبەم، دقنىت ئەقە بىت .

ژبەر وئ چەندى ئەز رابوومە ژبىقە، ئو ئەز دناف گەمىدا چووم و روينشتمە جەھ ھاژۇتنى، ئەو زەلام ب بىدەنگى ژ وئقە ھات و ومختى ئەم كەقتىنە بەرامبەرى ئىك، ل سەرۋچاقىت من مەيزاند و فانووس داف من . لى ومختى ئەز روينشتمە جەھ ھاژۇتنى و فانوس ژى من دانايە ب رەخ خۇقە، ئىدى دىنم ئەزى ب تىت مە د گەمىدا، نىشدىكە دژوار ب من كەقت و من زانى زەلام يى بەرزە بووى، لى دىسا ژى ئەز ئەجىبگرتى نەبووم، ژبەركو من ئەقە دزانى . بۇ من ديار بوو، كو ئەو رىقىنگيا خۇش و برىگىتتا و بابى من و وەلاتى من ھەمى بەس خەونەك بوون، ئەز مرۇقەك پىر و خەمگىنم، ئو ھەرۋەھەر و ھەرۋەھەر دى د قى رويبارى شەقیدا رىكا خۇ ھاژۇم .

من زانى، كو پىدقى نىنە ئىدى گازی زەلامى بکەم، و زانىنا راستىن بۇ من وەكى لىدانا بروىسىەك بوو .

داكو ئەز باش بزانم، كا ئەز چ ھوى بووم، من خۇ چەماندە ئاقى و فانووس بىلند كر، ل سەر نەنىكا ئاقى يا رەش دىمەك دىمەك و دو چاقىت بەلەك ل من مەيزاند، دىمى پىرەمىرەكى، دىمەك ناسيار، ئو ئەو ئەز بووم .

دەمى چ رىكىت زقرىننى نەماين، ئىدى من رىقىنگيا خۇ ل سەر ئاقا تارى د شەقا رەش دا ھاژۇت .

ئەف چىرۇكە ژ قى كىتيا خارى يا ھىرمان ھەسى، ھاتىە وەرگىران:

Hermann Hesse. Die Märchen. Suhrkamp Verlag, Frankfurt am Main 1975.

ژېده رمكې ټاگه هدار وهرگرته پشته كو كه ساتيهك دناف فلمى دا دمريت دى گيبستون رولى هونه رمه ندهكى وهرگرته . سه بارمت دهمى ټه نجامدانا كارين فلمى نوكه ټه و مژيولى دهستنيشانكرنا جهى وينه كرنى نه كو برياره دقان نيژيكان دا دهست ب كارى وينه كرنى بكن و رنكه ل بانكوك تايلاندى كار بو بهيته كرن .

**توم كروز دى به شدار بيت د
پشكا دووى يا ټاپ گان دا**

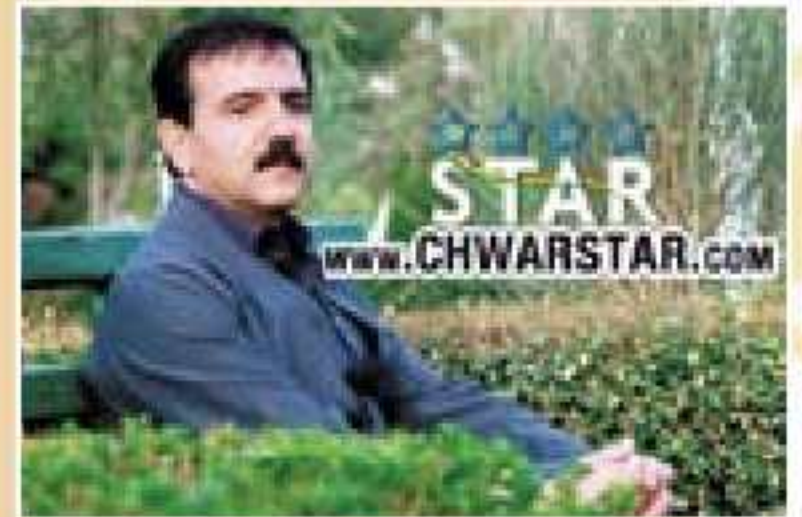
هوليود رپورته ر دايه راگه هاندن دمالپه رى خودا ژ كومپانيا "په رامونت پيكچرز" پيشنيازين به رهم ټينانا پشكا دووى يا "ټاپ گان" كو ټيكة ژ به رهمين سالآ (١٩٨٦) ى ټاراسته ى تونى سكات ى دهرهينهر كويه . ژلايه كى دى فه سيناريسى پشكا ټيكي يا فى به رهمى (كريستوفر مهك كواري) كارى نفيسينا فى پشكى ژى ب ستويى خوفه گرته . دهيته پيشنبنى كرن كو "توم كروز" ستيرى ټه كته ر ى هوليودي به شدارى دفى پشكى دا بكه ت و رولى كاريكته ر "موريك" وهرگرته . "ديفيد ټاليسون" دامه زرينه رى كومپانيا (ټوراكل) ټه ف به رهمه ټاراسته ى كومپانيا (په رامونت پيكچرز) كويه و هه فكارى ب بودجه يه كى (٢٥٠) مليون دولارى دگه ل كومپانيا نافبرى كويه .

**نو وچه يين
هونه رى**

ب: پيرس ټاميدى

به هجه ت يه حيا دى ب كورين روژه لاتى جه ټيكه رين خو شاد كه تن

مينيكايى كر كو دى دفى هه يقى دا هيته به لافكرن چه ندين نهينين خو ژى ټاشكه را دكه تن . نافبرى ناف و دهنگيا خو وهرگرته پشته به شدارى دفلمين (فرايده ى ناي لايټس) و (پارنټهود) كرى . هه ټيبه بيژين كو به رى نوكه فى گوڤارى نافى سه نجر اكيشتين ژن ل جيهانى به لافكربوون و هه ر ټيك ژ (هالى بيري و سكارليت جوهانسن و چارليز تيرون) بوو به لى پا مينىكا شيا به رى وان بكه فية و بيته سه رنج ر اكيشتين ژن ل جيهانى .

ميل گيبستون د هانگ ټه و فر

ستيرى نافدارى ټه مريكى ټه وى تا نوكه شياى سه ركه فتنه كا مه زن ب دهستين خوفه بينيت (ميل گيبستون) دى پشكدارى د پشكا دووى يا فلمى كوميدى ى ب نافى (هانگ ټه و فر) ټه و ژى دى روله كى زور ى بچويك وهرگرته . روژناما "نيويورك پوست" ژ

سترانبيژى دهنگخوش به هجه ت يه حيا مزگينى دده ته جه ټيكه رين دهنگى خو ټه لبومه كا نوى يا سترانان به ره هف كويه و دقان نيژيكان دا دى هيته به لافكرن . سيروان قادر ريفه به رى هونه رى ل نافه ندا ټارو ب شيوه كى تايبه ت بو چوار ستار دا راگه هاندن كو نوكه به رهمى سترانبيژى دى به لافكه ن كو ژ شه ش تراكين سترانا بيك دهيت و هه مى ټيكتين وى ژ لايى هيمن مام نادر فه هاتينه نفيسين و دايه دياركرن ژى كو ټه ف ټه لبوما به هجه ت يه حيايى دى ب نافى " من كورى روژه لاتم" هيته به لافكرن .

**مينىكا كىلى بو سه رنج
راكيشترين ژن**

دسالآ (٢٠١٠) ى دا ټه كته را خودان شيان يا نافدار (مينىكا كىلى) شيا ناسنافى سه رنج ر اكيشتين ژن ل سالآ دياركرى ب دهست خوفه بينيت . گوڤارا ((ټيسكوايه ر)) يا ټه مريكى كو يا تايبه ته ب كاروبارين زه لمان فه دفى گوڤارى دا چاڤيكه فتنه ك دگه ل

مەلا عەلى

كوردىنىي و عەشقهكا دژوار ئەزى كرىمه ھەلبەستقان

ھەفپەيشين: كاوار ئەنوەر

كوردستان بىردانكا تىرى مېشكى شوره شگىرى، كەفر و تراش دار و بەر چيا و نھال خىزانكا سروژى قەچەماندن و قەچنقىنا چەق و چەمبل و كانىيىن شوره شگىرى ھەزرى نەتەوھىتە و گىاننى ساخكرنا ھەلبەستا عەشقهكا سپىنى بەھدىنا ، سپىنى بەھدىنا ئەو چوكا گەلەك چەقەنگىن ھەزرى دناف گىلەشوكىن شوره شگىرى دى ي رووح ئىخستىن ، نالبەندى شاعىر و سادقى بەائەدىنى و گرگاشى و ئەرزى و حوسنى بامەرنى سروژى ھەلبەستىن خو ژى وەرگرتىيە و ئەف دىقە رىزە يا بەردەوامە نھا ژى كورىن قى مللەتى يى قى كاروانى قەدكېشن .

مەلا عەلى شرتى "عەلى ھەمىد ئەمىن" ژ داىك بوويى ۱۹۶۶ئ ل گوندى شرتى سەر ب ناحيا بامەرنى قە ، قوناخا سەرەتايى ل سالا ۱۹۷۸ئ ل گوندى داودى ب دوماھى ئىنايە ، ل سالا ۱۹۸۰ئ دەيتە رىكخستن دناف رىزىن پارتى دىموكراتى كودستان دا سەر ب لىژنا ناوچا دھوكى قە و دىيتە بەرپرسى رىكخراوا ناڤخو يا نەھىتى ، ل سالا ۱۹۸۴ئ ئامادەيى ل دھوكى ب دوماھى دئىنيتن ، ل سالا ۱۹۸۸ئ دەربەدەرى كوردستانا باكور دىيتن تا سالا ۱۹۹۲ئ قەدگەریتەقە و ل گوندى شرتى ئاكنجى دىيت ، نھا ژى خوقبە بىژە ل مزگەفتا شرتى ، مەلا عەلى شرتى پشتى پىشوازيەكا گەرم دلئ خو بو خاندەقانىن مالپەرى ئامىدىي قەدكەت .

گولا ھەفت رەنگ

پارتسی و بارزانسی ئیلون و گولان
پیشمەرگە و شورەش جەنگ و بەرخودان
فەرمانا مەزن بن دەستی و تالان
ئایینی پیروز قورئەسان و یەزدان
پەند و شیرەت و پەسنا کوردستان
ئەقینا راست زین و لەعلیخان
دویمما پەرتوکسی ژ بو زاروکسان

ئایین : شەرەف و نامویس و ئارامی یە .
کورد : ھەژیکرەکا بی دوماھی شرتی : قیانا منە .
مێردینی : پەیقەکا شرینە و باژیری منە .
بارزانی : گیانی کوردەواریی یە .
پارتی : نافەکی پیروزە ، ئاشتی خوازە .
مالپەر : ھیقی و ئومیدین ھەلبەستقانی چنە ؟
مەلا ەلی : دەولەتبوونا کوردستانی ژ ھیقی بین منن و ب ئانەھیا خودای دەمەکی نێزیک دا .
مالپەر : دوماھیک پەیقما ھەلبەستقانی ؟
مەلا ەلی : سوپاس بو سایتی ھەوہ ، جھێ دلخوشیا منە کو ئەفروکە ھوین بووینە مێھقانین من و داخازا سەرکەفتی بو ھەوہ ب دخازم .

پەرتوکەکا ب دیروکی فە یا گریدی بیت ب تاییەت دیروکا کودان ئەز گەلەک ھەز ژئ دکەم .
مالپەر : ھەلبەستا کوردی یا نوی تو چاوا دینی و تو دگەل نوی بوونی و ھەرو ھەر نوی بوونی ؟
مەلا ەلی شرتی : بی گومان ئەز دگەل نوی بوونی و ھەرو ھەر نوی بوونی مە . ئ ئەز دشیم بیژم ھەلبەستا کەفن گەلەکا خوشە و ب سەنگ ترە ژ یا قی سەردەمی ، ھەردیسان یا ب کیش و سەروا بیت پتر ددلی کەسان دا دچیتە خواری ئەگەر ئەم ھەقبەری بکەین دگەل ھەلبەستا سەربەست ، لی ھەر چاوا بیت دەست خوشی بی ل ھەر ھوزانقانەکی دکەم .
مالپەر : ئەف پەیقە ل دەف مەلا ەلی ج رامان ھەنە ؟
وولات : ژیانە ، ھەدارە ، ئەقینی یە ، و ھەر تشتەکی سەربەست و ئازادە .
دەیک : پەروەردەکرەنە .
ھەفال : پەرچەکە ژ مروفی .

مالپەر : تە کەنگی دەست ب ھوزانی کریە ؟
مەلا ەلی : من دەست ب ھوزانی کریە ل سالا ۱۹۸۰ ئ .
مالپەر : ئیش و ئازارین کوردینی ئان ژئ ەشقەکا کویر و دویر تو کریە ھەلبەستقانی ؟
مەلا ەلی : ب راستی ئەز دشیم بیژم ھەردوکا لی پتر ئەز عاشق و شەیدایی کوردینی مە .
مالپەر : پەرتوکا یا ب نافی " گولا ھەفت رەنگ " کو ژ ۲۱۰ ھەلبەستان پیک دەیتن بوچی ئەف نافە ، و مەلا ەلی شرتی و گولی چ گریدانەک دگەل ئیک ھەیە ؟
مەلا ەلی : ب راستی پەرتوکا من ژ ھەفت پشکا پیک دەیت لەو من ئەف نافە ھەلبژارت ھەردیسان گول ب جوانی و خەملا خوڤە لدەف من تشتەکی جوانە .
مالپەر : نافەروکا ھەلبەستین تە ل سەر چ بابەتن ؟
مەلا ەلی : نافەروکا ھەلبەستین من ھەمی جوړن و باھرا پتر ب کوردەواریی فە دگریداینە و پەسەنا وولات و زاروک و دەربەدەری شورەشگیری و ئەو ئیش و ئازارین ئەم قیدا دبوورین .
مالپەر : تو ب کیژ ھوزانقانی بی داخباری ؟
مەلا ەلی : ئەز ب گەلەک ھەلبەستقانی بی داخبارم ب تاییەت ھەلبەستقانی کلاسیکی بین کورد مینا مەلایی جزیری و ئەحمەدی خانئ و سەبری بوتانی و ئەحمەدی نالبەند . . . ھتد ، کەکی کاوار ھەر

سترانبيژ ھسەن ئەردنى بۇ سيلاف

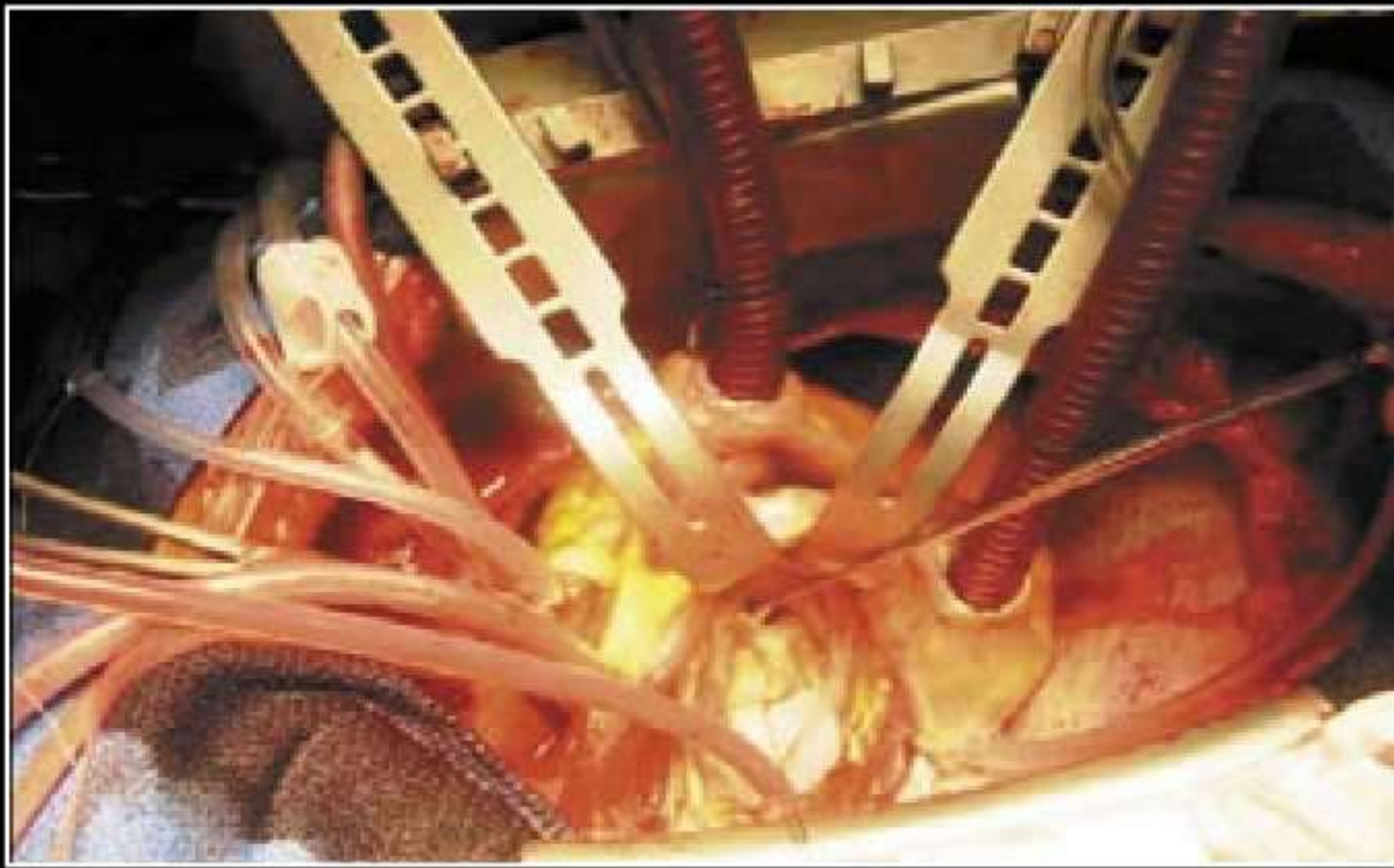
سترانبيژ (ھسەن ئەحمەد موسى) ناقدار ب ھسەن ئەردنى ، ل سالا ۱۹۷۲ ل گوندى ئەردنا ل دەقەرا نامىدىي ژ دايك بويه ، و خواندنا خۇيا سەرەتاي ل ئەردنا ب دوماھى ئىنايە وژبۇ خواندنا ناقتى قەستا بامەرنى كرىە بەلى مخابن نەشیا بدماهى بينيت ، و ھەر دقوناغا ناقتى دا دەست ب ستران گوتنى كرىە ، ھەر چەندە مالا وان ريگر بوو و گەلەك ئاستەنگ بۇ دروست دكرن كو سترانى نەبيژيت ، بەلى ھەز و قىنا ھسەنى بۇ سترانى ھەمى تىتالين ھوزايەتى بەزاندن ودانە لايەكى و دەست ژ ستران گوتنى بەرنەدان و تا نوکە يى بەردەوامە ل سەر ستران گوتنى ، و نوکە دى پتر سترانبيژ (ھسەن ئەردنى) نياسين دقنى دیدارى دا .

دیدار: مستەفا عبدالرحمن ئەردنى

سيلاف : ۋەكو ئەم دزانين تو
 ئاومەرى تركيا بويه ول وئرى تو ھاتيه
 نياسين ۋەكو ستران بيژ ؟
 ب : بەلى ل سالا ۱۹۸۸ ز، و
 پشتى ئەنفالين رەش ب مال قە ئەم
 ئاومەرى تركيا بوين و ل ئوردىگايى
 (ماردىن) ئاكنجى بوين ، و ل
 وئرى من دەست ب سترانى كر
 ۋەندەك ئاھەنگ ژى مە دگيران و
 دگەل ستران بيژين ب ناف و دەنگ
 ۋەكو ستران بيژى پيشمەرگە (ھسەن
 شەريف و ئەبا بەكر بامەرنى) وئەز
 دتيا (ھەلەپچە) يا ھونەرى دا بوم
 وپاشى ئەز چومە دگەل تيا شورەش
 يا ھونەرى .

ئەرى زانا دى شىن رحا كەسەكى د لەشى ئىكى ديدا چىنن ؟

ديان جەمىل

توماركرينه (گوهورينين مەزن پىشتى چاندنا ھندەك ئەندامىن لەشىن كەسىن دى بۇ وان، درەوشتىن وان دا پەيدا بوو، ھەرديسان دياردكەت كو ئەف جورە حالەتە ھەفرىكەكا سەير ل ھەمبەر پزىشكا سەردەم پەيدادكەت و تا نوکە زانست ب ھەمى پىشكەفتنا خوڤە ئەشايە راستيا وى لىك بدەت.

ئىك ژوان حالەتتىن سەير يىن قى پروفىسورى چارەكرى ئەوبوو كو ئافرەتەكا نەشاز ژلايى سىسكى قە و گەلەك ھەژ خوارنن سفك دكر ودرىي ۲۹ سالى دابوو، پىشتى ھىنگى

قىرى ئەو كەسى دگوتتى سونى گراھام يى ناقدار ب دلنەرمى و ئارامىي، لى پىشتى ئەنجامدانا نىشتەگەرىيەكا چاندنا دلى ژ كەسەكى خو كوشتى، ھندەك گوهورينين ريشالى دژيانا ويدا پەيدا بوون تا دوماھىي وىژى ب ھەمان رىك خو كوشتى.

پروفىسور Gary Schwartz

ل زانكوي ئەريزوونا راستيا پەيدا بوونا قان گوهورينين نەچاقەرىكرى دووپات دكەت و دىيژىت ھژمارەكا مەزن يا قان جورە حالەتان (كو دگەھنە ۷۰ كەسان و ب بەلگە ل دەف وى د

وحي يان گيانى كەسەكى دناڤ لەشى كەسەكى دى دا بۇ چەندىن ھوكاران دزقرىت، وەك :

چاندنا ئەندامىن لەشى نەك تى دەبرينەكە ژ چاندن، يان قەگواستنا ئەندامەكى لەشى كەسەكى بۇ يى كەسەكى دى يى نەخوش، بەلكو پىكھاتىە ژ قەگواستنا پىشكەكا بىرھاتن و ھەست و سوز و روھا وى، ژبەر ھندى زانا مەندەھوش دەمىن ژبەر وان ئارىشەيىن د كەسايەتيا نەساخى دا دا پەيدا دىن، پىشتى قەگواستنا ئەندامى لەشى كەسەكى دى بۇ وى. نموونەكا بەرچاق ل

دلّی وی ژ کار دکه فیت و نشته گه ریه ک
 بو دهیته ئه نجام دان، دلّی کچه کا ۱۹
 سالی کو گه له ک چه ژ خوارنا شینکاتی
 دکر بو دهیته چاندان. هه ر ئیکسه ر
 پشتی نشته گه ریئ ئافرته تا ناقبری
 که رب ژ خوارنیئ سفک و گوشتی
 قه دبن و ئیدی دبیته که سه کا شینکاتی
 و کریارنیئ سیسکی بیئ نه ساز ژ
 دهیلت و دچیته دژیا نا هه قژینیئ
 دا.

هندهک حاله تیئ دی بیئ هه قشیوه
 دیاردکه ن کو چاندنا گولچیسکان ژ
 هندهک سیفه تیئ نوی دده نه وی
 که سی یئ نشته گه ری بو هاتیه ئه نجام
 دان، ئەف چه نده ژ حاله تیئ وی
 ئافرته تی هاتیه دوویات کرن یا دیئژنیئ
Lynda Gammons, قئ
 ئافرته تی گولچیسکه کا خو کره دیاری
 بو هه قژینیئ خو و پشتی سه رکه هفتا
 نشته گه ریئ ئیدی زهلامی وی گه له ک
 چه ژ پافژکرنا مالی و چیکرنا خوارنیئ
 و کرینا تستان ل بازاری دکر کو به ری
 هینگی ئەف چه نده دژیا نا وی دا قهت
 نه بوو.

پهیدا بوونا قان حاله تان ریک بو
 زانایان قه کریه کو قه کولینیئ به رفه
 ده ربارمی هندئ ئه نجام بدم کا ئایا
 دی روژه کی شین روحا که سه کی بو
 ناف له شیئ ئیکئ دی قه گو هیژن، هه ر
 دقئ چارچوقه ی دا روژنا ما دهیلی
 میل دوویات دکهت کو نوکه زانایین
 چینی گه له ک مژویلی خواندنا قان
 جو ره حاله تانه و یا خویایه ئه گه ر
 ئەو گه هشتنه هندهک راستیان دی
 گوهورینیئ ئاشویی د زانستی پزیشکا
 سه ردهم دا پهیدا بن.

نووچه یین زانستی

ب کارئینانا ناڤا هه یقی

ئاژانسا ئەسمانی یا ئەمریکا ((ناسا)) راگههاند کو تبابهك مهزن ژ ئافقی لسه رويی هه یقی هه یه پستی کو موشه كهك هاقيه بهردان لسه بانئ وئ. ئەو موشهك ها تیبوو ها قیتن ل سالا بووری و کورهکا مهزن پهیدا کربوو و ببوو هوئی قه په شینا توزی و پرتکین کهفرا و هندهک کهرسته یین کیمیای زیده باری تبابهك مهزن ژ ئافقا بهستی کو تشتهکی نه چا فه ریکریبوو. ناسا ئاشکراکر کو ۱۵۵ کیلوگرامین ئافقا بهستی و هه لمئ دهرکهتن ژ وئ کوری و دئه نجامدا زانا هزر دکهن کو ریژمیا ئافقی دگه هیهته ۵٪ ئی ژ سه رجه م قه باره یی وئ.

زیده بار و ل دو یف گوتنا ناسا تبابین مهزن ژ هندهک کانزایان مینا سو دیوم و زیبهق و زیف دنا ف ئاخا وئ کوری دا هه بوون.

بو زانین ئاف ل هه می بانئ هه یقی وهك ئیک نینه به لئ یا په یدا یه دنا ف هندهک به رویکین تاییهت دا کو په یا گه رمیئ تیدا دگه هیهته ۲۴۴ ل بن سفرئ، لهوما بو ماوه یی بلیونین سالان دکاریت بمینیت.

ئه ف قه دیتنه دئ تاقیکرین زانایان دهر باره ی چیبوونا جه مه دا هه یقی ب ساناه ی ئیخیت.

مالبزی پتر ژ هه می مللهتان دهمئ خو دگه ل تورا ئینته رنیئتی دبوورین و تیکرایئ ئەو دهمژمیرین هه ر مالیزیهک دگه ل ئینته رنیئتی دبوورینیت دبیته ۹ دهمژمیر دحه فتیئ دا و ددو یفدا روسی (۸,۱) دهمژمیر دحه فتیئ دا و پاشی تورك (۷,۷) دهمژمیر دحه فتیئ دا.

قه دیتنا که قنترین گرو قین ژیانی لسه ر ئه ردی

هه ژمارهکا زانایان ب سه ر هندهک که لشین ئیکجار بچویک و گه لهک که فن هه لبوون کو ب هزرا وان هندهک میکروبان یین قه کرین دنا ف که قزین ئەفریقیا باشور دا ژبه ری ۲,۲ بلیون سالان. ل دو یف قئ هزرئ ئەف که لشین ئیکجار بچویک دئ بنه دیرینترین گرو ف لسه ر په یدا بوونا ژیانی لسه ر رویئ ئه ردی. ئەو که قز یین سه ر ئاف که تین ژبنئ ئوقیانوسی ل دمه کئ زوی ژ دهمین دیروکا ئه ردی کو دزقزیتن بو به ری ۴,۵ بلیون سالان.

بو زانین مژارا په یدا بوونا ئیکه م ژیان لسه ر رویئ ئه ردی ئیکه ژ مژارین به ردهوام دبنه هوئی که شمه کهش و گینگه شی دنا قبه را زانایین جیهانی دا.

جاپانی کیمتر ژ هه می مللهتان هه قالین ئینته رنیئتی هه نه

قه کولینهکا مهزن کو پویته ی ب رهفتارا مرو قین جیهانی دهر باره ی تورا ئینته رنیئتی ددهت ها ته کرن و تیدا دیار بوو کو مالیزی پتر ژ هه می مرو قان و جاپانی کیمتر ژ هه میان تورا ئینته رنیئتی ب کار دئین. ل هه مان قه کولین دیار بوو کو تورا ئینته رنیئتی ئەفرو یا سه ر ته له فزیون و رادیو و روژنامه و کو قاران که تی وهك ئامیره کئ راگه هاندنئ ل هه می جیهانی.

قه کولین رابوو ب وه رگرتنا هزرا ۵۰,۰۰۰ مرو قان ل ۴۶ دهولهتان و تیدا ها ته زانین کو تیکرایئ هه قالین ئینته رنیئتی یی هه ر مالیزیهکی ۲۲۲ نه و ددو یفدا برازیلی نه (۲۲۱ هه قال) و پاشی نه رویجی نه (۲۱۷ هه قال). ژلایه کئ دی قه تیکرایئ هه قالین ئینته رنیئتی یین جاپانیان ۲۹ بوون و یین چینیان ۶۸ بوون. ئەف ئەنجامه دیار دکهن کو هندهک مللهت به ری خو ددهن موکومیا هه قالینی پتر ژ هه ژمارا هه قالان.

د هه مان قه کولیندا دیار بوو کو

میکروبی نه ساخی هه کو کهفته دناف لهشی دا ب ریکا برینه کی هنده که رستین ژهرای بهرددهن کو دگه هنه خانه بین دهماران (الخلايا العصبية) و دبه هوی پیشیله کی ل دهمگه هین دهماران و زهقله کان و نه دویره زهقله کا دلی و بین بیهن هه لکیشانی ژکار بیخیت و دته نجامدا نه ساخ بمریت.

نیشانین نه ساخی:

۱- زاروکی تووشبووی نکاریت شیري بخوت ژبه ر تیکچوونه کا ب هیز د زهقله کین لاماندا. هنده که جارن تیکچوونین توند د زهقله کین لهشی وی دا پهیدا دبن دگه ل دستکرنا وی یان رونا هی کهفتنا ل سهر لهشی وی یان گو هلیبوونا دهنگین بلند.

۲- مروقی د دی ديسان تووشی تیکچوونین ب هیز دبن د زهقله کین لهشی دا نه خاسم بین لامان و بیهن هه لکیشانی. دوزنگ:

- ۱- خه ندقینا نه ساخی ژبه ر تیکچوونا زهقله کین بیهن هه لکیشانی.
- ۲- په نگیانا میزی د میزدانکی دا.
- ۳- قه بزبوون.
- ۴- راوه ستیانا دلی و هه ناسی.

خوپاراستن:

۱- دمقدانا هه می زاروکان ل مه هین دستپیک کی ژ یانی ب فاکسینی (سیانه) کو دژی نه ساخین خه نده کوک و قورباجه و کزازی به. سی قورچین فی فاکسینی دهینه دان و پاشی دوو قورچین ب هیز کهر نیک ل ژیی سال و نیشان و یا دی ل ژیی ۶-۵ سالی.

۲- هه می کچین ل ژیی بالغوونی و هه می ژنین زکدار دقیت فاکسینی دژی نه ساخی وهرگرن دماوهی زکداریی دا.

۳- برینا نافکا زاروکی ب نامیر و دستین پاقر.

۴- پویته دان ب پاقرکرن و سه خبیرکرن هه می برینان.

لامان ((الفکین)). نه ساخی ئیکسه ر ژ مروقه کی ناهیه ته فه گواستن بو مروقه کی دی. ریژه یا مرنی ب فی نه ساخی دکه فیه دناقبه را ۲۵-۷۰٪ دا.

میکروبی کزازی دناف رویکی گیاندار و مروقاند دژیت، ديسان دناف ناخا پیسگری ب پیساتیا گیانداران دا.

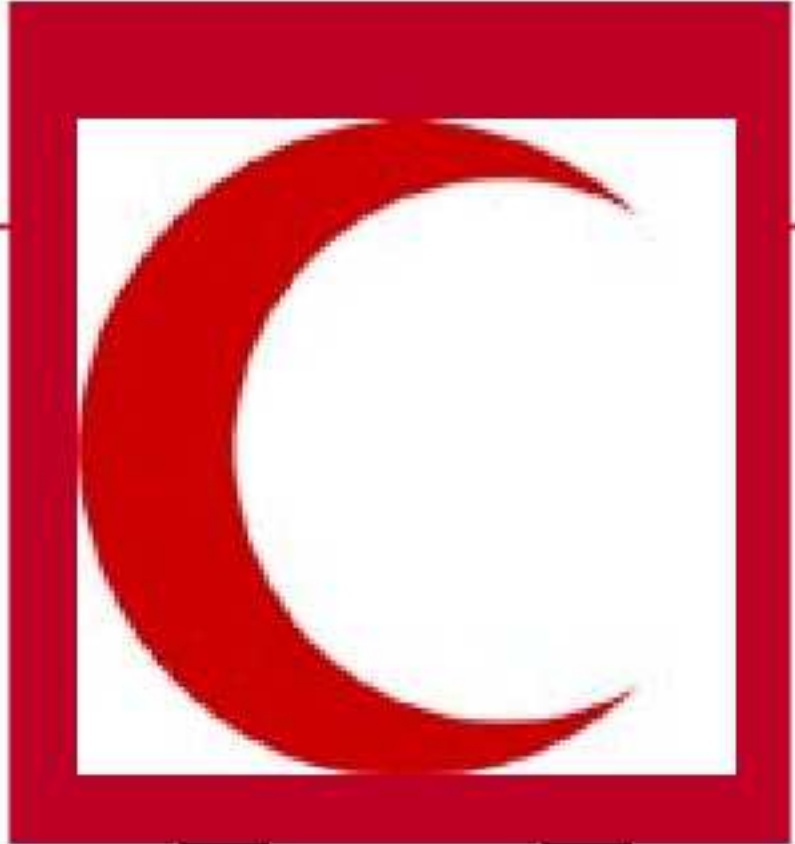
ئه و دموی دکه فیه دناقبه را ب ژورکهفتنا میکروبی دناف لهشی دا و دیاربوونا نیشانین نه ساخی ل دورین ۱۰ روزانه. هه کو مروقه که تووش دبیت جاره کی چ بهرگین هه تا هه تایی دلهشی وی دا پهیدا نابن کو چ جارین دی تووش نه بیت، لهوما دقیت هه رکهس دهقا (فاکسینی) دژی نه ساخی بو خو دانیت پشتی ساخ دبیت.

مروق ل هه ر ژیه کی دبیت تووش ببیت لهوا ژی فاکسیندان بو هه ر که سی یا فه ره.

فاکسینی دژی نه ساخی دهیه دان ب سی قورچا کو مه هه که هه تا دوو مه هان دناقبه را وان دا هه بیت، پاشی قورچه کا ب هیز کهر دهیه دانان هه ر ۸ هه تا ۱۰ سالن جاره کی.

هه کو که سه که تووشی برینه کی دبیت، نه خاسم ب تشته کی ژهنگی یان پیسبووی ب ناخی دقیت هه می ریکی خوپاراستن ژ کزازی ب کارینیت وهک: وهرگرتنا قورچه کا فاکسینی د ماوهی ۲۴ دهمژمیران ژ برینداربوونی ب هه قرا دگه ل پاقرکرن برینی و وهرگرتنا دهمانین دژی به کتريا کزازی.

زاروکی ژنوی ژ دایک دبن نه دویره تووشی کزازی بین وهک نه نجامه که بو برینا نافکا وی ب نامیره کی نه پاقر یان ب دستین نه پاقر بین نوژداری یان سسته ری یان داپیرکی. ل قان سالان یا بوویه تشته کی بقیت و نه قیت هه ر ژنه کا زکدار فاکسینی دژی نه ساخی وهرگریت داکو زاروکی وی تووش نه بیت.

کزاز ((Tetanus)) نه ساخیه کا توند و دژواره ژ پیسبوونا هنده که برینان نه نجام ددهت ب نشه کی به کتريا کول هه می ژیان روی ددهت. ئه و به کتريا دموی که فیه دناف برینی دا ژهره کا ئیکجار ب هیز بهرددهت کو دبیه ته گه را تیکچوونین دژوار و ژاندار ل زهقله کان، نه خاسم زهقله کین

بيكهام جوانترين ياريكهره

د راپورته كې دا ژ گوڅارا (سپورت) يا كه ته لوني، ناڅين (۱۰) جوانترين ياريكهره د جيهانې دا بو (۱۰) ساليڼ بوري دهست نيشانكرينه، كو ياريكهرې هه لبرارتيي نينگليز و يانا (لوس نانجلوس گالاكسي) يا ته مريكي (ديځد بيكهام) ريزا نيكې ب دهست خوځه نينايه. وهك د وي گوڅاري دا هاتيه به لافكرن كو هه څركيه كا مهزن هه بوو دنافه را گه لهك ياريكهراندا، كو چهندين گوڅارين بناڅ و دهنگ د جيهانې دا تيدا به شداربوون وهكي: گوڅارا (ماركا) يا نيسپاني و گوڅارا (فرانس فوتبول) يا فرهنگي و گوڅارا (زهسن) يا نينگليزي و چهندين شاه جوانين جيهاني و تهكتهر و هونه رهمه ندين بناڅ و دهنگ د جيهانې دا پشكداري تيدا كړبوون كو ب ريبا دهنگدانې جوانترين ياريكهره د (۱۰) ساليڼ بوري دا دهست نيشانكرن. و نه نجام ژي بشي رهنكي بوون:

رتبه	دافين ياريكهره	وډلان	بسانه	جسال
۱	نيلس پيگه	نيدرلنډ	نلس س ميلان	۲۲
۲	نيلس گاماس	نيسپانيا	ريال مادريد	۲۱
۳	ريگنو گارا	پارايل	ريال مادريد	۲۸
۴	كريميډو رومانو	پورتوگال	ريال مادريد	۲۷
۵	جنر د پيكي	نيسپانيا	بار سائولا	۲۵
۶	ليو نالډو لورنس	نيسپانيا	ليوانورول	۲۱
۷	نيلس	پارايل	يو انيس	۱۷
۸	فرانچيسكو توتي	نيډاليا	روما	۱۶
۹	يوډان كوركوډ	فرانس	پاريس	۱۰
۱۰	نيلس مانيس	نارگيا	پيشگام	۹

شاهي ته‌پايي يا ئيتالي فرانچيسکو توتي

ياریکه‌ري هيتلا نافين بي هه‌لبژارتیي ئیتالیا و یانا روما یا ئیتالی (فرانچیسکو توتی) ئیکه ژ وان یاریکه‌رین هه‌ره زیره‌ک و بناف و ده‌نگ د جیهانی دا کو شیا ب زیره‌کیا خو بیته خودانی پترین پشته‌فان د وولاتی خودا و ده‌یته ناسین خوشتی ترین یاریکه‌ر د وولاتی ئیتالیا دا.

فرانچیسکو توتی ل (۱۹۷۶/۹/۲۷) ئی ل تاخی (میترونی پورتای) ل روما یا پایته‌ختی ئیتالیا ژ دایک بوویه.

یاریکه‌ری ب ناف و ده‌نگ (توتی) هه‌ر ژ زاروکییا خو ده‌ست ب یاریکرنی کریه و هه‌می ده‌ما باوه‌ریه‌کا مه‌زن ب شیانین خو هه‌بوو ژبه‌ر هندئ بو ئیک ژ باشترین یاریکه‌ر د میژوویا ته‌پایی یا ئیتالی دا.

فوگادی بوسکاف ئیک بو ژ راهینه‌رین ئەفی یاریکه‌ری کو د دیداره‌کی دا بو گوفا‌را (فرانس فوتبول) یا فرهنسی داخویاکرن و گوت: (توتی د زاروکییا خودا به‌رده‌وام یاری دگه‌ل یاریکه‌رین ژ خو مه‌زنتر دکر، ژبه‌ر هندئ ئەف یاریکه‌ری مه‌زن و ب ناف و ده‌نگ ژئ په‌یدا‌بوو).

توتی د ژیی (۱۶) سالیی دا ئیکه‌مین یاریا خو بو یانا (روما) به‌رامبه‌ر یانا (بریشیا) ئەنجامدا و پستی (۴) سالا ئانکو د ژیی (۲۰) سالیی دا ب زیره‌کی و لیهاتیا خو شیا نیشانا کاپتینی وهر‌بگریت و ب فره‌می بو کاپتینی یانا روما، ئەو ئەگه‌ری کو پتر ئەف یاریکه‌ره ل ده‌ف پشته‌فانین یانا روما خوشتی تر لی کری و مفاداریا وی یه بو یانا وی کو د هه‌می ژیا نا خودا ته‌نی یاری یا بو فی یانی کری هه‌ر چه‌نده هه‌می ده‌ما مه‌زنترین یانه‌یین جیهانی گرانترین هه‌قه‌ست یین پیشکیشی وی کرین لی

هه‌می ده‌ما به‌رسفا وی ئەفه بو و دگوت: (چ جارا پاره و ناف و ده‌نگی ل ده‌ف من یا گرنگ نینه من دفتت به‌رامبه‌ر خه‌لکی باژیری خو و پشته‌فانین خو بی ب مفاداریم و خزمه‌تا یانا خو بکه‌م)، ژ وان یانه‌یین کو هه‌می ده‌ما بزاقین مه‌زن دکرن کو فی یاریکه‌ری بینه دناف ریزین خودا ئەفه بون (ئهی سی میلان، ئەنتر میلان، ریال مه‌درید، مانچیسټەر یونایتد، لیقه‌رپول... هتد).

توتی باشترین گه‌لکه‌ر و خودانی پترین یاریایه د دیروکا یانا روما دا، ئەو ئەگه‌ری کو ئەفی یاریکه‌ری ژ گه‌له‌ک یاریکه‌رین جیهانی جودا دکه‌ت ئەوه کو ئەف یاریکه‌ره دشی‌ت ل گه‌له‌ک جها د ناف یاریکه‌هی دا یاریی بکه‌ت، شیانین هه‌ردوو لاین هیتلا هیرشبه‌ریی و هه‌ردوو لاین هیتلا نافین و یاریکه‌ری ل نیفا یاریکه‌هی هه‌یه ژبه‌ر هندئ (۵) جارا ناسنافی باشترین یاریکه‌ر د ئیتالیا دا ب ده‌ست خو‌فه دئینیت، ل وهرزی (۲۰۰۶-۲۰۰۷) دگه‌ل یانا روما بونه قاره‌مانی کاسا ئیتالیا و ل هه‌مان سالدا بو گولکه‌ری خولا کالچيو یا ئیتالی و هه‌ر ل وی سالی دا بو باشترین گولکه‌ر ل ئەوروپا و هاته خه‌لاتکرن ب پیتلافا زیری.

ل سالا (۲۰۰۰) ئی توتی بو جارا ئیکي هاته داخاکرن بو ناف ریزین هه‌لبژارتیي ئیتالیا دا و هه‌ر ل وی سالی دا پشکداری د کاسا نه‌ته‌وین ئەوروپا دا کر و شیان ئاسته‌کی مه‌زن پیشکیش بکه‌ن و بگه‌هنه یاریا دو ماهیئ به‌لی سه‌رکه‌فتن ب ده‌ست خو‌فه نه‌ئینا و بونه خودانی ریزا دووی، دگه‌ل هه‌لبژارتیي ئیتالیا پشکداری د موندیالا (۲۰۰۲) ئی دا کر و فی جاری ژئ سه‌رکه‌فتن ب ده‌ست خو‌فه نه‌ئینا، جاره‌کا دی دگه‌ل هه‌لبژارتیي ئیتالیا پشکداری د موندیالا (۲۰۰۶) ئی دا کر و شیان بو جارا (۴) ئی د دیروکا خودا کاسا موندیالی بلند بکه‌ن.

فرانچیسکو توتی د موندیالا (۲۰۰۶) ئی دا ئیکه‌مین گولا خو د موندیالی دا به‌رامبه‌ر هه‌لبژارتیي ئوسترالیا تومارکر، پستی وی موندیالی توتی ب ئیک جاری هیتلانا یاریین نیف ده‌ولی راگه‌هاند هه‌ر چه‌نده ژلایی ئیتالیانقه گه‌له‌ک داخازی لی هاته کرن کو ژ بریارا خو په‌شیمان بییت و جاره‌کا دی به‌یته ل ناف ریزین هه‌لبژارتیي ئازوری دا و پشکداریی د یورویا (۲۰۰۸) ئی دا بکه‌ت، به‌لی وی هه‌می داخازی هه‌لوه‌شاندن و گوت: (ئەز دشیم ته‌نی یاریی بو یانه‌یه‌کی بکه‌م، ژبه‌ر هندئ من یانا روما هه‌لبژارت).

تولقه کرن چاره یه بو ناریشی؟!

فه کوله ری جفاکی
عبدالجبار عبدالرحمن

دیاردا خوینداری نه نجامه نه نه گهره. دهمی کسه کده دهمیت کوشتن کسه و کارین وی چهز دکهن تولا خو فه کهن و دلئ خو هین بکهن. بههرا پتر نهف تولقه کرن پهیدا دبیت دهما مروف یی توره و خوینگهرم و دهور و بهر پشته فانی مروقی بکهن. خوینداری ژ نه خوشترین ناریشین جفاکی یه، ژ بهر کو ناریشه کا نالوزه و چاره سهریا وی ب زحمه ته، گه له ک دهم پی دقت هه تا نهف ناریشه چاره سهر دبیت. گه له ک ژ بهر نیک دانان (تنازل) پی دقتن ژ ههردوو لایان. کسه ساین جفاکی یین ریه سپی و ماقویل مایی خو تیدکهن هه تا نهف ناریشه چاره سهر دبیت. باشتین و ماقویلترین کسه ژ ههردوو لایان دهینه کوشتن و دهینه هه لبرارتن بهینه کوشتنی ل دهمی تول فه کرنی.

فینجا نهف ناریشه نالوز دبیت هه تا دگه هیت رادی کوشتنی. ژ بهردانی کوشتن پهیدا دبیت و کوشتن دبیت نه گهری بهردانی. ژ لاین تابوری فه دهما دزی و شه لاندن دهینه کرن تولقه کرن پهیدا دبیت.

شینوارین خوینداری:

خوینداری گه له ک دوژه ننگ (مچاعفات) هه نه و گه له ک ناریشین دی ل دویف خورا دهیلت وه ک زه لام دهینه زیندان کرن بو ماوه کی دریز و مالا

هوکارین کسه سوکی و جفاکی دزقرینن. خیزانی رولی خو هه یه دهما هاندانا زاروکی دکهن ل سهر تولقه کرنی. هه رسا دهما زاروک تیکه لیا هه فالین خراب دکهن. رهوشه نیبیریا جفاکی ژی رولی خو هه یه دهمی کسه ک تولا خو فه نه کت دی بیژن یی سهر شوره هه تا دوماهیی ژ تاخستنن نه خوش و ته حنا، خوینداری هنده ک جارا ژ ناریشین ساده پهیدا دبن، بتنی گه نگه شه یه، پاشی دبیته لیک ب هیجهت که تن و په یه ابوونا هه فرکیی.

هنده ک شاشی دخویندارییدا:

هنده ک تشتین خه لهت دخویندارییدا، دهما مروف نیکی پیش نیکی فه بکوژت، یان بهرامبهر نیکی مروف سی چاره کا بکوژت، دهمی پشتی پیکه اتنی بچن هنده کا بکوژن. ژن بهرامبهر خوین و تاییهت نه گهر نه بدلی ژنی بیت و زوریی لیکه ن. نه گهر تاوانبار سزایی خول دادگه هی وهرگرت و پاشی بهیته کوشتن. نه گهرین خوینداری:

زانایین جفاکی خوینداری بو هنده ک

رہوشہ نییری بہ لافکہن دا کہ سایہ تیکہ
باش لدہف زاروکی پھیدا بیت .
زانایین ٹاینی رولی خو ہہ بیت
دکیم کرنا قی دیار دیدا، ہہروہسا
مہفرزہ ہہ بن و لچہ کی بگہرن ٹہقین
بی دستوری چہ کی نہ ہہ لگرن .

العقیم . باشہ راگہاندنی رولی خو
ہہ بیت ل سہر ب دوماہیک ٹینانا قی
دیاردی . دراسہ تا لایہنی یاسایی
بہیتہ کرن ٹہگہر ہندہک خال پیدقی
گھورینی بن بہین گھورین . ہندہک
مہنہجین باش ل قوناغا سہرہتایی
ہہتا شہشئ نامادہیی قی جورئ

وی دمینت بی خودان، زاروک دمینن
ٹیٹیم و بیژن پھیدا دبن، مال بارکرن و
مال سوتن و خرابکرن و بیکاری . تشتئ
ژ ہہمی نہخوشر کہسئ خویندار د
ترس و قہلہقہکا بہردہوام دا دژین،
ہہردہم بی ب ترسہ چ جارا سہری
خو رمحت نا دانت و بنقیت . ژبہر
خوینداری گہلہک ٹاریشئ ٹابوری
پھیدا دبن و زیان ب ہہردوو بنہمالا
دکھفیت نہویرن بچن کاری یان دمئ
پارہی دہن وک قہرہبوکرن . ژلایئ
ساخلمی قہ گہلہک جارا بریندار
پھیدا دبن دمینن د نہخوشخانافہ و
پیدقی چارہسہریہکا دووم دریزن، یان
پہککھفتی دبن، ٹہقہ ژی پیدقی پارہی
دبن .

زاروک قوتابخانی ژ دست دہن،
گہلہک جارا بہرہفان یان ہندہک
بی چ پھوہندی ب ٹاریشئ قہ ہہبیت
دہیتہ کوشتن و دبنہ قوربان، کارمہند
کاری خو ژ دست دہت، کہسین بکوژ
دکھفن دونیایی و نہویرن بزقرن ناف
کہس و کارین خو ژبہر خوینداری،
یان رمفین ژ یاسایی . کومہلگہہکی
پاشقہمای پھیدا دکہت و شینوارین
دہرونی و جفاکی و ٹابوری بین خراب
ل دویف خورا دہیلت .

چارہسہری و پیکھاتن:

دوماہیکا ہہمی خوینداریا
پیکھاتہ، ہندی زویتر پیک بہین
باشترہ و زیان دی کیمترین . پیکھاتن
دست پیدکھت دمئ ہہردوو لایہن
ہزرا چارہسہرکرن ٹاریشئ دکہن
لجہئ تولفہکرنئ، چونکی ب کوشتئ
ٹاریشہ چارہ ناییت . دقیت ٹہم خو
بگھویرن خودایئ مہزن دیژت بسم
اللہ الرحمن الرحیم (ان اللہ لایغیر
ما بقوم حتی یغیروا ما بانفسہم)
ہہروہسا دیژت (وما کان اللہ لیقلمہم
ولکن کانوا انفسہم یقلمون) صدق اللہ

جوداهیین جیندهری دناقبهرا زانستی و ناشوپی دا

به رهه فکرن: جیهان کوره مارکی

جیندهر واته دویراتییا کومه لایه تی شارستانی بو تیگه هی زه لامی و ژنی د جفاکی دا و شارمزاییا دهروونی یا تاکه که سی چ نیتر بیت یان می، واته دویراتییا ره گه زی بایولوجی یا سالوخه تین له شی ئه فا جوداهیی دئیخته دناقبهرا نیرو می یا دا و دبیت هندک تاکه که سین نیتر ژ لای بیولوجی فه هه ست ب می یان دکهن د دهروونی خودا و نه فین د نیتر بن، و هندک می ژی وه کو وان نه فین د می بن. خاندنن نوی د مژویلن ب زانینا جوداهیین جیندهری دناقبهرا هه دوو ره گه زادا، و گه هشته گه له ک ئه نجاما هه می خه له تی بوون و لدویف تیتال و کلتوری به ری د چوون گریدای ژنی.

دیتنه کا چافلیکه ر دبینیت کو ژن نه شیت سهرکردایه تی بکته، لی فه کولین دیار دکهن کو ژن باشتره ژ زه لامی د سهرکردایه تییا کارین تاییه ت دا، و باشتره د شیوازی سهرده ری دا دگهل سهروکا و پویته دانن ب هه ستین کریکارا، زه لامی دقیت دهسته لاتن وهربرگیت د سهرکردایه تی دا، له ورا زه لام باشتره بو سهرکردایه تی د وان کاران دا ئه فین شیان دقین بو پالدا نا تاکه که سا و کونترولن لسه ر بکهن وه کو هیژین له شکه ری. ژن باشترن د سهرکردایه تییا کارین په رومرده یی و کومه لایه تی ئه فین شیان دقین بو په یومندیین باش. هه ر وه سا دیتنا چافلیکه ر دبینیت ژن وه کو سهروک کیتره ژ زه لامی د هه می

دهرفه. گه له ک تیکچوونین که سوکی و وسواس و خه م دناقبهرا زه لاما ن دا هه نه، لی پتر لدهف ژنان هه یه ئه و ژی هه ستین زه لاما ن دسارن بو ژنی و گه له ک پویته ی پی ناده ن. فه کوله را جوداه ی دناقبهرا هه ردوو ره گه زادا ژ لاین دهربرینی ژ هه ژیکرنی و گرداری و شه رمی نه دیتیه کو خه له تی ژنی دهرکه فن ژ هه لویستین گشتی، لی هاتیه دیتن کو ژن پتر بو لاین هه فالینی و هاریکاری و دلینی و باوه ری و هه فکاری و سهرنج راکیشانی دچیت ژ زه لاما ن، و زه لام پتر لدویف هه فکری و کونترولن و مه ترسیا و دژایه تی و ئه نجام دانا تاوانا دچیت.

پرسیاره ک ل فیره سهری خو هه لدده ت ئه ری راسته عه قلی ژنی یی کیمه؟ دهیته زانین مه دوو می شک هه نه یی راستی پویته ی دده ته ژینگه هی و کارتیکرنی دکته ته سهر تشتین گریدای ب تاکه که سی فه، و یی چه پی یی هه فه بنده ب ئاخشتی. چ راستین دیار نینن کو می شک زه لامی یی جیاوازه ژ می شک ژنی، گه هشتینه وی چه ندی کو می شک چه پی یی ژنان پیشقه دچیت ب له زاتییه کا مه زنتر ژ می شک راستی یی زه لاما ن. ژن باشترن ژ زه لاما ن د چاره سهرییا ئاریشان دا! تشتی باش لدهف ژنی پتر د ترسیت و شه رم دکته و دویره ژ توندی و تیژی . . . و گه نده لیا پارهی! ئه فه به سه مروف بیژت می شک ژنی باشتره ژ می شک زه لامی.

ناستان دا. ل فیره پرسیار دهیت ئه ری راسته ژن سهروکه کا خرابه؟ شروفه کرنا سایکولوجی بو دیتنا گشتی یا ژنی هه که ر کاری خو دوو جارکی وه کو زه لامی کر دی بیژن سهروکه کا باشه لی هه که ر وه کو شیوازی زه لامی سهرکردایه تی کر هه لسه نگاندنا وی دی یا نیگه تیف بیت. هندک زه لاما نه فین ژن وه کو وان سهرکردایه تی بکهن. زوربه ی مروفا ژ ره وشه نبیرین روژه لاتن ژنی، فه بوول ناکه ن ژن خو به ریژیرکته بو پوستی سهروکایه تی، چنکو وینه کی ژنی وه رگرتی کو یا زه عیفه و شیان نینن بو فی پوستی کو به ریپرسیاریین مه زن دقین و بریارین چاره نشیسی. د شیانین زانستی دا زه لام و ژن وه کو ئیکن، دگهل هندی زه لام باشترن ب بیرکاری و زانستی و کارین ژمیریاری، و ژن د سهرکه قتی نه ب به ره یین زمانی و بیردانکی. هه ر وه سا زه لام وینه کی دیتر وه ردگری ژنی کو نه یا تمامه، و شیانین هزری لدهف د کیمن دبواری هزری و زانستی دا. ئه ری دبیت ره وشه نبیریا جیندهری بییه ئه گه ری تووش بوونی ب تیکچوونین دهروونی؟ به رسف: به لی. ئه نجامین فه کولینا دیار کریه کو ژن پتر تووشی تیکچوونین ترسی و خه موکی دبن ژ زه لاما ن. و ئه و ژنی د ترسن فه دهر بن ژ دهوروبه را، و دبیت تووشی توندی و تیژی له شی بن یان یا ره گه زی ژ لاین زه لاما ن فه، لی زه لام ژ لاین کومه لایه تی فه فی بوویه هه لچوونین خو پالده ته ژ

ددنیایا خیزانی دا چه ژیکرن بو زه لاما دچهند خالاندا

شهرمین نایف

هه قزینا ته و دهوروبه رین ته دئ شکا
ژته بهن و زوی ب زوی باومر ژته ناکهن،
و خو بلندتر تهوا لدهف ته هه یی نیشا
هه قزینا خو نه ده ته چ هه یه و لدهف ته
هه یه وهسا خو نیشا بده داکو پتر جهی
چه ژیکرن بن لدهف هه قزینین خوه.

ژن بهردموام چهز دکهن گوہ ل
په یقا (چه ژ ته دکهن) ژ زه لامی خو
بین ل زه لام کیم جارا ته هفی په یقی ب
کاردینین چونکی باومریا وان یا وهسایه
که چه ژ ته دکهن پیدھی ب گوتی ناکهت
لی هه چ نه بیت ژن چهز دکهن روژی ۳
جارا ته هفی په یقی دروژی دا ببیژی و چ
جار بیقه ناومستن و گه لی زه لاما هوین
ژی دهست کورتی تیدا نه کهن و هه
ببیزنه هه قزینا خو ته ز چه ژ ته دکهن.

سئ روژین گرنگ لدهف ژنان
جهی نه رازیوونئ نه کو تو ژبیرکه ی،
دقیتن ته فان روژا ژبیر نه که ی و دیاریا
پیشکیشی هه قزینا خو بکه ی، ته وژی
ته هه نه: روژا ژ دایکبونا وئ، و پیکینانا
خیزانی، روژا دایکی هه لدهسپیکا سالی
ته فان بیرهاتنا ددهفته ره کی دا بنقیسه دا
ژبیر نه که ی.

چ ژنا بیت ته و زه لام ددلی وئ دا
ناچیت کو بریارین خو زوی ب زوی ب
گوهریت و نه شیت چ بریاران بدهت، و
دقیت بزانبن ته ف زه لامین هوسا ژلای
هه قزینا خوقه جهی گرنگی نین و چهز
ژئ ناکهت و ژئ بیزار دیت ژبه ر هندی
دقیتن زه لام خودان بریار بیت داکو
که سایه تیا وی یا ب هیز بیت ل دهف
هه قزینا وی.

ب مه زینچ چونکی ژنان گه له ک چهز ژ
گولا دکهن هه رچی نه بیت گوله ک دئ وئ
که یف خوش کهن و دئ هه وه ژ قه لسی
رزگار که تن.

زه لامه ک کو گه له ک چهز ژ ناخفتنی
و سوحه تین نه جوان و جرا و گمتوگوین
ساده و عیجزی قه بکه تن ته هه جهی
چهز و قیانا ژنا نین ژبه ر هندی ده می
ناخفتن دریز و نه خوش و بی ریز بوو
باش بزانه ژن ژئ بیدهنگ نابیت و دئ
به رفانین ژخو کهن و دئ ناخفتن
نه خوشتر لی هیتن و ژبیر نه که ته گهر
هوین بارایتر ده می خو ب گمتوگوین
بی شول و جرا قه بیه ن هوین نه شین
ده می شرنی ژیانی بو خو مقا و خوشی
لی بینن.

ژن باومر دکهن کو زه لام وهسا
هزر دکهن کو ته و ره گه زئ پیشترن و
به رده موام ره خنا لی دگرن و ژئ د
بیزارن لی به داخه وه ته ف زه لامه چ
دما دناخفتنا خو دا ته خسیری ناکهت
و بقی رنگی خو لپیش چاقین هه قزینا
خو نه شرین دکهن، گه لی زه لاما ته گهر
هوین ژئ توشی ته هفی نیشی بین خوه
بگورن و بچاقه کی بلند به ریخو بده
هه قزینین خو.

ترسترین تشت لدهف ژنی ته وه کو
ببینیت زه لام به ریخو دده ته فی لای و
لای دیتر و تشته ک یان که سه ک ژبلی
وئ سه رنجا زه لامی وئ راکیشایه خو و
پیکولی بکه و بو هه قزینا خو سه لمینه کو
بتنی ته ته و دقیتن و ته و ددلی ته دا.

خو ژ درمو و ناخفتن □ ن بی شول
بدهن پاش چونکی به رامبه ری هندی دا

زه لاما ته گهر بقیت جهی چهز و قیانا
به رده موام هه قزینین خوه بن پیدھی
پتر شاره زایی ددنیا یا بیر و دهورونین
هه قزینین خوه بن و بلا زه لام دنیا
بن هندی ناگه داری خواست و داخازین
هه قزینین خوه بن باشتر دشین قینا
هه قزینین خو ب دهست خوقه بینن.
ته ف خالین ل خواری ناراسته ی زه لاما
دهیته کرن کو پتر هاریکاریا وان بکه ن
بو په یادکرنا چه ژیکرن:

زه لامین دفن بلند و خو قیایی
(الانانی) و ته وین خو په یه کی ژ خه لکی
مه زتر ددان قهت نه شین جهی چهز
و قیانا ژنان بن ریزداری ژئ ژلای
ژنان ئیک ژ بنه ماین سه ره کی دهیته
هژمارتن ژبه ر هندی زه لامین به ریز
دقیتن هوین ژ خوقیانی (الانانی) بدهن
پاش، چونکی ژن چهز ناکهن به رامبه ری
هه وه خو کیم بینن.

زه لامین ب هیز و باومری ب خو
هه ی به رده موام ژلای ژنان قه جهی
په سهند و باشی نه و ژنان باشتر
دزانن کو دقیت زه لام ی سه ره خو بیت
و ئیراده کا بلند هه بیت داکو بشیت د
پاشه روژی دا پالپشتیا وئ بکه تن، ژبه ر
هندي ته گهر ته بقیت تو یی هوسا بی بو
چاره سه ریا ناریشین ژیانا خو یی پابه ندبه
داکو دبازنی په یوه ندین چه ژیکرنا خو یا
هه قزینین نه دهرکه فی.

ل بیرا هه وه بیت زه لامین قه لس و
ره زیل هیچ ده مه کی نه شیت جهی نارزه ویا
ژنان بن پیکولا بکه ن د ناماده بوونا وئ دا
ب تاییه تی ته گهر ده سپیکا نیاسینا هه وه
بیت به حسی □ پارا و تشتا نه که و پارا

بهخته وهری ب پاره و مالی دنیا یی ناهیته کرین

بینوار محمدهد حهسهن

کومه کا فه کوله رین ته مریکی ب سهر په رشتیا د . لودویگ لونستین کو ئیکه ژ پروفیسورین ب ناف و دمنگ دبورای سایکولوژییا په رومه دهی دا ل باژیی واشنتون پستی راپرسینه کا به رفزه لسهر ۴۰۰۰ خیزانان نه نجام دا گه هشته وی نه نجامی کو ب تنی ۳۵٪ ژ وان خیزان و هه قزینان د بهخته وهرن و پلا بهخته وهریا وان دگه هیته نیزیکی ۷۵٪ بین تهف خستی ل خواری د ژيانا خویا روژانه دا په یرموکری . بسپورین ناقبری ل دوماهی گه هشته وی نه نجامی کو کلیل و سهرکه فتنا ژيانا هه قزینینی یا دقان چهند خالین دست نیشانگری دا:

-ب کارئینانا په یفا هه ژ ته دکهم ژلایئ هه دروو لایه نافه ب کیمی روژی دوو جارن دبیته نه گهری دلخوشکرنا هه درووکان و باومرییا وان ب ئیک زیده دکته، تهفه ژبلی کو دبیته نه گهری ب هیزکرنا رادی سوز و هه ژیکرنا وان بو ئیک و دوو .

-نابیت چ روژ بچن نه گهر ب کیمی خو بو جارمکی ژی بیت ئیک و دوو هه مبیژبکن و دستین خو بکنه تیکدا چونکی ب قی رمگی دلین وان دوو باره دی پری بارگه بین هه ژیکرنی بیت .

-ئیک ژوان فاکته رین کو دبیته نه گهری زیده کرنا بهخته وهری دناف خیزانی دا تهوه دمئی زلام هاریکاریا هه قزینا خو دکته د هندک کارین ناقمالی بین ساده و بچویک دا . هند جارن ژی هندک کارین گران هه نه ب شیانین نافرمتی فه ناهین، له روا تشته کی زوری نورماله نه گهر زلام ژ پیشقه نه نجام بدصت .

-دبیت گهلهک جارن ژن و میر پیکفه ل پیش تیله قزیون روینه خواری، هه لهبت

ئیک و دوو و روژا جهژنا هه قزینا وان و هندک هه لکه فتین دی بین ژفی جوری بزنان و ل وان دهمان دیاریان پیش کیسی ئیک و دوو بکن .

شیره ته کا فهر

دبیت گهلهک ژن و میر هزر بکن ب تنی که سین زهنگین دشین قان خالان بجه بین ل ب راستی تهف بیروکه به گهلهک یا ژ راستی دویره چونکی ب چ رمگان بهخته وهری ب پاره و مالی دنیا یی ناهیته کرین، به لکو درافی کرینا بهخته وهری ب تنی ریزگرتن و دئیک گه هشته هه دروو لایه نادا به و تاستی ژدهست بهردانا هندک کارین ساده و بچویک بو رازیکرنا رمگه زی بهرامبه، له روا نه گهر ته پاره نه بن دیاریه کی بو هه قزینا خو بگری تهفه هندئ ناگه هینیت ل سالفه گهرا روژا دهواتا هه وه تو ماچه کی ل نه نیا وی بدهی و ب هندک په یقین نه رم و جوان دگه ل باخفی و بیژین نه ز گهلهک یی بهخته وهرم کو نه فروکه نه ز و تو بین پیکفه و ژيانه کا پری خوشی پیکفه دبورینین .

تهفه ژی دی بی دمنگیه کی دناقبهرا وان دا په یداکته، له روا نه گهر ل شوینا وی هه یقی جارمکی هه دروو پیکفه لهر روناهیا شه مالکان روینه خوای و دناف کهش و هه وایه کی رومانسی دا ب هندک په یقین جوان و نه رم هه ستین خو بو ئیک نوی بکنه فه دی بیته باشترین ریک بو ب هیزکرنا په یوه نديا وان .

-پیکفه دهرکه فتنا ژن و میران بو جهین خوش ومک پارک و سهیرانگه هان یان بو ناف داومت و شه یانان زور یا پیدقیه بو په یداکرنا بهخته وهری دناقبهرا وان و دویرئیکه ستنا تاریشه و نه خوشیان ژ ژيانا وان یا هه قزینینی، زیده باری هندئ نه گهر هه فتی جارمکی یان هه یقی جارمکی هه دروو پیکفه بو خواری شیفی بچنه خوارینگه هه کی و ل ویری خارنی بخون .

-گهلهک جارن ژی پیشکیش کرنا هندک دیاریان د هندک هه لکه فتین گرنگ دا یان ژی بی هه لکه فت دبیته نه گهری بهرئیک شرینکرنا وان . ل قیری یا فهره ژن و میر هه دروو روژا ژدایکبوونا

پىشتى بىرايى من خۇيشكا وى ژ كچىنىي ئىخستى بىرايى وى ژى تۆلىن خۇل من قەكرن

ئەو كەسىن دكىم دەستەلەت پتر
دبە قۇربانى كىشىن جفاكى، ل گەلەك
جھان ھىژ شوكرنا كچان بۇ بىيانان ژ
قەدەغەيانە و ئەفە دى كارىگەرىي ل
سەر رەوشا كچان كەت كو د ژيانى دا
بى ھىشى بىن و ھەست ب قەفەسەكا
گرتى بكەن و چاقى خۇل چى قىانا
نە گىرىنن، ئەگەر پەيۈەندىا قىانى بۇ
چىبۇ ژى بىيەتە ئەگەرى ترسىانى و
سزايىن جفاكى، ژبەر ھندى گەنج خۇ
تۆشى ھندەك رەفتارىن نە درۆست
بكەن و ژيانا خۇ و خىزانا خۇ بكەن
د كىشان دا و ل قىرە بىرارا كۆشتنا
وان رابگەھىنن. ژبەر ھندى سەرھاتىا
گەلەك كارىگەر ژ ئىك دەفەرەين
نيزىكى دەھوكى و چىرۇكا عەشقا دو
گەنجان كو دەست پى دكەت كو پىشتى
كو خىزانا وان بىرار دايى نايت شو
ب ھەف دو بكەن ژبەركو نە ژ ئىك
خىزانن، ل قىرە كورى ناقبرى پىل
تۆخىبى خۇ دەت و كچا ھەز ژى دكر
ژ كچىنىي ئىخست، سەھەندى وەسا
ھەست دكر دى نەچار بن كچى لى
ماركەن، لى يا دل ئىش دايكا كچى
نقىتىكەن بۇ كچا خۇ دگەل كورەكى
نيزىكى خىزانا خۇ چى دكەت و لى
مار دكەت، ھندى كورى ناقبرى ب
داخوازى و ھىقىا ژى دكەت چو نەھاتە
شوينى. بەلى پەيۈەندىين وان زىدە
نەخۇش بۇن ژبەر وى رەفتارا كورى
دگەل كچا وان كرى. ل قىرە پىشتى
بۇرىنا چەند مەھان و ژبەر تۆلشەكرنا
خۇ كورەكى خىزانى پەيۈەندىا دگەل
خۇيشكا كورى يا ھەقدە سالى گریدەت
و كچى دىخىتە داڧىن ئەقىنا خو و

ب ھەر ھىجەتەكا ھەي كچى دىخىتە
داڧىن كونترۇلا عەشقا خو و كچ نەشیا
رۆژەكى بى دىتتا وى ب بۇرىنىت،
تا رۆژەك ھەلكەفتى كورى بناڧى
سەھەندى يى كو ھەقژىن ژى ھەي
دگەل دو زارۇيا ل كچى عاشق دىت
و ئەو پىكولىن بۇ سەردابىرنا وى كو
پويچ بكەن دىتە پەيۈەندىا ئەقىنى و ژ
دل ھەز ژى دكەت و سەھەند پىشتى
دىنىت خۇيشكا كورى كچا وان پويچ
كرى دگەل يا وەفادارە ژ جانى خۇ پتر
ژ ھەقژىنا خۇ لى عاشق دىت و ھەز
ژى دكەت، لەوا ژى رۆژەكى سەھەند
ژفانەكى دەتە كچا ب ناسناڧى بىرى
و ئەوى ژى ژ كچىنىي دىخىت و لى
پىشتى ئەو رەفتار دگەل كرى كچ ب
دوگىان دكەفتى و كور رۆژ بۇ رۆژى
پتر بىرىن قە دەيتە گریدان و ھەز
ژى دكەت، لى پىشتى بىرى زك پر
دىت خىزانا وان پى دزانىت و

بىرارى دەن كچى ب كوژن لى ژبەر
ترسا زارۇيى دزكى وىدا كچ درەڧىت
و قەستا جھەكى نە دىاركرى دكەت و
پاشى ژلايى پۇلىسان قە دەيتە دەستە
سەركرن و كور ژى نەا د زىندانى
قەيە، پاشى كچ نەساخ دىت و كورەك
ھەيە و نەا دگەل كچى دژىت.
بىرى يا ھەژار دگەل زارۇيى خۇ
بى ژىن دو سالى دا و ھىژ بابى خۇ
نەدىتى دناڧ بەينا چوار دىوارىن
زىندانى دبەتە سەر و ئەو بىرايى
كچ بۇيە قۇربانى ھەزىن وى بىرارا
كۆشتنا خۇيشكا خۇ دايە و ئەگەر
بۇ ب ھەلكەفتى دى ژيانى لى تارى
كەت. ژلايەكى دىقە ھەقالى وى يى
دزىندانى قە تۆشى دل تەنگىا دەرۇنى
بۇيە ژبەر ھەقژىنا وى دگەل دوو
زارۇيىن خۇ بىرارا ژىكشەبۇنى كرىە و
نەا ل مال بابا خۇيە.

شانو ڙيڊهر و دهر ازينكا كاري مني هونه ريه.

رامين مستهفا: من هزرا ل سهر كاري شانويي و ژه نينا موسيقي هه ي.

كو ددلي خودا داناي و دپشكه كا ديترا
ئاخفتنا خودا تهو دييژيت: يا راست
تا نوكه د ناڤا وي جڇاكي تيڊا دڙيم
گهلهكي مرتاحم و نه دمامين خيژانا
وي و ب تاييهت دايك و بابي وي
گهلهك دگه لدا دهاريكارن.

ههروهسا تهو ب باشي باسي
رول و پشته قانيا ماموستايي خو يي
هونه ريي (علي ته مهر فارس) دكته
بو وي هه فكاريا دگه ل راميني دكته
د بيافي رول گيرانا د كارين شانويي
دا و د بهرده و اميا ئاخفتني دا گوت:
ههر تهو بويه پشته قان بو چونا من
دناڤ جيهانا شانوگه ريي دا. و ل دور
حه زوڤيانا وي بو پاشه روژي رامين
مستهفا و هها باس دكته و دييژيت:
من گهلهك هه ز يا ل سهر كاري
شانويي هه ي لي دههم دم دا من
دقيت پتر يي رڙد بم ل سهر خواندنا
خو، چونكي ته گهر من خواندنا خو ب
دوماهيك نينا وي دهمي دي پتر شيم
بهرده و اميي دهمه كاري هونه ري.

ههروهسا ل دوماه يي رامين
ناڤه شيريت و دقيت راستيا خو
بيژيت كو ڙ بلي كاري رول گيران
شانوگه ريان دا وي هه زه كا ديترا يا
هونه ري ڙي هه يه كو تهو ڙي ژه نينا
موسيقي يه، لهوا تهو دخوازيت ل
پاشه روژي ل په يمانگه ها هونه رين جوان
ل دهوكي بهيته وهرگرتن دكو بشيت
پشكا موسيكي ب دوماه يي بينيت. و ل
دوماه يي شانويي ب ڙيڊهر ي ژيانا خو
يا هونه ري ددهته ناسكرن و دييژيت
تهوه دهر ازينكا كاري مني هونه ري.

شانو يا بويه پشكه كا گرنگ ڙ ژيانا
گهلهك سنيله بين دهه ري، چونكي
ب في ريكي دشين راستيا ژيانا ههر
تشته كي بدن ديار كرن، ڙ بهر كو شانو
خوديك ژيان يه.

گوشا سنيله ڙ كوفارا سيلاف تهف
جاره سنيله كي خودان شيان د بيافي
شانويي دا كويه ميهمان كو تهو ڙي
رامين مستهفايه و تهو ب خو ب في
رهنگي بو سيلاف دهيه ته ئاخفتن.

رامين ل دهست پيكي ب في
شيويه ي خو ددهته ناسين و دييژيت:
تهه رامين مستهفا شيم و نها ل
قوناغا ۹ بنه رته دخوينم و دهست
پيكا كاري من د شانويي دا بو سالا
۲۰۰۵ هه دگه ريت و ههر وي سالي
مه پشكاري د فيسته قالا پاريزگه ها
دهوكي دا كر و تهه شيان ريزا دوويي
ب دهست خوقه بينين.

رامين دپشكه كا ديترا يا ئاخفتنا
خودا دييژيت: رول گيرانا شانويي
چ زيانهك نه گه هانديه خواندنا من
بهلكو تهو گهلهكي ب في هونه ري
دلخوشه و و هها دييژيت: ب رول گيرانا
خو د شانويي دا گهلهكي كهيف خوشم
ڙ بهر كو ب ريكا كاري شانويي چويمه
د ناڤا جيهانا هونه ري و خورهوشه نبير
كرني دا، و ل دور هاركاريا مالباتا وي
و تهو جڇاكي كو تيڊا دڙيت كاني بو
كاري رامين چه ندين هاريكارن تهو
دييژيت: ته گهر مروفي هه ز و فيان
بو كاره كي پاڇي مينا كاري شانويي
هه بيت هه رچ ريگر هه بن نه يا گرنگه
ب تاييهت بو ره گه زي نير و يا گرنگ
ل چه راميني تهوه كو يي بهرده و ام
بيت ل سهر كاري خو ڙ بوي هيشيا

بهره‌شکرنا باده‌کي: تورين ديره‌شي

قې ستيرا جيهاني بنياسه

پيرس ناميدي

دقې هژماري دا بو هه‌وه‌يېن خوشتقي
 نيك ژ ستيرين دي بين جيهاني دي دمينه
 نياسين ته و ژي ستيرا هوليوودي يا خودان
 شيان ((نه‌نجليناجولي)) به . ناقې وي
 بين سې قولي (نه‌نجلينا جوي فويت) ل
 (1975/6/17) ي هاتيه ل سهر دونيايې
 ژ خيزانه‌كا هونه‌رمه‌نده كو دهيكاي وي
 ميرشيلن بيرنتد ته‌كته‌ره‌كا خودان شيان
 بوو و ديسا نمايشكه‌را جل و بهرگا بوو و
 بابې وي ژي ب ناف و دننگرين ستيري
 سينه‌مايي بوو ل ته‌مريكا . جولي نوكه ل
 باژيري لوس ته‌نجلوس بين ته‌مريكي دژيت
 دژيانا خو يا هونه‌ري دا سهركه‌فتنين
 مه‌زن و بين بي وينه توماركرينه، كاركره
 وهك (نمايشكه‌را جل و بهرگا و ته‌كته‌ر)
 كو وهرگرا خه‌لاتي نوسكاره دبواري
 باشترين ته‌كته‌را سهره‌كي و خه‌لاتي
 گولدن گلوب ژي پينج جاران وهرگرتينه .

ناقبريې سې جاران شوي كره ل سالا
 (2005) ي ب شيوه‌كي فه‌رمي شوي ب
 ستيري سينه‌مايي (برات پيت) كره ته و
 ژي پستي ب هه‌فرا به‌شداري دقلمې
 (Mr. & Mrs. Smith) و
 به‌شداري دهژماره‌كا باش يافلمين
 سينه‌مايي دا كرينه و تيدا شيابه ب
 رولې خو قلمې سهرپيخيت كو دوماهيك
 قلمې وي ب ناقې (salt) بوو و نوكه
 ژي نوپترين پروژي وي دروستكرنا فلمه‌كي
 رومانسي به سه‌بارته جه‌نگي يوگوسلافيا
 بين نافخويي . دهپته نياسين ل ته‌مريكا
 ب سه‌فيرا كارين باش ژبه‌ركو دوير ژ
 هونه‌ري چه‌ندين كارين باش و بين خير
 خوازي ته‌نجام داينه . دهپته نياسين ب
 دهيكاي دلوقان ل ته‌مريكا كو ژبلي زاروكين
 خو چه‌ند زاروكين دي ژي ل مالا خو
 بخودان دكه‌تن ژ وان ژي ((مادوكس بين
 كه‌مبودي و زه‌هراو يا تاسيه‌وي و باكس
 1- نيك مليون دولار بو مه‌عه‌سكه‌رين
 ته‌فغانستاني ل پاكستاني .
 2- نيك مليون دولار بو ريخكراوا
 نوژدارين بين سنور .
 3- نيك مليون دولار بو ريخكراوا
 جيهاني يا زاروكا .
 4- نيك مليون دولاريو ريخكراوا
 گلوبال تيدز ته‌ليانس .
 5- نيك مليون دولار بو رويدانا
 دارفور .
 6- پينج مليون دولار بو زاروكين
 كه‌مبوديا .
 7- نوكه ژي براه‌ا دكه‌تن كو
 كلينيكه‌كا نوژداري يا سهربه‌خو‌فه‌كه‌تن
 يا خيرخوازي بو خو پاراستن ژ نه‌خوشيا
 تيدزي ل وهلاتي ته‌سيويا .

دوو هزار خازگینی بو کچهکئی

ل ریکهفتی ۸ مارسا ۲۰۱۰ئی کو روژا ژنی یه ل جیهانی. کولیژا (زانست و تهنولوجیا تهلکترونیکی) ل چینی کاغهزهکا سپی داف ههر کچهکا کول فئی کولیژئی دخوینن و داخواز ژئی کر کو ههر ئیک خوزیهکا خول سهر بنفیسیت و ب (دیواری خوزیاغه) ل کولیژئی ب ههلاویسیت دا کو ههمی ببینن. (یانگ زینگ منگین) کو ئیک بو ژ قوتاییا ئەف نفیسینا ل خواری ل سهر کاغهزا خو نفیسی و (ناقئی من) (یانگ زینگ منگین)) و قوتاییا قوناغا ئیکئی مه ل کولیژئی و ئەز هزر دکهم کو ئەز یا جوان و سهرنج راکیشم، و جهئی داخی یه کو تا نهو من کهسهکئی ب دلئ خونهدیتی یه کو شوی پئ بکه م. بهلئ من باوهریا ب قهدهری هه ی. ئەگهر بهریزهک ژ ههوه کورا خوزیهکا

وهکی من هه بیت، بلا ل ریکهفتی ۱۱ مارسی ل دهژمیری ۱۲:۳۰ تا کو ۱۲:۵۰ دقیقا بهیته بهرامبهری پشکا نافخوییا مه و بدهنگهکئی بلند ناقئی من بیژیت و ئەز دئی بدزیکیه بهری خو دهمه ههوه، ههکه تو ئەو کهس بی ئەوی ئەز لئ دگهرم دئی هیمه خار و

دئی ههقدوبینن، لئ یا چاقهری نه کری ئەو بو کو (۱۱) ی مارسی (یانگ زنگ) گهلهک ب ناف و دهنگ بو ئەوژی پشتی کو (۲۰۰۰) دو هزار قوتایین کور ل دویف داخوازا و ئ هاتین و بهرامبهری پشکا نافخوییا ئاماده بووین وهکو هوین دئی وینهی دا دبیینن.

پتاتا ب په نیر

که رهسته بیت پیدئی

- ۱-۶ پتاتیت مه زن.
- ۲-دوو که فچکیت زهیتا رووهکی.
- ۳-۳۰۰ گرامین مریشکهکا هورکری
- ۴-دوو پارچین سیرا که رگری بو پارچین بچویک.
- ۵-ئیک ماجی یا هلیایی د کوپ و نیقین ئاقی دا.
- ۶-۱۲۰ گرام فلفلین سور بین شرین کو ژ ناقدا یا پاقر کری بیت، و پارچه کری بیت بو پارچین بچویک.
- ۷-که فچکهکئی بچویک ژ فلفلین رهش.
- ۸-دوو که فچکین مه زن ژ که رهفسا ته ر.
- ۹-نیف کوپ یان ۱۰۰ گرام په نیری هورکری.

ریکا دروست کرنی

پتات دئی هینه شویشتن و پاقر کرن، پاشی دئی که یه د سینیکا فرنیی داو هیلیه تیدا ب پلا گهرما ۲۰۰ بو ماوی ۴۵ دهقیقا ههتا دکهلیت، ههر پتاتهک دئی هیته که رکرن بو دوو که ران و دئی هیته سپیکرن داکو پاقر ببیت، دئی زهیت هیته که لاندن پاشی دئی که یه سهر مریشکی دگهل سیری دئی هیلیه دناقدا بو ماوی ۴ تا ۵ دهقیقا ههتا کو دکهلیت، ماجیا ب ئاق دئی که یه

سهر و بو ماوی دوو دهقیقا دئی خو ل وی ژی گرین پاشی دئی ئاگری بلند که یه.

پاشی دئی پتاتا دگهل مریشکی دگهل فلفلین رهش و شرین و که رهفسی تیکهل که یه، و دئی پتاتان پی هه شوو که یه، و دئی په نییری ژی دانینه ب سهرقه، پاشی ب پلا گهرما ۲۰۰ بو ماوی ۵ دهقیقا یان ههتا کو په نیر هل دبیت دئی که یه د فرنیی دا، و هوسا خارنا مه دئی دروست بیت.

فلمی رییا سواری

و هونهری ل پاریزگه ها دهوکی و ب پشکداریا ب دهان ئەکتهر و سینه ماکارین کورد، و ئەلمان، و نه رویژی، و سویدی دهست ب وینه کرنا فلمی رییا سواری ل دهقه را ئامیدی ل گوندی پیروزانا هاته کرن.

ئەف فلمه ژ بهرهم ئینانا کومپانیا میتیس فلم یا ئەلمانی و پارادیکس یا نه رویژی و ژ دهرئینانا هیشام زهمانه و ب پشتگریا حکومهتا ههریما کوردستانی و بهریز نیچیرقان بارزانی دی هیته بهرهم ئینان.

ب بهرهمه قبوونا نوینهری مهکتهبا بهرپرسی لقی ههژده بی پارتی و نیچیرقان بارزانی و محهمه محسن ریقه بهری گشتی بی رهوشه نیبری

باخچی "کیو" ل وهلاتی بریتانیا پیشوازی ل سهدان میهقانا کر بو بهریخودانا گولا (لهشی زل).

دهنگ و باسان به لافکریه کو ئه و گول د ماوی شهش سالاندا بتنی جارهکی د بشکفیت، ههلبهت ئەفه ژی بویه جهی سهرنجراکیشانا خه لکهکی مشه بو وی چهندی سهردانا وی جهی کرن و ژ نیزیکی ئەف گوله دیت.

ئەف گولا سهیر دگه ل وی چهندی رهنگهکی جوان و سهرنجراکیش ههیه، بهلی بیهنهکا نهخوش ژخو دهردیخت و ماوهی ۳ روزان بیهنا وی بهردهوام دبیت، ههروهسا کیشا وی ژی نیزیکی ۹۰ کیلوگرامیه.

بی لومهیه؟؟؟!!

ل بریتانیا زهلام پتر ژ ژنان میکیازی بکاردینن، ههتا کهلو پهلین جوانکاری پتر ژ لای زهلامان فه دهینه بکارئینان. ل دویف فهکولینهکا نووی ل وهلاتی بریتانیا ل سهر ریژهیا میکیاز کرنی ژلای زهلام و ژنان هاته ئەنجامدان، دهرکهت زهلامین بریتانیا پتر میکیازی ددان.

د فهکولینی دا ئەوژی دهرکهتیه کو ژبی وان زهلامین کو میکیازی ب کاردینن دنابهرا ۱۸ تا ۳۵ سالییدایه و ههر چهنده ژن پتر دمینه ب میکیازکرنی فه بهلی نههندی زهلامان.

زهلامی دژی هیزا راکیشانا عهردی

ئەف زهلامی وینی وی ل خواری کهسهکی ئەلمانی یه و ناخی وی (johan lorbeer) کول جهین بهرچاف شیانین خویین بالکیش نیشانی خه لکی ددهت و بریکا کاری گهلهک ب ناف و دهنگ کهتی یه. ئەف کهسه کول گهلهک جهان و ل بهر چاقین خه لکی ل جهین بلند ب ههوا یقه رادوهستیت و بیی کو هیزا راکیشانا عهردی وی بخو راکیشیت وهکو هوین دقان ویناندا دبینن.

وهزيرى دهرقه يى نهلمانيا شوى ب ههقاله كى خو دكهت

دقى سهر دهمى دا ژيانا ههقرينى دنابقهرا رهگهزين وهك ههف يا بهربه لاقه، بهلى يا سهير ل قيرى تهوه كو وهزيرى دهرقه يى نهلمانيا (غيدو فسترليني) ل باژيرى (بون) روژتاقايى نهلمانيا دهواتا خو دگهل ههقالى خو يى زهلام كو زهلامه كى بازرگانه ب نافى (مايكل مرونز) كر. رى و رسميت دهواتى بريقه چون ل باژيرى (بون) ب ريقه بهريا پاريزگه رى باژيرى بون (يورغن نيمتشي و دگهل بهرهه قبونا بتنى نيزيكي ۲۰ كه سان ژ خيزانا وي. و ديه يوهنديه كا تيله فونى دا كو بريكارى فرانس پريس ناخفتنكه رى ب نافى پارتا ليبرالى (اف-دى-بى) دياردكهت كو (مايكل

مرونز و غيدو فسترليني دقيت تهقه كاره كى تاييهت بيت دنابقهرا واندا). و ل دويف دهنگ و باسان، كو دسته لاتين نهلمانيا، ههقرينيا رهگهزين وهك ههف ناهه ژميترن. غيدو فسترليني يى ۴۸ سالى و مايكل مرونزى ۴۲ سالى تهوى كو ههلكه فتين وهرزشى ب ريك دكهت ل سالا ۲۰۰۲ تيك و دوو نياسيه و ههتاكو ژيانا ههفپشك بيك تينايى.

بورج

پيرس ناميدى

تيرازى: ۹/۲۴ - ۱۰/۲۳

تو دوارى خهوانان دا دژى دقيت ته ناگهه ژ ژيانا خو يا تاييهت ههبيت چونكى پروژين زور بين مهزن ژ دهستين ته دچن.

دويپشك: ۱۰/۲۴ - ۱۱/۲۳

دى شينى پتر دلوقانيا جفاكى ب دهست خوقه نيني ژ بهركو هيزهكا زيندى ته يا هه، دهليفا كارى بو هنده كين دى ژى بهيله.

كفان: ۱۱/۲۴ - ۱۲/۲۲

كهلك زوى تشتان ژبير دكهى ژ بهر هه بونو دوو دليه كا مهزن تهقه دى ته ژ هندك باشيا بي بهر كهتن، پهيامين خوش دى كههته ته.

گيسك: ۱۲/۲۳ - ۱/۲۰

دى ههستين ته ب ناخفتنن هندك كهسان ب هيز كهفن دى بنه ريك خوشكهر بوته بو سهركهفتنى، دهراقى نهقيندارى دقيت خهم ژى بهيته خارن.

سهنل: ۱/۲۱ - ۲/۲۲

دقيت خو گونجاندن ددهراقى نهقيندارى دا ههبيت بهرامبهرى هندك ناريشان ب تاييهت، پهسنا ته ژلايى بهرپرسان فه دهيته كرن.

نهوهنگ: ۲/۲۳ - ۳/۲۱

هندهك پروژيهين ته مايه ب ريفه پيدى ب كاركرنى نه داکو پلهيا خو بلند بكهى، گوتنين خهلكى كارتيكرنى ل سهر ته ناكهن نهترسه.

كافر: ۳/۲۲ - ۴/۲۰

هندهك كهس ب ريكين نهينى سهردههري دگهل ته دا كهن هشارى خوبه، دى ته پاشه رهوژهكا باش ههبيت ب ريكا هزارته دى هيته بهرهه تينان.

گا: ۴/۲۱ - ۵/۲۱

سهردهانين ته بين فى ههيفى زور دهرن دقيت پشت گو نه هاقى، دى مزگينيهكا دلغه كر كههيهته ته، دهراقى نهقينى دا دق ت هندك ريكين نوى دگهل خوشتقى ب كاربينى.

جيمك: ۵/۲۲ - ۶/۲۱

تهو كهسين ل گهل ته كاردهك گرتيا سهركهفتنى نادهنه ته دقيت تو هيزهكا زندهتر ب كاربينى داکو توشى شكهستنى نه بى دپروژين خو دا.

كيقزاله: ۶/۲۲ - ۷/۲۳

هشاريا خو ژ هندك پينگافين خو وهرگره دى ته توشى مهترسى كهن، نههيه مايتيكرن دژيانا تاييهت يا ته دا بهيته كرن.

شير: ۷/۲۴ - ۸/۲۳

دى هيه خهلاتكرن ژلايى هندك كهسين نهپيشبينى كرى فه تهقه ژى دى پلا ته بلندتر لى كهت، تهو كهشتا تو دى بى رابى دى ته توشى نهقينيهكا دژوار كهت.

كچ: ۸/۲۴ - ۹/۲۳

پلانهكا باش بى دهستى تهيه تهقه دى ته ژ لاوازيا نابورى قورتال كهتن، دى ههيفى دا دى روى ب روى هندك كيشهين جفاكى بى.

حکومتاً نوی یا عیراقی

علی شیکاری

alireklam@yahoo.com

SİLAV

Hijmar 54 Çiya Êkê 2010

Kovareka heyvane ya rewşenbîrî gîştîye li Amêdiyê derdikewît

FOTOĞRAF: Bedel ÇIN 02/01/2025